

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00108118 1

Diodorus Siculus
Diodors Römische annalen
bis 302 a. Chr.

PA
3965
D3
1912

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN
HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

97

DIODORS RÖMISCHE ANNALEN

BIS 302 A. CHR.

SAMT DEM

INEDITUM VATICANUM

HERAUSGEGEBEN

VON

A. B. DRACHMANN

PREIS 1,80 M.

BONN

A. MARCUS UND E. WEBER'S VERLAG

1912

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

- 1 DAS MURATORISCHE FRAGMENT und die monarchianischen prologe zu den evangelien, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 2 DIE DREI ÄLTESTEN MARTYROLOGIEN, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 18 S. 0.40 M.
- 3 APOCRYPHA I: Reste d. Petrus-evangeliums, d. Petrusapokalypse u. d. Kerygma Petri, hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 4 AUSGEWÄHLTE PREDIGTEN I: Origenes homilie X über den propheten Jeremias, hrsg. v. E. Klostermann. 16 S. 0.30 M.
- 5 LITURGISCHE TEXTE I: Zur gesch. d. orientalischen taufe u. messe im 2. u. 4. jahrh., ausgew. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 6 DIE DIDACHE, mit kritischem apparat hrsg. v. H. Lietzmann. 3. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 7 BABYLONISCH-ASSYRISCHE TEXTE, übers. v. C. Bezold. I. Schöpfung und Sintflut. 2. Aufl. 24 S. 0.40 M.
- 8 APOCRYPHA II: Evangelien, hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 21 S. 0.40 M.
- 9 PTOLEMAEUS BRIEF AN DIE FLORA, hrsg. v. A. Harnack. 10 S. 0.30 M.
- 10 DIE HIMMELFAHRT DES MOSE, hrsg. v. C. Clemen. 16 S. 0.30 M.
- 11 APOCRYPHA III: Agrapha, slavische Josephusstücke, Oxyrhynchusfr. 1911 hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 26 S. 0.50 M.
- 12 APOCRYPHA IV: Die apokryphen briefe des Paulus an die Laodicener und Korinther, hrsg. v. A. Harnack. 2. Aufl. 0.40 M.
- 13 AUSGEWÄHLTE PREDIGTEN II: Fünf festpredigten Augustins in gereimter prosa, hrsg. v. H. Lietzmann. 16 S. 0.30 M.
- 14 GRIECHISCHE PAPYRI, ausgewählt und erklärt v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0.80 M.
- 15/16 DER PROPHET AMOS, Hebräisch und Griechisch, hrsg. v. J. Meinhold und H. Lietzmann. 32 S. 1.00 M.
- 17/18 SYMBOLE DER ALTEN KIRCHE, ausgew. v. H. Lietzmann. 32 S. 0.80 M.
- 19 LITURGISCHE TEXTE II: Ordo missae secundum missale romanum, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0.40 M.
- 20 ANTIKE FLUCHTAFELN, ausgew. u. erklärt v. R. Wünsch. 2. Aufl. 31 S. 0.70 M.
- 21 DIE WITTENBERGER U. LEISNIGER KASTENORDNUNG 1522, 1523, hrsg. v. H. Lietzmann. 24 S. 0.60 M.
- 22/23 JÜDISCH-ARAMÄISCHE PAPYRI AUS ELEPHANTINE sprachlich und sachlich erklärt v. W. Staerk. 2. Aufl. 38 S. 1.30 M.
- 24/25 MARTIN LUTHERS geistliche Lieder, hrsg. v. A. Leitzmann. 31 S. 0.60 M.
- 26/28 LATEINISCHE CHRISTLICHE INSCRIFTEN mit einem anhang jüdischer inschriften, ausgewählt u. erklärt v. E. Diehl. 48 S. 1.20 M.
- 29/30 RES GESTAE DIVI AVGVSTI, hrsg. u. ekl. v. E. Diehl. 2. Aufl. 40 S. 1.20 M.
- 31 ZWEI NEUE EVANGELIENFRAGMENTE hrsg. u. ekl. v. H. B. Swete. 15 S. 0.40 M.
- 32 ARAMÄISCHE URKUNDEN z. gesch. d. Judentums im VI u. V jahrh. vor Chr. sprachl. u. sachl. ekl. v. W. Staerk. 16 S. 0.60 M.
- 33/34 SUPPLEMENTUM LYRICUM, neue bruchstücke von Archilochus Alcaeus Sappho Corinna Pindar ausgewählt u. erklärt v. E. Diehl. 2. Aufl. 44 S. 1.20 M.
- 35 LITURGISCHE TEXTE III: Die konstantinopolitanische messliturgie vor dem IX jahrhundert v. A. Baumstark. 16 S. 0.40 M.

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN
HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

97

DIODORS RÖMISCHE ANNALEN

BIS 302 A. CHR.

SAMT DEM

INEDITUM VATICANUM

HERAUSGEGEBEN

VON

A. B. DRACHMANN

BONN

A. MARCUS UND E. WEBER'S VERLAG

1912

ABKÜRZUNGEN

P = cod. Patmius saec. X (b. XI—XVI; fehlt XIV 113—114, 5)

T = cod. Scorialensis Σ —III—5 saec. XIV (für XIV 113—114, 5;
abschrift von P)

V = cod. Marcianus 375 saec. XII (b. XI—XV)

F = cod. Laurentianus 70,12 saec. XIV (b. XI—XX)

R = cod. Parisinus 1665 saec. XI (b. XVI—XX)

O = sämtliche massgebende hss. der betreffenden partie des textes

Peiresc. = cod. Peirescianus (der Constantin. excerpte)

D = Vindob. 79 C = Vat. 130 S = Vat. 996 T = Laur. 70, 1
(für I 4—5)

f = Fasti (d. h. die sonstige überlieferung üb. die röm. jahresbeamten)

fH = Fasti Hellenici (die sonstige überlieferung üb. die griech. jahresbeamten)

Bader = B., De Diod. rer. Rom. auctt. (einl. § 6)

Binneboessel = B., Untersuchungen usw. (einl. § 12)

Burger I = B., Verh. Amsterd. 1891 (einl. § 13)

Burger II = B., Verh. Amsterd. 1898 (einl. § 12)

Burger Mn. = B., Mnemos. XVI (einl. § 13)

Costa = C., I fasti cons. Rom. (einl. § 8)

Kaerst = K., Krit. Untersuch. usw. (einl. § 12)

Leuze = L., Röm. Jahrzahl. (einl. § 8)

Mommsen RF = Mommsen Röm. Forschungen

RE = Pauly-Wissowa, Realencyclopädie

PA
3965
D3
1912

I 4. Διόπερ ἡμεῖς ὁρῶντες ταύτην τὴν ὑπόθεσιν χρησιμωτά-
 την μὲν οὖσαν, πολλοῦ δὲ πόνου καὶ χρόνου προσδεομένην, τριά-
 κοντα μὲν ἔτη περὶ αὐτὴν ἐπραγματεύθημεν, μετὰ δὲ πολλῆς
 κακοπαθείας καὶ κινδύνων ἐπὴλθομεν πολλὴν τῆς τε Ἀσίας
 5 καὶ τῆς Εὐρώπης, ἵνα τῶν τε ἀναγκαιοτάτων καὶ πλείστων
 μερῶν αὐτόπται γεννηθῶμεν· πολλὰ γὰρ παρὰ τὰς ἀγνοίας
 τῶν τόπων διήμαρτον οὐχ οἱ τυχόντες τῶν συγγραφέων ἀλλὰ
 τινες καὶ τῶν τῇ δόξῃ πεπρωτευκότων. ἀφορμῇ δὲ πρὸς τὴν 2
 ἐπιβολὴν ταύτην ἐχρησάμεθα μάλιστα μὲν τῇ πρὸς τὴν πραγ-
 10 ματείαν ἐπιθυμίᾳ, δι' ἣν πᾶσιν ἀνθρώποις τὸ δοκοῦν ἄπορον
 εἶναι τυγχάνει συντελείας, ἔπειτα καὶ διὰ τὴν ἐν Ῥώμῃ χορ-
 ηγίαν τῶν πρὸς τὴν ὑποκειμένην ὑπόθεσιν ἀνηκόντων. ἡ γὰρ 3
 ταύτης τῆς πόλεως ὑπεροχὴ διατείνουσα τῇ δυνάμει πρὸς τὰ
 πέρατα τῆς οἰκουμένης ἐτοιμοτάτας καὶ πλείστας ἡμῖν ἀφορ-
 15 μὰς παρέσχετο παρεπιδημήσασιν ἐν αὐτῇ πλείω χρόνον. ἡμεῖς 4
 γὰρ ἐξ Ἀγυρίου τῆς Σικελίας ὄντες, καὶ διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τοῖς
 ἐν τῇ νήσῳ πολλὴν ἐμπειρίαν τῆς Ῥωμαίων διαλέκτου περι-
 πεποιημένοι, πάσας τὰς τῆς ἡγεμονίας ταύτης πράξεις ἀκρι-
 βῶς ἀνελάβομεν ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ὑπομνημάτων ἐκ πολλῶν
 20 χρόνων τετηρημένων. πεποιήμεθα δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας 5
 ἀπὸ τῶν μυθολογουμένων παρ' Ἑλλησὶ τε καὶ βαρβάροις,
 ἐξετάσαντες τὰ παρ' ἐκάστοις ἱστορούμενα κατὰ τοὺς ἀρχαίους
 χρόνους ἐφ' ὅσον ἡμῖν δύναμις.

1—30 s. 4 Leuze 3—11. 75. Costa I 1, 171—79. 206 ff.

3 δὲ πολλῆς DTS: πολλῆς δὲ C 5 τε om. vulg. 7 τῶν
 συγγραφέων DCT: μόνον S 8 τινες — δόξῃ DT: καὶ τινες τῶν τῇ
 δόξῃ C καὶ τῶν τῇ δόξῃ τινές S 9 ἐπιβουλὴν S 11 διὰ — χορηγίαν
 codd: τῇ ἐν Ῥώμῃ χορηγίᾳ Hertlein 16 ἀγυρρίου Cpc: ἀργυρρίου
 Cac ἀγυρίου DT ἀργυρίου S | τῆς DT: τὸ γένος τῆς CS 18 τῆς
 om. DT | ταύτης] + καὶ DT 21 τε om. S 23 δύναμις] ἡ δύν. S

6 ἐπεὶ δ' ἡ μὲν ὑπόθεσις ἔχει τέλος, αἱ βίβλοι δὲ μέχρι τοῦ νῦν ἀνέκδοτοι τυγχάνουσιν οὔσαι, βούλομαι βραχέα προδι-
 ορίσαι περὶ ὅλης τῆς πραγματείας. τῶν γὰρ βίβλων ἡμῖν ἐξ
 μὲν αἱ πρῶται περιέχουσι τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις καὶ
 μυθολογίας, καὶ τούτων αἱ μὲν προηγούμεναι τρεῖς τὰς βαρ- 5
 βαρικός, αἱ δ' ἐξῆς σχεδὸν τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολογίας·
 ἐν δὲ ταῖς μετὰ ταύτας ἔνδεκα τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν κοινὰς
 7 πράξεις ἀναγεγράφαμεν ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς. ἐν δὲ
 ταῖς ἐξῆς εἴκοσι καὶ τρισὶ βίβλοις τὰς λοιπὰς ἀπάσας κατετά-
 ξαμεν μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ συστάντος πολέμου Ῥωμαίοις 10
 πρὸς Κελτούς, καθ' ὃν ἡγούμενος Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ
 διὰ τὰς πράξεις προσαγορευθεὶς θεὸς κατεπολέμησε μὲν τὰ
 πλεῖστα καὶ μαχιμώτατα τῶν Κελτῶν ἔθνη, προεβίβασε δὲ
 τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ῥώμης μέχρι τῶν Βρεττανικῶν νήσων·
 τούτου δ' αἱ πρῶται πράξεις ἐπετετέλεσθησαν Ὀλυμπιάδος τῆς 15
 ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοηκοστῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, ἐπ' ἄρχοντος
 5 Ἀθήνησιν Ἡρώδου. τῶν δὲ χρόνων τούτων περιειλημμένων
 ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ τοὺς μὲν πρὸ τῶν Τρωικῶν οὐ διορίζο-
 μεθα βεβαίως διὰ τὸ μηδὲν παράπηγμα παρειληφέναι περὶ
 τούτων πιστευόμενον, ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν ἀκολούθως Ἀπολλο- 20
 δώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ τίθεμεν ὀγδοήκοντ' ἔτη πρὸς τὴν κάθοδον
 τῶν Ἡρακλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἐπὶ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα
 δυοὶ λείποντα τῶν τριακοσίων καὶ τριάκοντα, συλλογισόμενοι
 τοὺς χρόνους ἀπὸ τῶν ἐν Λακεδαιμόνι βασιλευσάντων, ἀπὸ
 δὲ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Κελτικοῦ πολέμου, 25
 ἦν τελευτὴν πεποιήμεθα τῆς ἱστορίας, ἑπτακόσια καὶ τριάκοντα·
 ὥστε τὴν ὅλην πραγματείαν ἡμῶν τετταράκοντα βίβλων οὔσαν
 περιέχειν ἔτη δυοὶ λείποντα τῶν χιλίων ἑκατὸν τετταράκοντα,
 χωρὶς τῶν χρόνων τῶν περιεχόντων τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν
 πράξεις.

30

VII 4. Ὅτι τῆς Τροίας ἀλούσης Αἰνείας μετὰ τινων
 καταλαβόμενος μέρος τῆς πόλεως τοὺς ἐπιόντας ἡμύνετο.

31—13 s. 5 Lycophr. 1263. Schol. Veron. Aen. 2, 717. [Xenoph.]
 de venat. I, 15. Orig. gent. Rom. 9. — Wissowa Ges. Abhdl. 108

2 προσδιορίσαι DT 4 μὲν om. DT 6 ἀρχαιολογίας] + παρειλή-
 φασιν S 9 πάσας C 10 συνστάντος C 13 καὶ om. S 16 ἀρχον-
 τος] + δ' C ἀρχοῦντος S 18 πρὸ] πρὸς T | διωριζόμεθα S

τῶν δὲ Ἑλλήνων ὑποσπόνδους τούτους ἀφέντων καὶ συγχωρη-
 σάντων ἑκάστῳ λαβεῖν ὅσα δύναιτο τῶν ἰδίων, οἱ μὲν ἄλλοι
 πάντες ἄργυρον ἢ χρυσὸν ἢ τινα τῆς ἄλλης πολυτελείας ἔλαβον,
 Αἰνείας δὲ τὸν πατέρα γεγηρακότα τελείως ἀράμενος ἐπὶ τοὺς
 ὦμους ἐξήνεγκεν· ἐφ' ᾧ θαυμασθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἔλαβεν
 ἐξουσίαν πάλιν ὁ βούλοιτο τῶν οἴκοθεν ἐκλέεσθαι. ἀνελο-
 μένου δ' αὐτοῦ τὰ ἱερά τὰ πατρῶα, πολὺ μᾶλλον ἐπαινεθῆναι
 συνέβη τὴν ἀρετὴν, καίπερ ὑπὸ πολεμίων ἐπισημασίας τυγ-
 χάνουσαν· ἐφαίνετο γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις
 πλείστην φροντίδα πεποιημένος τῆς τε πρὸς γονεῖς ὁσιότητος
 καὶ τῆς πρὸς θεοὺς εὐσεβείας. διόπερ φασὶν αὐτῷ συγχωρηθῆ-
 ναι μετὰ τῶν ὑπολειφθέντων Τρώων ἐκχωρῆσαι τῆς Τρωάδος
 μετὰ πάσης ἀσφαλείας καὶ ὅπου βούλεται.

VII 5. Ἐνιοι μὲν οὖν τῶν συγγραφέων πλανηθέντες
 ὑπέλαβον τοὺς περὶ τὸν Ῥωμύλον ἐκ τῆς Αἰνείου θυγατρὸς
 γεννηθέντας ἐκτικέναι τὴν Ῥώμην· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως
 ἔχει, πολλῶν μὲν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τοῦ τ' Αἰνείου καὶ
 Ῥωμύλου γεγονότων βασιλέων, ἐκτισμένης δὲ τῆς πόλεως
 κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐβδόμης Ὀλυμπιάδος· αὕτη γὰρ
 ἡ κτίσις ὕστερεϊ τῶν Τρωικῶν ἔτεσι τρισὶ πλείω τῶν τετρα-
 κοσίων καὶ τριάκοντα. Αἰνείας γὰρ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς
 Τροίας ἐτῶν τριῶν παρελθόντων παρέλαβε τὴν τῶν Λατίνων
 βασιλείαν, καὶ κατασχὼν τριετὴ χρόνον ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη
 καὶ τιμῶν ἔτυχεν ἀθανάτων. τὴν δ' ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἀσ-
 κάνιος υἱὸς ἔκτισεν Ἀλβαν τὴν νῦν καλουμένην Λόγγαν, ἣν
 ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ τότε μὲν Ἀλβα καλουμένου,
 νῦν δὲ Τιβέρεως ὀνομαζομένου. περὶ δὲ τῆς προσηγορίας

14 VII 5, 1—5 ist auch bei Eusebios (armenisch) erhalten, mit flg. einleitung: „Wohlan denn nun, lasset uns auch noch zu einem andern gewährsmann derselben dinge übergehend uns wenden, das ist Diodoros, der alle büchereien in ein und denselben allvereinenden stapelplatz zusammengetragen hat; denn auch der Römer geschichte beschreibt er in seinem VII. buche nach folgendem wortlaute.“ [Karst s. 136.] 14—21 Serv. ad Aen. 1, 273. Dion. Hal. 1, 73. Plut. Rom. 2. — Mommsen Chronol. 152; RF II 268. Ed. Meyer RhM 37, 614. L. Cohn Philol. 42, 9. Bader 53 19 Das datum stimmt nicht zu D.s sonstiger rechnung: Leuze 105. 173. Costa I 1, 170 20 Die zahl stimmt nicht zu den folgenden teilzahlen: Bader 57. Trieber Herm. 29, 139. Schwartz Gött. Abhdl. 40, 1895, 4. Costa I 1, 180 21—24 Dion. Hal. 1, 64 27—11 s. 6 Fab. fr. 3. 4. Dio Cass. fr. 4, 5. Varro l. L. 5, 144

ταύτης Φάβιος (fr. 4) ὁ τὰς Ῥωμαίων πράξεις ἀναγράφας ἄλλως μεμυθολόγηκε. φησὶ γὰρ Αἰνεία γενέσθαι λόγιον, τετράπουν αὐτῷ καθηγήσασθαι πρὸς κτίσιν πόλεως· μέλλοντος δ' αὐτοῦ θύειν ὃν ἔγκυον τῷ χρώματι λευκὴν, ἐκφυγεῖν ἐκ τῶν χειρῶν καὶ διωχθῆναι πρὸς τινα λόφον, πρὸς ὃν κοι- 5
σθεῖσαν τεκεῖν τριάκοντα χοίρους. τὸν δὲ Αἰνείαν τό τε παρά-
δοξον θαυμάσαντα καὶ τὸ λόγιον ἀνανεούμενον ἐπιχειρῆσαι
μὲν οἰκίσαι τὸν τόπον, ἰδόντα δὲ κατὰ τὸν ὕπνον ὄψιν ἐναργῶς
διακωλύουσαν καὶ συμβουλευούσαν μετὰ τριάκοντα ἔτη κτίζειν,
ὅσοσπερ ὁ τῶν τεχθέντων ἀριθμὸς ἦν, ἀποστῆναι [δὲ] τῆς 10
προθέσεως.

6 „Nach Ênias' tode habe Askanios, der sohn desselben, als er die regierung übernommen hatte, sodann nach ver-
lauf von 30 jahren den hügel bebaut, und den namen der
stadt geheissen Alban, nach der farbe der sau; die Latiner 15
nämlich nennen nach ihrer sprache „die weisse“ alban.
Er habe derselben noch einen andern namen beigelegt,
Longa, was verdolmetscht heisst „die lange“, von wegen dass
7 sie in die breite eng und in die länge gross war.“ — Und
hieran anschliessend sagt er weiter fortfahrend: „Askanios 20
machte zur stadt des königtums Alban; und nicht wenige
von den umliegenden ansiedelungen stürzte er; er ward ein
hochansehnlicher mann; und verstarb nach einer regierung
von 38 jahren.

8 Und nach dem ende fiel ein zank unter die menge, 25
wegen zweier um das königtum miteinander streitender.
Julios nämlich, da er der sohn des Askanios war, behauptete:

12—11 s. 9 Liv. I, 3. Dion. Hal. I, 64. 65. 70. 71. Ov. Fast.
4, 37—53; Metam. I4, 609—22. Orig. gent. Rom. I7—19. Serv. Aen.
6, 760—67. App. reg. I. Dio. Cass. b. Zon. 7, I u. b. Tzetzes ad Lycophr.
I232 (s. 5 Boissev.). Euseb. Chron. s. I39. I49. I72 ff. Karst; s. 53. 57
Schöne I. Cassiod. s. 592 Mo. Chronogr. 354 s. 644 Mo. Scriptt. rer.
myth. lat. I 63 Bode. — Trieber Herm. 29, I24—42. Pais St. di Roma
I I, I85. Costa I I, I80—93 25 vgl. fr. VII 6. — Costa, Riv. di
St. Ant. II, 2, 237. 3—4, 2

3 καθηγήσασθαι Wesseling 8 οἰκίσαι Wesseling: οἰκῆσαι
10 δὲ del. mg. ed. Goari; δὴ v. Gutschmid 22 ansiedelungen]
„besiedler“ codd.

Mir kommt zu die väterliche herrschaft. Und Silvios, bruder des Askanios und weiterer sohn des Ênias, aus der Lavinia, der tochter des Latinos, während hingegen Askanios des Ênias sohn von dessen erster gemahlin, der Iliaderin, war, behauptete: Mir ist es zustehend. Diesem nämlich war nach Ênias' tode nachstellung bereitet worden von Askanios; weil er deshalb als knabe erzogen worden war im gebirge, von einigen rinderhirten, ward er Silvios geheissen nach dem namen des berges der Latiner, den sie Silva hiessen. Während
 10 sie also auf beiden seiten sich stritten, erlangte durch wahl der menge Silvios das königtum. Julios aber, verlustig gegangen des fürstentums, wurde in das hohepriestertum eingesetzt, und war wie ein zweiter könig; von welchem her, sagen sie, noch bis auf heute bestehe zu Rom das Julische
 15 geschlecht.

Silvios schuf in der herrschaft keine verzeichnenswerte 9
 tat; und endete regiert habend 49 jahre. In dessen herrschaft folgte desselben sohn Ênias, dessen beiname Silvios hiess; und herrschte mehr als 30 jahre. Nach dem regierte
 20 Latinos, welcher Silvios geheissen war, 50 jahre. Dieser, in den geschäften und im kriege tüchtig befunden, verwüstete das angrenzende gebiet, und gründete die alten städte, die ehemals sogenannten der Latiner, 18: Tibura, Prēnestos, Gabius, Tyskulos, Kôra, Pomētia, Lanuvios, Labikas, Skaptia,
 25 Satrikos, Ar(i)kia, Telēna, Krostomeria, Kēninos, Phregēla, K(a)mērios, Mēdyllion, Boilos, das einige Bolas schreiben.

23 Orig. gent. Rom. 17. Plin. h. n. 3, 68. — Mommsen Ges. Schr. V 83. Seeck RhM 37, 599

1—5 „und Silvios, bruder des Askanios und sohn des Ênias und der Silvia, der ersten frau des Latinos, sagte“ codd. 8 „nach dem namen des berges, der bei den Latinern Silva geheissen war“ cj. Karst 17 49] XXXIX Dion., al. 19 mehr als 30] XXXI Dion. <uno> plus quam XXX Holzapfel RChr 276 Diodorum scripsisse XXXIV susp. Trieber 139 22 die—23 Latiner] h. e. priscorum Latinorum; cfr. Mommsen Ges. Schr. V 83 24 Kabius codd. | tiskalos codd. | komētia codd. Camena nescio quis (Karst p. 265) 25 okostomeria codd. | phlegēna codd. Ficulea? Mommsen l. l. 82 Fidena Nissen It. Landeskr. II 605 (Fregellae vix verum; Fregenae nescio quis ap. Karst l. l.) 26 mediplion codd. | schreiben] „nennen“ cod. G. — Nomina Graece sic fere restitui possunt:

10 Nach des Latinos ende ward erwählt zum könig desselben
sohn Albas Silvios, der herrschte 38 jahre. Nach welchem
regierte Epitos Silvas, 26 jahre. Nach dessen tode ersetzte
ihn im königtum Kapis, der regierte dreissig weniger zwei
jahre. Und nach diesem Kalpet, desselben sohn: und er 5
regierte 13 jahre. Ferner Tiberios Silvios, 8 jahre. Dieser
zog gegen die Tyrener mit heeresmacht; und während er
über den Albanfluss setzte das heer, stürzte er in den
stromwirbel, fand den tod; woher auch der name des
flusses Tiberios genannt ward. Und nach dessen ende 10
regierte Agripas über die Latiner, eines über vierzig jahre.
Und nach diesem Aramulios Silvios, ein jahr unter zwanzig.

11 Von diesem sagen sie, dass er alle tage seines lebens
übermütig gewesen, und in widerspenstiger auflehnung selbst
gegen Aramazds macht gestritten: der jeweils zur zeit der 15
früchte, da donnerschläge häufig und heftig waren, befehl
gab den heertruppen, mit den schwertern die schilde zu
schlagen, einhellig, auf einen befehl hin; und schätzte, dass
der schall, der hieraus entstünde, gewaltiger wäre als der
des donners. Weshalb er denn auch die rächende strafe 20
gezahlt seines übermutes gegen die götter, von blitzstrahlen
zerschmettert, während sein ganzes haus im Albanersee
unterging. Es zeigen die spuren davon bis auf heute die
Römer, die am see angesiedelt sind, säulen durch das
wasser emporscheinend von den dort unten irgend in der 25
tiefe stehenden königlichen häusern.

12 Nach diesem wurde Aventios gewählt, der 7 über 30

6 Serv. Aen. 8, 330 13 vgl. fr. VII 7

Τίβουρα, Πραίνεστον, Γαβίους, Τόσκλον, Κόραν, Πωμητίαν, Λανοόιον,
Λαβίικας, Σκαπτίαν, Σάτριχον, Ἀρικίαν, Τέλληναν(ρ), Κροστομερίαν,
Καίνινον,, Καμέριον, Μεδόλλιον, Βόιλον (Βώλας, h. e. *Bovillas*, cfr.
HülSEN RE III 667)

2 38] XXXIX Dion. 3 Epitos] Κάπετος Dion. *Atys* Liv. Cfr.
Trieber 127. 137. 4 Kapis] *apis* codd. *Capys* cett. 5 Kalpet]
Capetus Liv., Ov. met. 6 Tiberios] *Tiberinus* cett. (praeter Orig. g.
R. et Sync. p. 184) 10 Tiberios] *tiberis* cod. G 12 Aramulios]
Ῥωμόλος Diod. VII 7 (cfr. Trieber 135) *Romulus* Liv. *Remulus* Ov.
Ἀλλώδιος (h. e. Ἀμόλιος, cfr. Trieber 130) Dion. Ἀμούλιος Dio Cass. 4, 10
23 spuren] „überreste“ cj. Karst 27 Aventios] *Aventinus* cett.

jahre herrschte. In einem kriege irgend mit den grenznachbarn in die enge getrieben, zog er sich unter den Aventioshügel zurück, woher der name des hügels Aventios geheissen wurde. Ihn ersetzte, als er gestorben, in der herrschaft desselben sohn Prokas Silvios; und regierte 3 jahre über 20. Bei dessen ende bemächtigte sich sein jüngerer sohn Amolios gewaltsam der herrschaft, da in ferne gegendeng irgend gezogen war Nomitôr, welcher desselben älterer bruder und leiblicher war. Amolios regierte wenig mehr
 10 als 43 jahre; durch Remos und Romilos, welche Rom erbauten, ward er getötet.“ [Georg. Syncellus p. 194; Euseb. Chron. ed. Karst (Lips. 1911) p. 136—39.]

VII 6. Ὅτι μετὰ τὴν Αἰνείου τελευτὴν Σιλοῦβιος ἐπεβουλεύθη ὑπὸ Ἀσκανίου νήπιος ὢν. τραφεῖς δὲ ἐν τοῖς
 15 ὄρεσιν ὑπὸ τινων βουκόλων Σιλοῦβιος ὠνομάσθη, τῶν Λατίνων τὸ ὄρος σιλοῦαν ὀνομαζόντων. [Excerpt. Const. III 197; cfr. fr. 5, 8.]

VII 7. Ὅτι Ῥωμύλος Σιλοῦβιος παρ' ὅλον τὸν βίον ὑπερήφανος γενόμενος ἡμιλλᾶτο πρὸς τὸν θεόν. βροντῶντος
 20 γὰρ αὐτοῦ κελεύειν τοὺς στρατιώτας ταῖς σπάθαις τύπτειν τὰς ἀσπίδας ὅφ' ἐνὸς συνθήματος καὶ λέγειν ὡς ὁ παρ' ἑαυτῶν γινόμενος φόφος εἶη μείζων. διὸ κεραυνωθῆναι. [Excerpt. Const. II 1, 212; cfr. fr. 5, 11.]

VIII 2. Καὶ μὴ συγχωρηθείσης μηδὲ λαθραίας συμ-
 25 πλοκῆς πρὸς ἄνδρα· μηδένα γὰρ οὕτω παραφρονήσειν ὥστ' ἐφημέρου χάριν ἡδονῆς τὰ μακαριζόμενα τοῦ βίου παντὸς ἀντικαταλλάξασθαι. [Excerpt. Const. IV 274.]

VIII 3. Ὅτι Νεμέτωρ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ στερηθεὶς τῆς βασιλείας, δὲ Ἀμόλιος ἐκαλεῖτο, ἐβασίλευσε δὲ Ἀλβανῶν,
 30 τοὺς ἰδίους υἱωνοὺς παρ' ἐλπίδας ἀναγνωρίσας Ῥέμον καὶ Ῥωμύλον, ἐπεβούλευσε κατὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ περὶ ἀναιρέσεως.

24 das fragment wird gewöhnlich auf Rhea Silvia bezogen 28 Dion. Hal. I, 83, 3. — Mommsen Ges. Schr. IV 8

5 *Prokas* codd. 10 43] XLII Dion. 19 ἡμιλλᾶτο Valesius:
 ἡμιλλεῖτο 20 ἐκέλευε Valesius 21 ἀφ' Dindorf | αὐτῶν Valesius
 22 ἐκεραυνώθη Salmasius 24 μηδὲ Krebs: μήτε 29 ἐβασίλευε
 Bekker 30 υἱωνοὺς Feder: υἱοὺς

ὁ καὶ γέγονεν· μεταπεμφάμενοι γὰρ τοὺς νομεῖς ὥρμησαν ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ ἐντὸς τῶν θυρῶν εἰσεβιάσαντο, καὶ (τοὺς) ὑφισταμένους ἀνήρουν, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀμόλιον. [Excerpt. Const. III 198.]

VIII 4. Ὅτι τούτων ἐκτεθέντων, ἐπειδὴ τοῦ χρόνου 5 προιόντος ἡνδρώθησαν, πολὺ διέφερον τῶν ἄλλων κάλλει καὶ ῥώμῃ. διὸ καὶ πᾶσι τοῖς ποιμνίοις ἀσφάλειαν παρείχοντο, ῥαδίως τοὺς ληστεύειν εἰσθότας ἀποκρουόμενοι καὶ πολλοὺς μὲν ἀναιροῦντες τῶν ἐπιθεμένων, ἐνίους δὲ καὶ ζῶντας συλλαμ-
2 βάνοντες. χωρὶς δὲ τῆς ἐν τούτῳ φιλοτιμίας ὑπῆρχον ἅπανσι 10 τοῖς πλησίον νομεῦσι προσφιλεῖς, ταῖς τε ὁμιλίαις συνόντες καὶ τὸν ἑαυτῶν τρόπον μέτριον καὶ κοινὸν τοῖς δεομένου ἀναδεικνύοντες. διὸ καὶ τῆς πάντων ἀσφαλείας ἐν τούτοις κειμένης, οἱ πλεῖστοι τούτοις ὑπετάττοντο καὶ τὸ παραγγελλόμενον ἐποίουν, συντρέχοντες εἰς οὓς προστάξαιεν τόπους. [Excerpt. Const. II 15 1, 213.]

VIII 5. Ὅτι ὀρνιθευομένων Ῥέμου καὶ Ῥωμόλου περὶ οἰκισμοῦ πόλεως, καὶ ἐκ τῶν δεξιῶν μερῶν διοσημεῖαν γενέσθαι φασὶ καταπλαγέντα τὸν Ῥέμον ἐπιφθεγξάμενον εἰπεῖν τῷ ἀδελφῷ ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλάκις ἐπαριστέροις βουλευ- 20 μασιν ἐπιδέξιός ἀκολουθήσει τύχῃ· προπετῶς γὰρ αὐτοῦ τὸν ἄγγελον ἀποστείλαντος καὶ τὸ καθ' αὐτὸν μέρος ὅλως ἡμαρτηκότος, ὑπὸ ταῦτομάτου διορθώσασθαι τὴν ἄγνοιαν. [Excerpt. Const. IV 274.]

VIII 6. Ὅτι ὁ Ῥωμόλος κτίζων τὴν Ῥώμην τάφρον 25 περιέβαλε τῷ Παλατίῳ κατὰ σπουδὴν, μὴ τινες τῶν περιοίκων ἐπιβάλωνται κωλύειν αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν. ὁ δὲ Ῥέμος βαρέως φέρων ἐπὶ τῷ διεσφάλλαι τῶν πρωτείων, φθονῶν δὲ ταῖς εὐτυχίαις τοῦ ἀδελφοῦ, προσιὼν τοῖς ἐργαζομένοις ἐβλασφήμει· ἀπεφήνατο γὰρ στενὴν εἶναι τὴν τάφρον, καὶ ἐπισφαλεῖ ἔσε- 30 σθαι τὴν πόλιν, τῶν πολεμίων ῥαδίως αὐτὴν ὑπερβαίνοντων.

5 Cic. r. p. 2, 2, 4. Plut. Rom. 6 17 Dion. Hal. I, 86. Plut. Rom. 9, 6. Orig. gent. Rom. 23. Ined. Vat. V. 25 Dion. Hal. I, 87, 4. Plut. Rom. 10

2 suppl. Müller 18—19 lacunosa esse significavit Dindorf
23 διωρθῶσθαι Dindorf 31 ῥαδίως (ἀν) αὐτὴν v. d. Meij

ὁ δὲ Ῥωμύλος ὀργισάμενος ἔφη· „παραγγελῶ πᾶσι τοῖς πολί-
ταις ἀμύνασθαι τὸν ὑπερβαίνειν ἐπιχειροῦντα“. καὶ πάλιν
ὁ Ῥέμος τοῖς ἐργαζομένοις ὀνειδίζων ἔφη στενὴν κατασκευάζειν
τὴν τάφρον· εὐχερῶς γὰρ ὑπερβήσεσθαι τοὺς πολεμίους· καὶ
5 γὰρ αὐτὸς ῥαδίως τοῦτο πράττειν· καὶ ἅμα ταῦτα λέγων
ὑπερήλατο. ἦν δέ τις Κέλερος, εἷς τῶν ἐργαζομένων, ὃς
ὑπολαβὼν „ἐγὼ δὲ“ φησὶν „ἀμυνοῦμαι τὸν ὑπερπηδῶντα κατὰ
τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως“, καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἀνέτεινε
τὸ σκαφεῖον καὶ πατάξας τὴν κεφαλὴν ἀπέκτεινε τὸν Ῥέμον.
10 [Excerpt. Const. IV 274.]

VIII 14. Ὅτι Πομπίλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς πάντα
τὸν τοῦ ζῆν χρόνον ἐν εἰρήνῃ διετέλεσεν. λέγουσι δέ τινες
ἀκουστὴν γενόμενον Πυθαγόρου παρ' ἐκείνου λαβεῖν τὰ τε
περὶ θεῶν νομοθετήματα καὶ πολλὰ διδαχθῆναι, δι' ὧν ἐπι-
15 φανῆς ἀνὴρ ἐγένετο καὶ βασιλεὺς ἡρέθη μετὰ πεμπτος. [Excerpt.
Const. II 1, 215.]

VIII 25. Ὅτι ἐπὶ Ὀστίλλιου Τόλλου τοῦ Ῥωμαίων
βασιλέως Ἀλβανοὶ τὴν αὔξῃσιν τῶν Ῥωμαίων ὑφορώμενοι
καὶ ταπεινῶσαι τούτους βουλόμενοι, προσεποιήσαντο ἐπὶ τῆς
20 ἑαυτῶν χώρας γεγενῆσθαι ληστὰς Ῥωμαίους, καὶ ἔπεμψαν εἰς
Ῥώμην πρεσβευτὰς τοὺς τὸ δίκαιον αἰτήσοντας, εἰ δὲ μὴ
προσέχῃσι πόλεμον καταγγελοῦντας. Ὀστίλλιος δ' ὁ τῶν
Ῥωμαίων βασιλεὺς πυθόμενος ὡς ζητοῦσι πρόφασιν πολέμου,
τοῖς μὲν φίλοις παρήγγειλε τοὺς πρέσβεις ἐκδέξασθαι καὶ
25 παρακαλεῖν ἐπὶ ξενίαν, αὐτὸς δὲ ἐκκλίνας τὴν πρὸς τούτους
ἐντευξίν ἔπεμψεν εἰς Ἀλβανοὺς τὸ παραπλήσιον τοῖς ἐκείνων
ποιήσοντας. τοῦτο δὲ συνετέλεσεν ἀρχαῖκῃ τινι προαχθεὶς
3 ἔθει, διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς μηδὲν οὕτω σπουδάζειν ὡς τὸ
δικαίους ἐνίστασθαι πολέμους· εὐλαβεῖτο γὰρ μὴ τοὺς αἰτίους

11 Cic. r. p. 2, 14, 27 (Polyb. 6, 2, 4); 15, 28. — Costa I 1, 214
17 Liv. I, 22. Dion. Hal. 3, 2—3. Cic. r. p. 2, 17, 31. — Costa I 1, 214

1 ὀργισάμενος? Dindorf 5 πράξειν Krebs (πράξει Mai) 14 θεῶ
cod. 17—9 s. 12 codices huius fragm. omnes ad unum archetypum redeunt,
cuius exemplar est cod. A; E et N utrum ab A an ab archetypo derivati
sint, in ambiguo est. Cfr. de Boor, Excerpt. Const. I praef. 20 ληστὰς
EN: λησταὶ A | ῥωμαίων N 22 καταγγελοῦντας Krebs: καταγγέλλοντας
24 δέξασθαι καὶ παρακαλεῖν v. Herwerden 26 (τοὺς) τὸ παραπλ. Krebs
29 ἐνίστασθαι Wesseling: ἐπίστασθαι

τῆς ληστείας οὐθ' εὑρεῖν δυνάμενος οὔτε παραδιδούς τοῖς
 4 ἔξαιτοῦσι δόξῃ πόλεμον ἄδικον ἐπαναιρεῖσθαι. ἐντυχόντων δὲ
 πρότερον τῶν εἰς Ἄλβαν πεμφθέντων τὸ μὴ λαμβάνειν τὸ
 δίκαιον εἰς ἡμέραν τριακοστὴν πόλεμον κατήγγειλαν, ὃν οἱ
 μὲν τῶν Ἀλβανῶν πρεσβευταὶ κατὰ τὴν ἐξαίτησιν ἀπόκρισιν 5
 ἔλαβον ὅτι πρότερον ἐκείνων οὐ διδόντων τὸ δίκαιον, οἱ Ῥω-
 μαῖοι πόλεμον αὐτοῖς κατηγγελκότες εἶψαν· οἱ δὲ δῆμοι πρὸς
 ἀλλήλους ἐπιγαμίας ἔχοντες καὶ φιλίαν ἀπὸ ταύτης τῆς
 αἰτίας εἰς διαφορὰν κατέστησαν. [Excerpt. Const. I 2, 396.]

VIII 26. Τὸ πρότερον τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων τῶν Λατίνων 10
 οὐχὶ συνῆπτε πόλεμον ἀκηρυκτὴν πρὸς ἔθνος,
 ἀλλὰ τῇ χώρᾳ πρότερον ἔθνους τοῦ πολεμίου
 δόρυ σημεῖον ἔρριπτεν, ἔχθρας ἀρχῆς σημεῖον.
 ἔπειτα δὲ κατήρχετο πολέμου πρὸς τὸ ἔθνος.
 τοῦτό φησι Διόδωρος, πᾶς τε Λατῖνα γράφων. 15

[Tzetzes Chil. V 555].

VIII 31. Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ τῶν Ῥωμαίων βασι-
 λεὺς σπουδαίας ἔτυχεν ἀγωγῆς, καὶ γενόμενος ζηλωτὴς παιδείας
 οὐ μετρίως δι' ἀρετὴν ἐθαυμάζετο. ἀνδρωθεὶς γὰρ συνεστάθη
 τῷ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων Ἀγκῶ Μαρκίῳ καὶ φίλος αὐτοῦ 20
 μέγιστος ἐγένετο, καὶ πολλὰ τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συνδιψκεί
 τῷ βασιλεῖ. καὶ μεγαλόπλουτος ὢν πολλοῖς τῶν ἀπόρων
 ἐβοήθει χρήματα διδούς, καὶ πᾶσι προσφιλῶς ὁμιλῶν ἄμεμπτος
 ἦν καὶ ἔνδοξος ἐπὶ σοφίᾳ. [Excerpt. Const. II 1, 216.]

X 1. Ὅτι Σερούσιος Τύλλιος Ταρκυνίου ἐπιθεμένου παρα- 25
 γενηθεὶς εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ θεασάμενος τὴν καθ' ἑαυτοῦ
 παρασκευὴν τοσοῦτο μόνον εἶπε „τίς ἢ τόλμα, Ταρκύνιε;“ ὁ
 δ' ὑπολαβὼν „ἢ μὲν οὖν σὴ“ φησι „τίς, ὃς δουλέκδουλος ὢν
 Ῥωμαίων βασιλεύειν ἐτόλμησας, καὶ τῆς τοῦ πατρὸς ἡγεμονίας

10 Liv. I, 32. 17 Polyb 6, 2, 10. Cic. r. p. 2, 20, 35. Dio
 Cass. fr. 9. Liv. I, 34. Dion. Hal. 3, 48. — Ed. Meyer RhM 37, 613.
 Costa I 1, 215 25 Liv. I, 48. Dion. Hal. 4, 38, 4

2 εὐτυχούντων cod. Monac. 3 προτέρων v. Herwerden | <διὰ> τὸ μὴ
 s. τῷ μὴ Reiske 4 ὃν οἱ μὲν codd. (prave): οἱ μὲν οὖν ed. Bip. εἰθ' οἱ
 μὲν Dindorf 6 προτέρων v. Herwerden | δόντων v. d. Meij 17 ad
 formam Ταρκύνιος cfr. Dittenberger Hermes 6, 301 20 ἀγκίῳ μάρκῳ
 cod.; corr. Valesius 23 ἐνάμεμπτος cod.; corr. Valesius 28 ὃς
 Dindorf: ὡς

ἡμῖν προσηκούσης παρανόμως ἀφείλου τὴν οὐδὲ καθ' ἓνα σοι
τρόπον ἐπιβάλλουσιν ἀρχήν;“ ταῦτα λέγων ἅμα προσέδραμε
καὶ δραξάμενος τῆς τοῦ Τυλλίου χειρὸς ἔρριπεν αὐτὸν κατὰ
τῆς κρηπίδος. καὶ διαναστάς καὶ χολεύων διὰ τὸ πτώμα
ἐπεχείρησε φυγεῖν, ἀπεκτάνθη δέ. [Excerpt. Const. IV 293.]

X 2. Ὅτι Σερόβιος Τύλλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐβα-
σίλευσεν ἔτη μδ', διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς κατωρθωκὸς οὐκ
ὀλίγα τῶν κοινῶν. [Excerpt. Const. II 1, 220.]

X 20. Ὅτι Λευκίου Ταρκυνίου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως
ὁ υἱὸς Σέξτος ἐξεδήμησεν εἰς πόλιν Κολλατίαν καλουμένην
καὶ κατέλυσεν πρὸς Λεύκιον Ταρκύνιον ἀνεψιὸν τοῦ βασιλέως,
ἔχοντα γυναῖκα Λουκρητίαν, ἥτις ἦν εὐπρεπὴς τὴν ὄψιν, σώφρων
δὲ τὸν τρόπον. ἐπὶ στρατοπέδου γὰρ ὄντος τάνδρος, ὁ ξένος
νυκτὸς ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ κοιτῶνος ὥρμησεν ἐπὶ τὴν γυναῖκα
κοιμωμένην ἐν τινι θαλάμῳ. ἐπιστάς δὲ ταῖς θύραις ἄφνω
καὶ σπασάμενος τὸ ξίφος παρασκευάσασθαι μὲν ἔφησεν οἰκέτην
ἐπιτήθειον εἰς ἀναίρεσιν, συγκατασφάξειν δὲ κάκεινῃν ὥς ἐπὶ
μοιχείᾳ κατελιγμένην καὶ τετευχυῖαν τῆς προσηκούσης τιμωρίας
ὑπὸ τοῦ συγγενεστάτου τῷ συνοικοῦντι. διόπερ αἰρετώτερον
ὑπάρχειν ὑπουργῆσαι ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ σιωπῶσαν· λή-
ψεται δὲ ἔπαθλον τῆς χάριτος δωρεάς τε μεγάλας καὶ τὴν
μετ' αὐτοῦ συμβίωσιν καὶ γενήσεσθαι βασίλισσαν, ἰδιωτικῆς
ἐστίας ἐξηλλαγμένην ἡγεμονίαν. ἡ δὲ Λουκρητία διὰ τὸ
παράδοξον ἐκπλαγῆς γενομένη καὶ φοβηθεῖσα μήποτε ταῖς
ἀληθείαις δόξῃ διὰ τὴν μοιχείαν ἀνηρῆσθαι, τότε μὲν ἡσυχίαν
ἔσχεν. ἡμέρας δὲ γενομένης ὁ Σέξτος ἐχωρίσθη· ἡ δὲ
ἐκάλεσε τοὺς οἰκείους καὶ ἡξίου μὴ περιδεῖν ἀτιμώρητον τὸν
ἀσεβήσαντα εἰς ξενίαν ἅμα καὶ συγγένειαν. ἑαυτῇ δὲ φήσασα
μὴ προσῆκειν ἐφορᾶν τὸν ἥλιον τηλικαύτης ὕβρεως πεπειρα-
μένην, ξιφιδίῳ πατάξασα τὸ στήθος ἑαυτῆς ἐτελεστέησεν.
[Excerpt. Const. II 1, 226.]

9 Dion. Hal. 4, 64—67

11 ταρκυνίον cod. 12 ἦν Salmasius: ἦν | ἐκπρεπῆς cj. Vogel. |
εὐπρεπῆς (μὲν) Valesius 15 τινι] τῷ v. Herwerden 22 γενήσεσθαι
Valesius: γενέσθαι 23 ἐστίας Salmasius: ἐτίας

X 21. Ὅτι τῆς Λουκρητίας μοιχευθείσης παρὰ Σέξτου καὶ ἑαυτὴν ἀνελεύσεως διὰ τὸ ἀμάρτημα, οὐκ ἄξιον ἡγοῦμεθα τὸ γενναῖον τῆς προαιρέσεως παραλιπεῖν ἀνεπισήμαντον. τὴν γὰρ ἐπιδοῦσαν ἑκουσίως τὸ ζῆν τοῖς μεταγενεστέροις εἰς καλὸν ζῆλον προσηκόντως ἂν εὐφημίας ἀξιοῖμεν ἀθανάτου, ὅπως αἱ τὴν τοῦ σώματος ἀγνείαν κατὰ πᾶν ἀνεπίληπτον παρέχεσθαι προαιρούμεναι πρὸς ἐπιτετευγμένον ἀρχέτυπον παραβάλλονται. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι γυναῖκες καὶ φανερώς τι τῶν τοιούτων πράξωσιν, κατακρύπτουσι τὸ συντελεσθέν, εὐλαβούμεναι τὴν ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων τιμωρίαν· ἡ δὲ τὸ λάθρα πραχθὲν ποιήσασα περιβόητον ἀπέσφαξεν ἑαυτήν, καὶ τὴν τοῦ βίου τελευτὴν καλλίστην ὑπὲρ αὐτῆς ἀπολογίαν ἀπέλιπε· καὶ τῶν ἄλλων [τῶν] ἐπὶ τῶν ἀκουσίων τὴν συγγνώμην προβαλλομένων, αὕτη τὴν μετὰ βίας ὕβριν ἐτιμήσατο θανάτου, ἵνα μὴδ' εἴ τις ἐπιθυμῇ βλασφημεῖν, τὴν ἐξουσίαν ἔχη κατηγορεῖν τῆς προαιρέσεως (ὥς) ἑκουσίου γεγεννημένης· τῶν γὰρ ἀνθρώπων φύσει τὰς λοιδορίας ἐπαίνων προτιμώντων τὴν τῶν φιλαιτίων ἀπέκοψε κατηγορίαν, αἰσχρὸν εἶναι νομίζουσα τῶν ἄλλων εἰπεῖν τινα διότι ζώντος τοῦ κατὰ νόμους συμβιοῦντος ἀνδρὸς ἐτέρου παρανόμως ἐπειράθη, καὶ καθ' οὗ οἱ νόμοι τοῖς πράξει θάνατον τιθέασιν τὸ πρόστιμον, τοῦτο παθοῦσαν τὸν πλείω χρόνον φιλοφυχεῖν, ἵνα τὸν πάντως ὀφειλόμενον παρὰ τῆς φύσεως θάνατον βραχὺ προλαβοῦσα τῆς αἰσχύνης ἀλλάξῃται τοὺς μεγίστους ἐπαίνους. τοιγαροῦν οὐ μόνον θνητοῦ βίου δόξαν ἀθάνατον ἀντικατηλλάξατο διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ πάντας τοὺς πολίτας προετρέψατο λαβεῖν ἀπαραίτητον τιμωρίαν παρὰ τῶν εἰς αὐτὴν παρανομησάντων. [Excerpt. Const. IV 298.]

X 22. Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ βασιλεὺς τυραννικῶς καὶ βιαίως ἄρχων τῶν πολιτῶν τοὺς εὐπόρους τῶν Ῥωμαίων

29 Dion. Hal. 4, 68

8 φανερώς Dindorf: φανερόν 12 τῶν del. Dindorf 14 ἐπιθυμῇ et 15 ἔχη Boissevain: ἐπιθυμῇ et ἔχει cod. ἐπιθυμοίη et ἔχοι Dindorf 16 suppl. Dindorf 20 καθ' οὗ Boissevain: καθ' ὃν cod. καθ' ὧν Dindorf 21—22 τὸν πλείω χρόνον Dindorf: τῶν πλείω χρόνων cod. (τοῦτο προκρίνουσα τοῦ πλείω χρόνον Wurm) 29 ταρκύνιος cod.

ἀνήρει, ψευδεῖς ἐπιφέρων αἰτίας ἔνεκεν τοῦ νοσφίσασθαι τὰς οὐσίας αὐτῶν. διόπερ Λεύκιος Ἰούνιος ὀρφανὸς ὢν καὶ πάντων Ῥωμαίων πλουσιώτατος, δι' ἀμφοτέρα τὴν τοῦ Ταρκυνίου πλεονεξίαν ὑπώπτειεν· ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ καὶ παρ' ἑκαστα
 5 τῷ βασιλεῖ συνὼν προσεποιήθη μωρὸς εἶναι, ἅμα μὲν βουλό-
 μενος τὸν ὑπὲρ τοῦ δύνασθαι τι φθόνον ἐκκλίνειν, ἅμα δ'
 ἀνυπονοήτως παρατηρεῖν τὸ πραττόμενον καὶ τοῖς τῆς βασιλείας
 ἐφεδρεῖν καιροῖς. [Excerpt. Const. IV 299.]

Diod. Ol. 75, l. 479 a. Chr. Vulg. 486 a. Chr. 268 a. u. c.

10 XI 1. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιάρχου Ῥωμαῖοι
 κατέστησαν ὑπάτους Σπόριον Κάσιον καὶ Πρόκλον Οὐεργίνιον
 Τρίκοστον, ἥχθη δὲ καὶ παρ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς πέμπτη
 πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα.

Diod. Ol. 75, 2. 478. Vulg. 485/269.

15 XI 27. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ξανθίππου Ῥωμαῖοι
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Φάβιον Σιλουανὸν καὶ Σεροῖον
 Κορνήλιον Τρίκοστον.

XI 37, 7. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς
 Οὐολούσκους πολεμήσαντες καὶ μάχῃ νικήσαντες πολλοὺς
 20 ἀνείλον. Σπόριος δὲ Κάσιος, ὁ κατὰ τὸν προηγούμενον ἐνιαυ-
 τὸν ὑπατεύσας, δόξας ἐπιθέσθαι τυραννίδι καὶ καταγνωσθεὶς
 ἀνηρέθη.

Diod. Ol. 75, 3. 477. Vulg. 484/270.

XI 38. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοσθένους ἐν Ῥώμῃ
 25 τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιον Φάβιος καὶ Λεύκιος
 Αἰμίλιος Μάμερκος.

XI 40, 5. Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι πρὸς

11 Cichorius de fast. cons. ant. (Lpz. Stud. IX) 171; dage. Schwartz RE V 698. — Costa I 1, 196 16 Costa I 1, 196 18 die be-
 richte Liv. 2, 42, Dion. Hal. 8, 81 stimmen nicht 20 Mommsen RF II 153

3 ταρκυνίου cod. 4 ὑποπτεύων v. d. Meij | ἀδελφιδοῦς (δ' ὢν)
 Wurm 5 σύνων (h. e. συνὼν?) Boissevain: συνθον cod. σύνθονος Mai
 O = PVF

11 κάσιον F | οὐεργίνιον] + τε καὶ P 16 Vibulanius f 17 τρίκοστον]
 κόσσον v. d. Meij, del. Costa 19 ad formam οὐολούσκους cfr. Sigwart
 Klio VI 341 20 κάσιος VF | τὸν om. Pi 25 κάσιον O 26 αἰμί-
 λιος VF (ubique; non amplius notatur) 27 ῥωμαῖος Vogel (ob
 lect. cod. P)

Αἰκολανοὺς καὶ τοὺς τὸ Τοῦσκλον κατοικοῦντας ἐνεστήσαντο πόλεμον, καὶ πρὸς μὲν Αἰκολανοὺς μάχην συνάψαντες ἐνίκησαν καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνείλον, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Τοῦσκλον ἐξεπολιόρκησαν καὶ τὴν τῶν Αἰκολανῶν πόλιν ἐχειρῶσαντο.

Diod. Ol. 75, 4. 476. Vulg. 483/271.

XI 41. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Ἀδείμαντος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὕπατοι Μάρκος Φάβιος Σιλανὸς καὶ Λεύκιος Οὐαλέριος Πρόπλιος.

Das konsulat von 482 vulg. (C. Julius, Q. Fabius) fehlt.

Diod. Ol. 76, 1. 475. Vulg. 481/273.

XI 48. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίδωνος Ὀλυμπιάς μὲν ἦχθη ἕκτη πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σκαμάνδριος Μυτιληναῖος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Καίσιων Φάβιος καὶ Σπόριος Φούριος Μενέλλαιος.

Diod. Ol. 76, 2. 474. Vulg. 480/274.

XI 50. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δρομοκλείδου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γναῖον Μάλλιον.

Diod. Ol. 76, 3. 473. Vulg. 479/275.

XI 51. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀκεστορίδου ἐν Ῥώμῃ τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιων Φάβιος καὶ Τίτος Οὐδεργίνιος.

Diod. Ol. 76, 4. 472. Vulg. 478/276.

XI 52. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μένωνος Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Αἰμίλιον Μάμερκον καὶ Γάιον Κορνήλιον Λέντουλον.

9 z. fehlenden konsulat vgl. Leuze 34. Costa I, 1, 198 23 Cichorius 197. Costa I 1, 196

1—2 ἐνεστήσαντο πόλεμον Reiske: ἀνεστήσαντο πόλεμον VF συνέστη πόλεμος P 2 μάχην P: μάχη VF 3 ἀνείλον P: εἶλον VF | totum locum refinxit Burger I 120, ut de solo Tusculo sermo sit 7 σιλανὸς PV: σιλβανὸς F *Vibulanus* f 8 πόπλιος F πούπλιος PV *Potitus* f 13 μυτιληναῖος O | κένσων F 14 φρούριος O | μεδυλλίνος v. d. Meij *Fusus* f 17 γναῖον] γενναῖον P 19 ἀκεστορείδου (corr. in —ίδου) F: ἀκατεστορ(ε)ίδου PV 23 μένωνος P¹ 24 μάμερκον om. F 25 pro Cornelio C. *Servilius Structus Ahala* f

Diod. Ol. 77, 1. 471. Vulg. 477/277.

XI 53. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Χάρης, ἐν Ῥώμῃ δὲ ὕπατοι καθειστώκεισαν Τίτος Μενήνιος καὶ Γάιος Ὀράτιος Πολύειδος, ἤχθη δὲ παρ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἐβδομη-
5 κοστὴ καὶ ἐβδόμη.

— 53. 6. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίοις πρὸς Οὐγιεντανοὺς ἐνστάντος πολέμου μεγάλη μάχη συνέστη περὶ τὴν ὀνομαζο-
μένην Κρεμέραν. τῶν δὲ Ῥωμαίων ἡττηθέντων συνέβη πολλοὺς
αὐτῶν πεσεῖν, ὥς φασὶ τινες τῶν συγγραφέων, καὶ τοὺς Φαβίους
10 τοὺς τριακοσίους, συγγενεῖς ἀλλήλων ὄντας καὶ διὰ τοῦτο μιᾷ
περιειλημμένους προσηγορίᾳ.

Diod. Ol. 77, 2. 470. Vulg. 476/278.

XI 54. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιέργου Ῥωμαῖοι
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Αὐλον Οὐεργίνιον Τρίκοστον καὶ
15 Γάιον Σερούϊλιον Στροῦκτον.

Diod. Ol. 77, 3. 469. Vulg. 475/279.

XI 60. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοσίωνος Ῥωμαῖοι
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πόπλιον Οὐαλέριον Ποπλικόλαν καὶ
Γάιον Ναύτιον Ροῦφον.

Diod. Ol. 77, 4. 468. Vulg. 474/280.

20 XI 63. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίωνος ἐν Ῥώμῃ
τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Φούριος Μεδυλλῖνος
καὶ Μάρκος Μανίλιος Οὐόλσων.

6—11 Liv. 2, 48—50. Dion. Hal. 9, 15; 19—22. Ov. Fast. 2, 195—242. Gell. 17, 21, 13. Dio. Cass. fr. 21 (Liv. 7, 15). — Mommsen RF II 246. Schwartz RE V 695. Richter Herm. 17, 425. L. Cohn Philol. 42, 14. Costa I 1, 216.

3 ὕπατοι—4 ἤχθη δὲ om. P (ἤχθη δὲ add. P²mg) 3 μενήνιος] μινούνιος V μινούκιος F 4 οράτιος V¹: ὠράτιος V² ὠράτιος F | *Pu-*
villus f 6 ῥωμαῖοι F | οδιντάνους PV οδιντάνους F; corr. Dindorf 8 κριμέραν O; corr. Dindorf | πολλοὺς (τε ἄλλους) Wilamowitz ap. Mommsen RF II 246 9 ὥς O: ὦν Reiske; potius ὥς δέ (cfr. Kaerst Philol. 48, 335) 11 περιειλημμένους P 14 αὐλον] παῦλον F 15 σερούϊλιον V σερούλιον F 18 πούβλιον P πούπλιον VF | πούβλικόλαν PV 19 ναύτιον] ναῦτιον PV ἄπιον F | ροῦφον] *Rutilus* f 21 φαί-
δωνος F (Ἀψηφίων fH) 22 διεδέξατο Pac | φρούριος O | μεδιολανός O 23 μανίλιος PV: μάνιος F | οὐάσων O

Diod. Ol. 78, 1. 467. Vulg. 473/281.

XI 65. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Θεαγενεΐδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι καθειστήκεισαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Ἰούλιος Ἰουλος, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἐβδομηκοστὴ καὶ ὀγδόη.

5

Diod. Ol. 78, 2. 466. Vulg. 472/282.

XI 66. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσιστράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πινάριον Μαμερτῖνον καὶ Πόπλιον Φούριον Φιλοσόφαν.

Diod. Ol. 78, 3. 465. Vulg. 471/283.

10

XI 67. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Ἀππιον Κλαύδιον καὶ Τίτον Κοΐνκτιον Καπετωλῖνον.

— 68, 8. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν τῇ Ῥώμῃ τότε πρῶτως κατεστάθησαν δῆμαρχοι τέτταρες, Γάϊος Σικίνιος καὶ 15 Λεύκιος Νεμετώριος, πρὸς δὲ τούτοις Μάρκος Δουίλλιος καὶ Σπόριος Ἀκίλιος.

Diod. Ol. 78, 4. 464. Vulg. 470/284.

XI 69. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Λυσίθεος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Οὐαλέριος Ποπλικόλας καὶ Τίτος 20 Αἰμίλιος Μάμερκος.

Diod. Ol. 79, 1. 463. Vulg. 469/285.

XI 70. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχεδημίδου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Αὔλον Οὐεργίνιον καὶ Τίτον Μινούκιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἐβδομηκοστὴ καὶ ἐνάτη.

25

Diod. Ol. 79, 2. 462. Vulg. 468/286.

XI 71. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τληπολέμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοΐνκτιον καὶ Κόϊντον Σερουίλιον Στρούκτον.

14—17 Liv. 2, 58. — Niese de ann. Rom. (ind. lect. Marb. 1886). Ed. Meyer Herm. 30, 5.

2 θεαγενεΐδης P² 4 λεύκιος] Voriscus f | ιούλιος] στού-
διος O | ἰουλος] ἰούλλος PV (s. acc.) ἰούλιος F 8 πούβλιον PV
πούπλιον F 9 φρούριον O | φιλοσόφαν PV: φίφρωνα F Fusus f
12 ἄπιον V | κοΐνκτιον] κούτιον PV κάτλιον F 13 καπιτώλιον O
15 σικόνιος F 20 καθιστήκεισαν P¹ καθειστήκεισαν P² | οὐαλλέριος
V | πουπλ. PV | τίτος] τιβέριος XI 74; variant f 21 μέμερκος P 23 ἀρ-
χεδημίδου P² 24 παύλον F | Numicius f 25 ἐνάτη F 28 κοϊν-
κτιον] κοϊντίον PV κόϊντον F | κόϊντον F: κούντιον P κουιντον V

Diod. Ol. 79, 3. 461. Vulg. 467/287.

XI 74. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κόνωνος ἐν Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν εἶχον Κόϊντος Φάβιος Οὐιβουλανὸς καὶ Τιβέριος Αἰμίλιος Μάμερκος.

5 Diod. Ol. 79, 4. 460. Vulg. 466/288.

XI 75. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθύππου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Σερουίλιον καὶ Σπόριον Ποστόμιον Ἀλβῖνον.

Diod. Ol. 80, 1. 459. Vulg. 465/289.

10 XI 77. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη ὀγδοηκοστή, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Τορύλλας Θεταλός, Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν Κόϊντον Φάβιον καὶ Τίτον Κοῖνκτιον Καπετωλῖνον.

Diod. Ol. 80, 2. 458. Vulg. 464/290.

15 XI 78. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Αὖλος Ποστόμιος Ῥήγουλος καὶ Σπόριος Φούριος Μεδυλλίνος.

Diod. Ol. 80, 3. 457. Vulg. 463/291.

20 XI 79. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Βίων, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Πόπλιος Σερουίλιος Στρούκτος καὶ Λεύκιος Αἰβούτιος Ἀλβας.

Diod. Ol. 80, 4. 456. Vulg. 462/292.

XI 81. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Μνησιθείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπατοὶ κατεστάθησαν Λεύκιος Λοκρήτιος καὶ Τίτος Οὐετούριος 25 Κιχωρίνος.

Diod. Ol. 81, 1. 455. Vulg. 461/293.

XI 84. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου παρὰ μὲν Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη μία πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ'

3 κούιντος V | οὐβουλανός O 6 εὐθύππου Ρεθύππου VF 7 κούιντον V
 κόϊντον P | σετουίλιον V | σπούριον P | ποστούμ. O; item 16 10 φασικ-
 κλείδου O 12 κούιντον V 13 κοῖνκτιον] κόνιντον PF κούιντον V | καπετωλῖνον P
 καπιτωλῖνον VF 16 διεδέξατο P | παῦλος F | ῥηγούλος O: *Regillensis*
 f ῥηγυλλανός v. d. Meij ῥήγιλλος Costa cl. XI 85 17 σπούριος P |
 φροῦριος O | μεδιόλανος (s. -νός) O 19 ἄβρων fH ἄβίων sch. Pind.
 Ol. p. 7 Dr.; cfr. Ἐφ. ἀρχ. 1886, 267, Wilamowitz Arist. u. Ath. II 301,
 Br. Keil Anon. Arg. 31 20 διεδέξατο PVFac | πούβλιος PV πού-
 πλιος F | σερουήλιος V 21 ἄλβας] *Helva* f; cfr. Sigwart Klio VI 275
 23 μνησιθίδης P^{2V} 24 λούκιος λουκράτιος O 25 κιχωρηγνός F

ἦν ἐνίκα στάδιον Πολύμναστος Κυρηναῖος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπάρχον ὕπατοι Σερούιος Σολπίκιος καὶ Πόπλιος Οὐολόμνιος Ἀμεντίνος.

Diod. Ol. 81, 2. 454. Vulg. 460/294.

XI 85. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιστράτου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πόπλιον Οὐαλέριον Ποπλικόλαν καὶ Γάϊον Κλαύδιον Ῥήγιλλον.

Diod. Ol. 81, 3. 453. Vulg. 459/295.

XI 86. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστωνος Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Φάβιον Οὐιβουλανὸν καὶ Λεύκιον Κορνήλιον Κουριτῖνον.

Diod. Ol. 81, 4. 452. Vulg. 458/296.

XI 88. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λουσικράτους ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Γάϊος Ναύτιος Ῥούτιλος καὶ Λεύκιος Μινύκιος Καρουτιανός.

15

Das jahr Ol. 82, 1 fehlt.

Diod. Ol. 82, 2. 450. Vulg. abest.

XI 91. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιδότου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ποστόμιον καὶ Μάρκον Ὀράτιον.

Diod. Ol. 82, 3. 449. Vulg. abest.

20

XII 3. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Κοϊνκτίον Κικιννάτον καὶ Μάρκον Φάβιον Οὐιβουλανόν.

14 Unger Jhb. f. Philol. 143, 486 16 zum fehlenden jahr vgl. Leuze 32. Costa I 1, 201. 19 gewöhnlich identifiziert man dieses konsulat mit 457 vulg. (C. Horatius, Q. Minucius). Eher ist 457 vulg. mit Ol. 82, 1 ausgefallen, und dies konsulat D. eigen. 22 Leuze 32. Costa I 1, 201

2 σουλπ. O | οὐολοόμνιος O; corr. Costa 3 ἀμεντηνός F 6 πούβλιον PV πούπλιον F | πουβλικ. P¹V πουπλικ. P² ποπλικόλλαν F 7 κλαύδιον | κλώδιον PV οὐαλέριον F | ῥηγοῦλον F *Regillensis* f ῥηγιλλανόν v. d. Meij 10 κοῖντον V 11 κουρητῖνον PV (s. acc.) *Urfitin.* fast. Cap.; cfr. Costa Boll. di filol. cl. 1907 nr. 3—4 14 ρουτίλιος O 15 μινούτιος P μινούκιος VF *Numicius* Fruin Jhb. f. Philol. 149, 107 | *Carven[tanus]* fast. Cap. (cogn. cos. suff.) 19 λεύκιον | + πόπλιον F ποστούμιον O | ὠράτιον fere O 21 γὰρ VF: δ' P | Εὐθυνοος fH; cfr. XII 58 et Br. Keil Anon. Arg. 30 22 κοῖντιον PV κοῖντιον F | κικιννάτον F

Diod. Ol. 82, 4. 448. Vulg. 456/298.

XII 4. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πεδιέως Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον Λακτοῦκαν καὶ Σπόριον Οὐβεργίνιον Τρίκοστον.

5 Diod. Ol. 83, 1. 447. Vulg. 455/299.

XII 5. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φιλίσκου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Ῥωμίλιον Οὐατικανὸν καὶ Γάϊον Οὐετούριον Κιχωρίνον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα τρίτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

10 Diod. Ol. 83, 2. 446. Vulg. 454/300.

XII 6. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμαρχίδου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Σπόριον Ταρπήιον καὶ Ἀῶλον Ἀστέριον Φοντίνιον.

Diod. Ol. 83, 3. 445. Vulg. 453/301.

15 XII 7. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Σέξτον Κοῖνκτιον
.... Τριγέμινον.

Diod. Ol. 83, 4. 444. Vulg. 452/302.

20 XII 22. 'Επ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Λυσιμαχίδου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Μενήνιον καὶ Πόπλιον Σήστιον Καπετωλῖνον.

Diod. Ol. 84, 1. 443. Vulg. 451/303.

XII 23. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιτέλους Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα
25 στάδιον Κρίσων Ἱμεραῖος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ δέκα ἄνδρες κατεστάθησαν νομογράφοι, Πόπλιος Κλαύδιος Ῥηγιλλανός, Τίτος Μινύκιος, Σπόριος Οὐετούριος, Γάϊος Ἰούλιος, [Γάϊος] Σολ-

26—2 s. 22 Sigwart Klio 6, 280

3 μάρκιον F | λατοῦκαν F 4 σπούριον P 7 βατικανὸν O
8 κιχώριον PF κιχώριον V 12 σπούριον PV | ταρπέιον PV (s. acc.) ταρ-
πέτιον F | Aternius f 13 φοντεῖνιον P Fontinalis f; cfr. Sigwart Klio
VI 275, Costa Boll. di filol. cl. 1907, 158 16 σέξτον VF: ἐξ τὸν P |
κοῖνκτιον P κόνκτον F Quintilius f | P. Curiatius Trigeminus f; cfr.
Cichorius 215, Unger Jhb. f. Philol. 143, 466 17 τριγέμινον P
20 μεγνήνιον P μεκνήνιον V μεκνίνιον F 21 σήστιον F | καπετο-
λῖνον P 26 πόπλιος] πίπλιος P Appius f | ῥηγιλλανός Pac F 27 μι-
νούκιος VF Genucius f | γάϊος (alt.) om. P, secl. Vogel; A. Manlius, Ser.
Sulpricius f | σουλπ. O

πίκιος, Πόπλιος Σήστιος, Ῥωμύλιος, Σπόριος Ποστόμιος Καλβίνιος. Οὗτοι τοὺς νόμους συνετέλεσαν.

Diod. Ol. 84, 2. 442. Vulg. 450/304.

XII 24. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι πάλιν δέκα ἄνδρας νομοθέτας εἵλοντο, Ἀππιον Κλαύδιον, 5 Μάρκον Κορνήλιον, Λεύκιον Μινύκιον, Γάϊον Σέργιον, Κόϊντον Ποιτήλιον, Μάνιον Ῥαβολήιον, Σπόριον Οὐτετόριον οὗτοι δὲ τοὺς νόμους οὐκ ἡδυνήθησαν συντελεῖσαι. εἰς δ' ἐξ αὐτῶν ἐρασθεῖς εὐγενοῦς παρθένου πενιχρᾶς τὸ μὲν πρῶτον χρήμασι διαφθεῖραι τὴν κόρην ἐπεβάλετο, ὥς δ' οὐ- 10 δεῖς αὐτῷ προσεῖχεν, ἐπαπέστειλε συκοφάντας ἐπ' αὐτήν, προστάξας ἄγειν εἰς δουλείαν. τοῦ δὲ συκοφάντου φήσαντος ἰδίαν αὐτοῦ εἶναι δούλην καὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα καταστήσαντος δουλαγωγεῖν, προσαγαγὼν κατηγορήσεν ὥς δούλης. τοῦ δὲ διακούσαντος τῆς κατηγορίας καὶ τὴν κόρην ἐγχειρίσαντος, 15 ἐπιλαβόμενος ὁ συκοφάντης ἀπήγαγεν ὥς ἰδίαν δούλην. ὁ δὲ πατήρ τῆς παρθένου παρὼν καὶ δεινοπαθὼν, ὥς οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχε, παραπορευόμενος κατὰ τύχην παρὰ κρεοπώλιον, ἀρπάσας τὴν παρακειμένην ἐπὶ τῆς σανίδος κοπίδα, ταύτην πατάξας τὴν θυγατέρα ἀπέκτεινεν, ἵνα μὴ τῆς ὕβρεως λάβῃ 20 πείραν, αὐτὸς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπηδήσας ἀπῆλθε πρὸς τὸ στρατόπεδον τὸ ἐν τῷ Ἀλγίδῳ καλουμένῳ τότε ὑπάρχον.

5 es fehlen T. Antonius, Q. Fabius, K. Duillius, Sp. Oppius; anderseits fehlt Sp. Veturius in den gew. Fasten. Vgl. Sigwart Klio 6, 281 9 Cic. r. p. 2, 37, 63. Ascon. in Corn. p. 68. — Ed. Meyer RhM 37, 618; Herm. 30, 1—24. Niese de ann. Rom. (Marb. 1886)

1 ῥωμύλος O; P. *Curiatius*, T. *Romulius* f | ποστίμιος P¹ ποστομῖος F | *Albinus* f 2 „decem tabulas tantummodo conscribere“ Reiske (ὁ) συνετέλεσαν Madvig Adv. I 491 4—5. 9—4 s. 23 cfr. Excerpt. Const. II 1, 231 5 νομοθέτας om. P | εἵλαντο Pac Peiresc. (cfr. XIV 12) | ἄπτιον V 6 μινούκιον F 7 ποιτήλιον] πόπλιον O | μαίνιον P 8 ἐδυνήθησαν P 9 πενήχρᾶς Pac 10 ὥς δ' VF Peiresc.: ὥς P 10—11 οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχεν PV Peiresc.: οὐ προσεῖχεν ἐκεῖνη τοῦτ' F οὐ προσεῖχεν αὐτῷ Vogel 11 συκοφάντην Reiske 13 αὐτοῦ VF Peiresc. 14 δουλαγωγεῖν del. Vogel; δουλαγωγουμένην Wurm 15 τῆς κατηγορίας PV Peiresc.: τὴν κατηγορίας F¹ καὶ τὴν κατηγορίαν F^s 16 ἀπήγαγεν VF Peiresc.: ἀπῆγεν P 18 παρὰ om. Peiresc. | κρεοπώλιον Peiresc.: κλεοπώλιον P κρεωπόλιον VacF κρεωπώλιον Vpc 19 κοπίδα σανίδος Fac 22 ἀλγίδῳ interpr. lat.: λαγαδίῳ PVF λαγωδίῳ Peiresc. ἀλγιδίῳ I. C. Gronov

καταφυγῶν δ' ἐπὶ τὸ πλῆθος καὶ μετὰ δακρύων τὴν καθ' αὐτὸν συμφορὰν ἀπαγγείλας, ἅπαντας εἰς ἔλεον ἤγαγε καὶ πολλὴν συμπάθειαν. πάντων δ' ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἡτυχηκόσιν ὀρμησάντων, μετὰ τῶν ὅπλων νυκτὸς εἰς τὴν Ῥώμην εἰσέπεσον.
 5 οὗτοι μὲν οὖν κατελάβοντο λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Ἀδεντινον.
 25. ἅμα δ' ἡμέρᾳ γνωσθείσης τῆς τῶν στρατιωτῶν μισοπονηρίας, οἱ μὲν δέκα νομογράφοι βοηθοῦντες τῷ συνάρχοντι συνήγον πολλοὺς τῶν νέων ὡς διὰ τῶν ὅπλων κριθησόμενοι, μεγάλης δ' ἐμπεσούσης φιλοτιμίας οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν,
 10 προορώμενοι τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, διεπρεσβέυσαντο πρὸς ἀμφοτέρους περὶ συλλύσεως, καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἐδέοντο λῆξαι τῆς στάσεως καὶ μὴ περιβαλεῖν τὴν πατρίδα μεγάλαις συμφοραῖς. τέλος δὲ πεισθέντων ἀπάντων ὁμολογίας ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους, ὥστε δέκα αἰρεῖσθαι ἡγημάρχους μεγίστας
 15 ἔχοντας ἐξουσίας τῶν κατὰ πόλιν ἀρχόντων καὶ τούτους ὑπάρχειν οἶονεὶ φύλακας τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας· τῶν δὲ κατ' ἐνιαυτὸν γιγνομένων ὑπάτων τὸν μὲν ἕνα ἐκ τῶν πατρικίων αἰρεῖσθαι καὶ τὸν ἕνα πάντως ἀπὸ τοῦ πλήθους καθίστασθαι, ἐξουσίας οὔσης τῷ δήμῳ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς
 20 ὑπάτους ἐκ τοῦ πλήθους αἰρεῖσθαι. τοῦτο δ' ἔπραξαν ταπεινῶσαι σπεύδοντες τὴν τῶν πατρικίων ὑπεροχὴν· οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι διὰ τε τὴν εὐγένειαν καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἐκ προγόνων αὐτοῖς παρακολουθούσης δόξης ὥσεί τινες κύριοι τῆς πόλεως ὑπῆρχον. ἐν δὲ ταῖς ὁμολογίαις προσέκειτο τοῖς ἄρξασι δημάρχους τὸν
 25 ἐνιαυτὸν ἀντικαθιστάναι πάλιν δημάρχους τοὺς ἴσους, ἢ τοῦτο μὴ πράξαντας ζῶντας κατακαυθῆναι. ἐὰν δὲ οἱ δήμαρχοι μὴ συμφωνῶσι πρὸς ἀλλήλους, κύριοι εἶναι τὸν ἀνὰ μέσον κείμενον μὴ κωλύεσθαι.

1—2 καθ' αὐτὸν Eichstädt: κατ' αὐτὸν O (om. Peiresc.) | εἰς ἔλεον ἤγαγε VF: ἤγαγεν εἰς ἔλεον P (εἰς ἔλ. καὶ πολλ. συμπ. ἤγ. Peiresc.)
 4 ὀρμησάντων P 9 δ' ἐμπεσούσης Rhodoman: δὲ πεσούσης O
 15 πόλιν VF: τὴν πόλιν P (cfr. XIV 117, 9) 17 γενομένων V
 γένομ. F 18 καὶ τὸν ἕνα] τὸν δὲ ἕτερον Reiske | πάντας P 19 ἀμφοτέρους τοὺς om. P 22 τῆς ἐκ τῶν προγόνων P 24 προσετέτακτο Wurm 27 τῶν ἀ. μ. κειμένων P 27—28 κύριοι—κωλύεσθαι sensu cassa; κύριον εἶναι τὸ etc. Madvig Adv. I 491; item, sed del. μὴ, Mommsen Staatsr. II 280; κύριοι—κωλυέσθων Vogel; ἐὰν δὲ οἱ δημόται μὴ συμφ. πρ. ἀλλ., κυροῦν etc. Schwartz RE V 693; κυρίους etc. Sigwart Klio VI 360 (ut post κείμενον audiatur χρόνον; cfr. interpret. Wurmii)

Diod. Ol. 84, 3. 441. Vulg. 449/305.

XII 26. Τὴν μὲν οὖν ἐν Ῥώμῃ στάσιν τοιαύτης συλλύσεως τυχεῖν συνέβη. ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διφίλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κάγκιον Ὁράτιον καὶ Λεύκιον Οὐαλέριον Τουρπῖνον. ἐπὶ δὲ τούτων, ἐν τῇ Ῥώμῃ τῆς νομοθεσίας διὰ τὴν στάσιν ἀσυντελέστου γενομένης, οἱ ὕπατοι συνετέλεσαν αὐτήν. τῶν γὰρ καλουμένων δώδεκα πινάκων οἱ μὲν δέκα συνετελέσθησαν, τοὺς δ' ὑπολειπομένους δύο ἀνέγραψαν οἱ ὕπατοι· καὶ τελεσθείσης τῆς ὑποκειμένης νομοθεσίας, ταύτην εἰς δώδεκα χαλκοῦς πίνακας χαράξαντες οἱ ὕπατοι 10 προσήλωσαν τοῖς πρὸ τοῦ βουλευτηρίου τότε κειμένοις ἐμβόλοις. ἡ δὲ γραφεῖσα νομοθεσία, βραχέως καὶ ἀπερίττως συγχειμένη, διέμεναι θαυμαζομένη μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.

Diod. Ol. 84, 4. 440. Vulg. 448/306.

XII 27. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοκλέους Ῥωμαῖοι 15 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λαρίνον Ἑρμίνιον καὶ Τίτον Στερτίνιον Στρούκτορα.

Diod. Ol. 85, 1. 439. Vulg. 447/307.

XII 29. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μορυχίδου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ἰούλιον καὶ Μάρκον Γεγάνιον, 20 Ἥλαιοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα πέμπτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

Diod. Ol. 85, 2. 438. Vulg. 446/308.

XII 30. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Γλαυκίδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῖνκτιον καὶ Ἀγρίππαν Φούριον.

— 30, 6. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Οὐολούσκους διαπολεμοῦντες 25 τὸ μὲν πρῶτον ἀκροβολισμοὺς καὶ μικρὰς μάχας συνετέλουν,

5 Ed. Meyer Herm. 30, 2. CIL I² 56. Costa I 1, 196. 11 τότε κειμένοις zusatz D.'s, der die verlegung der rostra selbst erlebt hatte. Anders Costa I 1, 220. — Ed. Meyer RhM 37, 618. Costa I 1, 217 25—2 s. 25 Liv. 3, 66—70

4 κάγκων P Marcus f | ὠράτιον PF 5 τουρπῖνον] Potitus f; cfr. CIL I² 56 6 γινομένης Pac 7 πινάκων P 8 ὑπολειπομένους P² 16 Lars f Λάρος Dion. Hal. | ἑρμίνιον P ἑρμῆνιον V (s. acc.) F | στερτίνιον] Verginius f; de Servilio cogit. v. d. Meij ob cogn. 17 στρούκτορα P: στρούκτονα V στρούκτωνα F τρίκοστον Sigwart Klio VI 274, Costa (cfr. Bader 5) 19 μορυχίδ(ου) sch. Ar. Ach. 67: μοριχ. VF μωρισχ. P 20 γεγάνιον] γεγάντιν P¹ γεγάντην P² γεγάντιον VF 23 Γλαυκίνος sch. Ar. Ach. 67 24 κοῖνκτιον P κόντιον VF | ἀγρίπαν F | φρούριον O 25 δὲ om. PV | οὐολούσκους Rhodoman: βολόμενους PV οὐολούμνους F

μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξει μεγάλη νικήσαντες τοὺς πλείους τῶν πολεμίων κατέκοψαν.

Diod. Ol. 85, 3. 437. Vulg. 445/309.

XII 31. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Γενύκιον καὶ Ἀγρίππαν Κόρτιον Χίλωνα. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Ἰταλίαν τὸ ἔθνος τῶν Καμπανῶν συνέστη καὶ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς ἀρετῆς τοῦ πλησίον κειμένου πεδίου.

Diod. Ol. 85, 4. 436. Vulg. 444/310.

XII 32. Ἀθήνησι μὲν ἤρχεν Εὐθυμένης, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι κατεστάθησαν τρεῖς, Αὔλος Σεμπρώνιος, Λεύκιος Ἀτίλιος καὶ Τίτος Κόιντος.

Diod. Ol. 86, 1. 435. Vulg. 443/311.

XII 33. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Λυσιμάχου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοῖνκτιον καὶ Μάρκον Γεγάνιον Μακερίνον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἔκτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

Diod. Ol. 86, 2. 434. Vulg. 442/312.

XII 34. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιοχίδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Πρόστομον Αἰβούτιον Οὔλεκον.

— 34, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ Ῥωμαῖοι πέμψαντες ἀποίκοις εἰς Ἄρδεα τὴν χώραν κατεκληροῦχυσαν.

Diod. Ol. 86, 3. 433. Vulg. 441/313.

XII 35. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χάρητος Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Φοῦριον Φόσον καὶ Μάνιον Παπίριον Κράσσον

5 Costa I 1, 196 6 Liv. 4, 37. — Bader 24 (anders Mommsen RF II 281). Die notiz stammt schwerlich aus der römischen quelle D.s. Vgl. XII 76 u. Nissen It. Landesk. II 683 22 Liv. 4, 11

4 κατέστησαν ὑπάτους P | γενύκιον F | ἀγρίππαν F; secl. Costa (P., T., C. f) 6 κόρτιον F | Philo f 7 καμπανῶν] καππαδόκων P καππαδων V καπάδων F 8 τῶν ἀρετῶν P | κειμένου delend. put. Vogel 11 κατέστησαν Pac 12 ἀτίλιος] + καὶ F | T. Cloelius f; cfr. Sigwart Klio VI 285 14 λυσιμάχου f H: ναυσιμάχου O 15 κοῖνκτιον P: κόιντον VF 16 μάκερνον O 19 ἀντιοχίδου F 20 ποστούμιον P πόστουμιον VF 22 οἱ om. P 23 εἰς ἄρδεα τὴν] εἰς σαρδαία τὴν P εἰς σαρδέα τὴν V εἰς ἀρδεάτην F | κατεκληροῦχυσεν V 25 Κράτης f H 26 φροῦριον O | φόσσον P φοῦσσον v. d. Meij 27 παπεῖριον P παπόριον F | κράσσον VF

Diod. Ol. 86, 4. 432. Vulg. 440/314.

XII 36. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀφείδους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Μενήγιον καὶ Πρόκλον Γεγάνιον Μακερίνον.

Diod. Ol. 87, 1. 431. Vulg. 439/315.

XII 37. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοῖνκτιον καὶ Νίττον Μενήγιον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἐβδόμην πρὸς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σώφρων Ἀμπρακιώτης. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ Ῥώμῃ Σπόριος Μαίλιος ἐπιθέμενος τυραννίδι ἀνῆρέθη. ⁵

Diod. Ol. 87, 2. 430. Vulg. 438/316.

XII 38. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων τρεῖς χιλιάρχους κατέστησαν, Μάνιον Αἰμίλιον [καὶ] Μάμερκον, Γάϊον Ἰούλιον καὶ Λεύκιον Κοῖνκτιον.

Diod. Ol. 87, 3. 429. Vulg. 437/317.

XII 43. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γεγάνιον καὶ Λεύκιον Σέργιον. ¹⁵

Diod. Ol. 87, 4. 428. Vulg. 436/318.

XII 46. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἐπαμεινώνδου ²⁰ Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον καὶ Αὐλον Κορνήλιον Μακερίνον.

Diod. Ol. 88, 1. 427. Vulg. 435/319.

XII 49. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Ἰούλιον καὶ Πρόκλον Οὐεργίνιον ²⁵ Τρίκοστον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ὀγδοὴν πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

2 ἀφειδους O 3 μενίνιον PpcV μενοίνιον F | γεγάντιον F
7 κοῖνκτιον F | νίττον] *Agrippa* f *Titus* Costa | μενίνιον V μενοίτιον F
10 μαίλιος argum.: μάνιος O 14 αἰμιλιανδὸν O | καὶ del. Rhodoman |
γάϊον] + καὶ F | κοῖνκτιον O 16 ἀπολλοδώρου F 20 ἐπαμεινώνδου
PV Ἐπαμεινών fH 21 παπερίον PV παπόριον F | καὶ om. P
21—22 *M. Cornelius Maluginensis* f; ad *M. Geganium* cos. prioris anni
rettulit cogn. Costa 24 κατέστησαν ὑπάτους F | οὐεργήγιον VF
26 ἤγαγον P: ἤγον VF

Diod. Ol. 88, 2. 426. Vulg. 434/320.

XII 53. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐκλείδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρκον Μάλλιον, Κόιντον Σολπίκιον Πραιτεξτάτον καὶ Σερούιον Κορνήλιον Κόσσον.

Diod. Ol. 88, 3. 427. Vulg. 433/321.

XII 58. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς Μάρκον Φάβιον, Μάρκον Φαλίτιον, Λεύκιον Σερούιλιον.

10 Diod. Ol. 88, 4. 424. Vulg. 432/322.

XII 60. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Στρατοκλέους ἐν Ῥώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι κατεστάθησαν τρεῖς, Λεύκιος Φούριος, Σπόριος Πινάριος.

— 64. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Αἴκλων ἀποστάντων ἀπὸ
15 Ῥωμαίων, κατὰ τὸν πόλεμον αὐτοκράτορα μὲν Αὔλον Ποστόμιον, ἱππαρχον δὲ Λεύκιον Ἰούλιον ἐποίησαν. οὗτοι δὲ μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἀξιολόγου στρατεύσαντες εἰς τῶν ἀφεστηκότων τὴν χώραν τὸ μὲν πρῶτον τὰς κτήσεις ἐπόρθησαν, μετὰ δὲ ταῦτ' Αἴκλων ἀντιταχθέντων ἐγένετο μάχη, καθ' ἣν ἐνίκησαν
20 οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀνείλον, οὐκ ὀλίγους δ' ἐζώγησαν, λαφύρων δὲ πολλῶν ἐκυρίευσαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ μὲν ἀφεστηκότες διὰ τὴν ἥτταν καταπεπληγμένοι τοῖς Ῥωμαίοις ὑπετάγησαν, ὁ δὲ Ποστόμιος δόξας καλῶς διφυκῆναι τὰ κατὰ τὸν πόλεμον κατήγαγε τὸν εἰωθότα θρίαμβον.
25 ἴδιον δὲ τι καὶ παντελῶς ἄπιστόν φασι πρᾶξαι τὸν Ποστόμιον.

3 Liv. 4, 23. — Mommsen RF II 222 14 Liv. 4, 26—29. Plut. Cam. 2 23 Ov. Fast. 6, 721 25 Liv. 4, 29, 5. Gell. 17, 21, 17. Val. Max. 2, 7, 6. — Liv. u. Gell. geben als jahr 431; vgl. auch Liv. 4, 31, 4. — Mommsen RF II 271. Costa I 1, 221.

2 Εὐκλῆς f H; cfr. Br. Keil Anon. Arg. 31 4 μάλλιον] μάνιον O | σουλπίκιον P σοντίκιον VF | πρετέξτατον F | σερούιον] σερούλιον PV καὶ σερούλιον F 5 κόσσον] κέσσον P κέσσον V κένσον F 7 Εὐθυνοῦς f H; cfr. ad XII 3 9 φαλίτιον] Fo(s)lius f φώλιον Mommsen RF I 114 φόλιον Costa | λεύκιον PV: καὶ λεύκιον F | σερούλιον V Sergius f 12 τῶν om. F | τρεῖς κατεστάθησαν P 13 φρούριος O | Sp. Postumius, L. Pinarius f | πινάριος] + καὶ γάϊος μέτελος F 15 κατὰ] τῶν κατὰ Dindorf | τὸν om. P | παῦλον P² | ποστούμιον O (item 23. 25) 16 οὗτοι] αὐτοὶ P 17 πολλῆς] πολιτικῆς Madvig πολλῆς s. ἀξιολόγου del. Reiske 18 τὴν τῶν ἀφ. χ. P

κατὰ γὰρ τὴν μάχην τὸν υἱὸν αὐτοῦ διὰ τὴν προθυμίαν προ-
εκηδησάσθαι (τῆς ὑπὸ) τοῦ πατρὸς, δεδομένης τάξεως, τὸν δὲ
πατέρα τηροῦντα τὸ πάτριον ἔθος τὸν υἱὸν ὡς λειοπότα τὴν
τάξιν ἀποκτείνει.

Diod. Ol. 89, 1. 423. Vulg. 431/323.

5

XII 65. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Ἰσαρχος, ἐν δὲ τῇ
Ῥώμῃ καθιστήκεισαν ὕπατοι Τίτος Κοϊνκτίος καὶ Γάϊος
Ἰούλιος, παρὰ δ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ἐνάτη καὶ
ὀγδοηκοστή.

Diod. Ol. 89, 2. 422. Vulg. 430/324.

10

XII 72. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀμεινίου Ῥωμαῖοι
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Παπίριον καὶ Λεύκιον Ἰούλιον.

Diod. Ol. 89, 3. 421. Vulg. 429/325.

XII 73. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀλκαῖος, ἐν Ῥώμῃ δ'
ὑπὴρχον ὕπατοι Ὅπιτερος Λοκῆτιος καὶ Λεύκιος Σέργιος
Φιδηνιάτης.

Diod. Ol. 89, 4. 420. Vulg. 428/326.

XII 75. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστωνος Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοϊνκτίον καὶ Ἀῦλον Κορνῆλιον
Κόσσον.

20

— 76, 4. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατὰ τὴν Ἰταλίαν
Καμπανοὶ μεγάλη δυνάμει στρατεύσαντες ἐπὶ Κόμην ἐνίκησαν
μάχῃ τοὺς Κυμαίους καὶ (τοὺς) πλείους τῶν ἀνταχθέντων
κατέκοψαν. προσκαθεζόμενοι δὲ τῇ πολιορκίᾳ καὶ πλείους
προσβολὰς ποιησάμενοι κατὰ κράτος εἶλον τὴν πόλιν. δια-
πάσαντες δ' αὐτὴν, καὶ τοὺς καταληφθέντας ἐξανδραποδισά-
μενοι, τοὺς ἱκανοὺς οἰκήτορας ἐξ αὐτῶν ἀπέδειξαν.

21—27 Liv. 4, 44, 12. Strabo 5, 243. — Bader 24 (anders
Mommsen RF II 281). Die notiz stammt schwerlich aus der römischen
quelle D.s. Vgl. XII 31

2 suppl. Rhodoman 6 ἱσαρχος F 7 καθιστήκ. P | κοϊνκτίος V
κόιντος P² | Cn. Iulius f 8 ἐνάτη VF 11 δ' om. P | ἀμεινίου P¹V
Ἀμυνίας fH; cfr. Br. Keil Anon. Arg. 31 12 παπόριον F | ἰούλιον]
ἰούλιον VF καὶ ἰούλιον P 15 ὁ πίτερος P ὁ πύγκτερος F Hostus f | λου-
κρίτιος F 16 ad φιδηνιάτης cfr. Bader p. 5 Sigwart Klio VI 274
18 Ἀριστίων fH; cfr. Br. Keil l. l. 19 κοϊνκτίον VF | παῦλον P²
21 κατὰ] περὶ PV 23 suppl. Dindorf 26 αὐτῇ P¹ | καταλειφθέντας
PVFⁱ ἐγκαταληφθέντας Hertlein

Diod. Ol. 90, 1. 419. Vulg. abest.

XII 77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφίλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Κοῖνκτιον καὶ Αὔλον Σεμπρώνιον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἐνενηκοστήν.

Diod. Ol. 90, 2. 418. Vulg. 427/327.

XII 78. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον Μουγιλανὸν καὶ Γάϊον Σερουίλιον Στροῦκτον.

Diod. Ol. 90, 3. 417. Vulg. 426/328.

XII 80. Ἀθήνησι μὲν ἤρχεν Ἀντιφῶν, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι τέσσαρες κατεστάθησαν, Γάϊος Φούριος καὶ Τίτος Κοῖνκτιος, ἔτι δὲ Μάρκος Ποστόμιος καὶ Αὔλος Κορνήλιος.

— 80, 6. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Φιδηνᾶται μὲν, παραγενο-
μένων εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πρέσβειν ἐκ τῆς Ῥώμης, ἐπὶ
μικραῖς αἰτίαις ἀνείλον τούτους. ἐφ' οἷς οἱ Ῥωμαῖοι παροξυν-
θέντες ἐψηφίσαντο πολεμεῖν, καὶ προχειρισάμενοι δύναμιν
ἀξιόλογον εἵλοντο δικτάτωρα Μάνιον Αἰμίλιον καὶ μετὰ τούτου
κατὰ τὸ ἔθος Αὔλον Κορνήλιον ἱππαρχον. ὁ δ' Αἰμίλιος
παρασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀνέβλεψε μετὰ τῆς
δυνάμεως ἐπὶ τοὺς Φιδηνάτας. ἀντιταξαμένων δὲ τῶν Φιδη-
νατῶν ἐγένετο μάχη ἐπὶ πολὺν χρόνον ἰσχυρά, καὶ πολλῶν
παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων ἰσόρροπος ὁ ἀγὼν ἐγένετο.

Diod. Ol. 90, 4. 416. Vulg. 425/329.

XII 81. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐφήμευ ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι Λεύκιος Φούριος, Λεύκιος Κοῖνκτιος, Αὔλος Σεμπρώνιος.

3 Liv. 4, 30, 15; 31, 1. — Leuze 31. Costa I 1, 203 14—23 Plin. h. n. 34, 23. Val. Max. 3, 2, 4. De vir. ill. 25. Flor. 1, 11, 3 u. 12, 9. Festus s. v. opima spolia. Plut. Rom. 16. Liv. 4, 17—20. 31—34. Dion. Hal. 12, 5. Serv. Aen. 6, 842 (mit doppelt. trad.). Prop. 5, 10. — Mommsen RF II 236. Kaerst Philol. 48, 313. Niese Herm. 13, 412; Grundr. 4 46

2 ἀριστοφύλου VFⁱ Ἀστούφιλος fH 3 κοῖνκτιον V | παῦλον P² | σεπρώνιον P 7 παπύριον F | μουτιλανον O 8 σερούλιον VF | στράκτον P 12 φρούριος O | κοῖνκτιος P κοῖνκτιος V | ποστούμιος O 13 παῦλος P² 14 φιδινηᾶται P (η supra α) φιδινάται V φσιδινάται F. Cfr. Sigwart Klio VI 274 15 τὴν ῥώμην P¹ 18 δικιάτορα P¹ δικτάτορα VF | μάνιον] ἄνιον O 19 παῦλον P² 21 φιδινηᾶτας P (ut 14) φιδινάτας VF | φιδινηατῶν P (ut 14) φιδινατῶν V φσιδινατῶν F 26 λούκιος φρούριος O 27 κορίντιος PV κορίνκτιος F δράτιος Costa | αὔλος P¹V: καὶ αὔλος F παῦλος P² | σεπρώνιος P | desideratur L. Horatius; cfr. Mommsen RF II 228

Diod. Ol. 91, 1. 415. Vulg. 424/330.

XII 82. Παρὰ μὲν Ἀθηναίοις ἦν ἄρχων Ἀριστόμνηστος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι τέσσαρες κατεστάθησαν, Τίτος Κλαύδιος καὶ Σπόριος Ναύτιος, ἔτι δὲ Λεύκιος Σέργιος καὶ Σέξτος Ἰούλιος. ἐπὶ δὲ τούτων παρὰ μὲν Ἑλλείους ἤχθη 5 Ὀλυμπιάς πρώτη πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα.

Es fehlen die 5 kollegien 423—419 vulg.

Diod. Ol. 91, 2. 414. Vulg. 418/336.

XIII 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Χαβρίου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν χιλιάρχους τρεῖς, Λεύκιον 10 Σέργιον, Μάρκον Παπίριον, Μάρκον Σερούλιον.

— 6, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Αἴκους πόλεμον ἔχοντες Λαβίκους ἐξεπολιόρκησαν.

Diod. Ol. 91, 3. 413. Vulg. 417/337.

XIII 7. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πεισάνδρου Ῥωμαῖοι 15 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέσσαρας, Πόπλιον Λοκρήτιον, Γάϊον Σερούλιον, Ἀγρίππαν Μενήνιον, Σπόριον Οὐτεοῦριον.

Diod. Ol. 91, 4. 412. Vulg. 416/338.

XIII 9. Κλεόκριτος μὲν ἄρχων Ἀθηναίων ἦν, ἐν Ῥώμῃ 20 δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι τέσσαρες ὑπῆρχον, Αὔλος Σεμπρώνιος καὶ Μάρκος Παπίριος, Κόϊντος Φάβιος, Σπόριος Ναύτιος.

Diod. Ol. 92, 1. 411. Vulg. 415/339.

XIII 34. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου Ῥωμαῖοι 25 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέσσαρας, Πόπλιον

7 zu den fehlenden kollegien vgl. Leuze 15. Costa I 1, 198
12 Liv. 4, 47

2 παρ' ἄθην. μὲν F | ἀριστόμνηστος VF -μνητος P Ἀρίμνηστος fH 3 κατεστ. τέσσαρες P 4 λούκιος σέντιος O 5 σέξτος VF: σέξι-
στος P 9 Χαρίας fH 10—11 σέργιον λεύκιον V | μάρκον παπίριον
om. P | μάρκον σερουίλιον καὶ μάρκον παπόριον F 12 αἰκοδς P
αἰκους V 13 λαβίκους Pighius: λαβίνους O 15 πεισάνδρου P
Τείσανδρος fH 17 λουκρήτιον F | σπούριον PV καὶ σπόριον F
18 οὐτεοῦριον] + ρουίλιον P (Sp. Rutilius f Sp. Veturius Rutilus Costa)
22 πετρώνιος PacF | παπειρίος PV παπόριος F | κόϊντος] + τε F |
σπόριος PV: καὶ σπόριος F

Κορνήλιον, Γάϊον Φάβιον 'Ολυμπιάς δ' ἤχθη
παρ' Ἡλείοις δευτέρα πρὸς ταῖς ἐνεγήκοντα.

Diod. Ol. 92, 2. 410. Vulg. 414/340.

XIII 38. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Θεόπομπος, Ῥωμαῖοι δ'
5 ἀντὶ τῶν ὑπάτων τέσσαρας χιλιάρχους κατέστησαν, Τιβέριον
Ποστόμιον καὶ Γάϊον Κορνήλιον, πρὸς δὲ τούτοις Γάϊον
Οὐαλέριον καὶ Καίσωνα Φάβιον.

— 42, 6. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Αἴκους διαπολεμοῦντες ἐν-
έβαλον αὐτῶν εἰς τὴν χώραν μετὰ πολλῆς δυνάμεως, περι-
10 στρατοπεδεύσαντες δὲ πόλιν Βώλας ὀνομαζομένην ἐξεπολιόρ-
κῃσαν.

Diod. Ol. 92, 3. 409. Vulg. 413/341.

XIII 43. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Γλαύκιππος, ἐν δὲ τῇ
Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Μάρκος Κορνήλιος καὶ Λεύκιος
15 Φούριος.

Diod. Ol. 92, 4. 408. Vulg. 412/342.

XIII 54. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Διοκλῆς,
ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον εἶχον ἀρχὴν Κόϊντος Φάβιος καὶ
Γάϊος Φούριος.

20 Diod. Ol. 93, 1. 407. Vulg. 411/343.

XIII 68. Ἀθηναῖοι μὲν Εὐκτήμονι παρέδωκαν τὴν ἀρχὴν,
Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Παπίριον καὶ Σπόριον
Ναύτιον, Ὀλυμπιάς δ' ἐγένετο τρίτη πρὸς ταῖς ἐνεγήκοντα.

Diod. Ol. 93, 2. 406. Vulg. 410/344.

25 XIII 76. Ἀθήνησι μὲν Ἀντιγένης τὴν ἀρχὴν παρέλαβε,
Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν [Γάϊον] Μάνιον Αἰμίλιον καὶ
Γάϊον Οὐαλέριον.

Diod. Ol. 93, 3. 405. Vulg. 409/345.

XIII 80. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Καλλίας,
30 ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Λεύκιος Φούριος καὶ
Γναῖος Πομπήιος.

8 Liv. 4, 49 30 Costa I 1, 205

1 γάϊον] καὶ γάϊον P *M. Fabius* Liv. 4, 49; *Num. Fabius* fere
vv. dd. (ob f a. 407) | φάπτον P | desiderantur C. *Valerius*, Q. *Quinctius*
5 τέσσαρας F 6 ποστούμιον O | *Cn. Corn.* f (reliqua quoque praenomina
differunt) 7 καὶ om. V | κένσωνα F 8 αἰκοὺς PV 10 βώλας
Wesseling: βολὰς P βώλασον V βόλασον F 14 καὶ om. V 15 φρούριος O
18 εἶχεν Pi 19 φρούριος O 22 παπύριον F | καὶ om. V 26 γάϊον
del. v. d. Meij 30 φρούριος O 31 πομπήιος] *Cornelius* f

Diod. Ol. 93, 4. 404. Vulg. 408/346.

XIII 104. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀλεξίας, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἀντι τῶν ὑπάτων τρεῖς χιλιάρχοι κατεστάθησαν, Γάϊος Ἰούλιος, Πόπλιος Κορνήλιος, Γάϊος Σερουίλιος.

Diod. Ol. 94, 1. 403. Vulg. 407/347.

XIV 3. Ἀναρχίας γὰρ οὐσης Ἀθήνησι διὰ τὴν κατά-
λυσιν τῆς ἡγεμονίας, ἔτος μὲν ἦν ὀγδοηκοστὸν πρὸς τοῖς
ἐπτακοσίοις μετὰ τὴν Τροίας ἄλωσιν, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ χιλιάρχοι
διεδέξαντο τὴν ὑπατον ἀρχὴν τέσσαρες, Γάϊος Φολοῦιος καὶ
Γάϊος Σερουίλιος καὶ Γάϊος Οὐαλέριος καὶ Νουμέριος Φάβιος, 10
ἥχθη δ' Ὀλυμπιάς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν τετάρτη πρὸς
ταῖς ἐνεγόνοντα.

— 11, 6. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίων φρουρούντων
Ἐρρουκαν πόλιν Οὐολούσκων, ἐπελθόντες οἱ πολέμιοι τῆς τε
πόλεως ἐκράτησαν καὶ τῶν φρουρῶν τοὺς πλείστους ἀνείλον. 15

Diod. Ol. 94, 2. 402. Vulg. 406/348.

XIV 12. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Εὐκλείδης, ἐν Ῥώμῃ
δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο χιλιάρχοι τέτταρες, Πό-
πλιος Κορνήλιος, Νουμέριος Φάβιος, Λεύκιος Οὐαλέριος.

— 16, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίοις πρὸς Οὐήιους 20
πόλεμος ἐνέστη διὰ τοιαύτας αἰτίας τότε πρῶτως
ἐπεψηφίσαντο Ῥωμαῖοι τοῖς στρατιώταις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν
εἰς ἐφόδια διδόναι χρήματα. ἐξεπολιόρκησαν δὲ καὶ τὴν
Οὐολούσκων πόλιν, ἥ τότε μὲν Ἀνέωρ ἐκαλεῖτο, νῦν δ'
ὀνομάζεται Ταρρακίνη. 25

6—12 Costa Riv. di filol. 39, 1911, 80 13—15 Liv. 4, 58, 3
(vgl. 4, 55, 8) 18 vgl. zu XIV 3

4 πούπλιος VF | κορνήλιος] + καὶ F 8 τὴν] τῆς P¹ 9 γάϊος
φολούιος] L. Furius f (XXIX 17 confert Costa) | φολούιος P: φλοῦιος
VF 14 ἔρρουκαν] Verruginem interpr.; cfr. 98, 5; Pais Studi ital.
di filol. cl. 6, 122 | οὐολούσκων] οὐάσκων PV 15 ἀνείλαν P (cfr.
XII 24) 19 desid. Cn. Cornelius | οὐαλέριος] + καὶ τερέντιος μάξιμος F
20 οὐήιους] βοιοῦς O; corr. Wesseling 21 συνέστη F | post ἐνέστη
lac. stat. Burger I 66 | τοιαύτας] τινας Vogel | lac. indic. Stephanus
πρῶτως Dindorf: πρῶτοις O 23 ἐξεπολιόρκησαν P 24 οὐολούσκων]
τουόλκων P¹ οὐόλκων VF¹ τούσκων P²F² 25 ὀνομάζεται om. F
ταρρακίνη F

Diod. Ol. 94, 3. 401. Vulg. 405/349.

XIV 17. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Μικίων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν παρέλαβον χιλίαρχοι ἕξ, Τίτος Κοϊνκτίος καὶ Γάϊος Ἰούλιος καὶ Αὔλος Μάλλιος.

5 Diod. Ol. 94, 4. 400. Vulg. 404/350.

XIV 19. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Ἐξαίνετος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν παρέλαβον χιλίαρχοι ἕξ, Πόπλιος Κορνήλιος, Καίσιων Φάβιος, Σπόριος Ναύτιος, Γάϊος Οὐαλέριος, Μάνιος Σέργιος.

10 — 34, 7. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Ῥωμαῖοι προσ-
έθηκαν οἰκήτορας εἰς τὰς ὀνομαζομένας Οὐελίτρας.

Diod. Ol. 95, 1. 399. Vulg. 403/351.

XIV 35. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Λάχης, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διώκουσιν χιλίαρχοι, Μάνιος Κλαύδιος,
15 Μάρκος Κοϊνκτίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Μάρκος Φούριος, Λεύκιος Οὐαλέριος, ἐγενήθη δὲ καὶ Ὀλυμπίας πέμπτη πρὸς ταῖς ἐνενηκοντα.

Diod. Ol. 95, 2. 398. Vulg. 402/352.

XIV 38. Ἀθήνησι μὲν τὴν ἀρχὴν Ἀριστοκράτης παρ-
20 ἔλαβεν, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν ἕξ χιλίαρχοι δι-
εδέξαντο, Γάϊος Σερουίλιος καὶ Λεύκιος Οὐεργίνιος, Κόϊντος Σολπίκιος, Αὔλος Μάλλιος, Μάνιος Σέργιος.

— 43, 5. Ῥωμαῖοι δὲ πολιορκοῦντες τοὺς Οὐηίους, ἐξ-
ελθόντων (τῶν) ἐκ τῆς πόλεως, οἱ μὲν κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν
25 Οὐηίων, οἱ δ' ἐξέφυγον αἰσχυρῶς.

10 vgl. XIV 102. (Liv. 2, 31; 34. Dion. Hal. 7, 13) 23 Liv. 5, 8

2 Μικίων fH 3 μετέλαβον P | ἕξ VF: τρεῖς P; cfr. CIL I² 83, Laqueur II 24 | κοῖντος F 4 καὶ (alt.) om. P¹V | μάλλιος] μαμίλος P
μάμιλος F μαμίλιος V. Desid. Q. *Quinctius*, M. *Aemilius*, L. *Furius*;
itaque ft. Αἰμίλιος scribend. et lac. stat.; cfr. Costa ad h. l. 6 Ξεν-
αίνετος fH 8 desid. Cn. *Cornelius* | κένσων F 9 σέργιος] + καὶ
Ἰούνιος Λούκουλος F 11 οὐελίτρας Rhodoman: οδέντρας O 14 μάνιος
(αἰμίλιος, ἄππιος) ex f Costa 15 μάρκος — Ἰούλιος om. P | κοῖνκτίος
VF (abest P) | φρούριος O 16 λεύκιος P: καὶ λεύκιος F om. V | καὶ
Ὀλυμπίας om. P¹ 21 desid. Q. *Servilius* | καὶ om. F 22 σουλου-
πίκιος P² ολουπικίος P¹V οὐλπίκιος F | μάλλιος] ματίλιος VF μουντί-
λιος P μανίλιος Costa | μάνιος σέργιος Rhodoman: μανίλιος καὶ σέργιος
P om. V χάπιτος κλώδιος καὶ μάρκος ἄγκος F 23 οὐηίους] βοιοὺς
O, corr. Wesseling 24 suppl. Eichstädt 25 οὐηίων] βοίων corr. ex
βοῶν P βοίων VF, corr. Wesseling

Diod. Ol. 95, 3. 397. Vulg. 401/353.

XIV 44. Ἀθήνησι μὲν ἤρξεν Ἰθυκλῆς, ἐν Ρώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι ἐξ κατεστάθησαν, Λεύκιος Ἰοῦλιος, Μάρκος Φούριος, Μάρκος Αἰμίλιος, Γναῖος Κορνῆλιος, Καίσιων Φάβιος.

Diod. Ol. 95, 4. 396. Vulg. 400/354.

XIV 47. Ἀθήνησι μὲν παρειλήφει τὴν ἀρχὴν Λυσιάρχης, ἐν δὲ τῇ Ρώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διώκουν χιλιάρχοι ἐξ, Πόπλιος Μάλλιος, Πόπλιος Μαίλιος, Σπόριος Φούριος, Λεύκιος Ποπλίλιος.

Diod. Ol. 96, 1. 395. Vulg. 399/355.

XIV 54. Ἀθήνησι μὲν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν Φορμίων, ἐν Ρώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων ἐγένοντο χιλιάρχοι ἐξ, Γναῖος Γενούκιος καὶ Λεύκιος Ἀτίλιος, Μάρκος Πομπώνιος, Γάιος Δυίλιος, Μάρκος Οὐετούριος, Οὐαλέριος Ποπλίλιος, Ὀλυμ-
πιάς δ' ἤχθη ἐνενηκοστὴ καὶ ἕκτη.

Diod. Ol. 96, 2. 394. Vulg. 398/356.

XIV 82. Ἀθήνησι μὲν τὴν ἀρχὴν ἔλαβε Διόφαντος, ἐν Ρώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων ἐξ χιλιάρχοι τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν, Λεύκιος Οὐαλέριος, Μάρκος Φούριος, Κόϊντος
Σερουίλιος, Κόϊντος Σολπίκιος.

Diod. Ol. 96, 3. 393. Vulg. 397/357.

XIV 85. Ἀθήνησι μὲν Εὐβουλίδης ἤρξεν, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν χιλιάρχοι ἐξ, Λεύκιος Σέργιος, Αὔλος Ποστούμιος, Πόπλιος Κορνῆλιος, Κόϊντος Μάλλιος.

2 Εὐθυκλῆς fH 3 ἐξ VF: πέντε P; cfr. CIL I² 83, Laqueur
Π 24 4 φρούριος P¹VF¹ | μάρκος αἰμίλιος P: αἰμ. μάρκος F αἰμ. V |
γνάιος V: γάιος PF | κορνῆλιος — 5 φάβιος om. V 5 φάβιος] + καὶ
παῦλος σέξτος F. Desid. L. Valerius 7 Σουινιάδης fH 9 μάλιος F |
πούπλιος P om. VF | μαίλιος] μάννιος PV μάνιος F | φρούριος PV
10 ποπλίλιος] ποῦπλιος P om. V καὶ ἕτεροι τρεῖς F. Desid. P. Licinius,
L. Titinius 14 γενούκιος O | καὶ PV: om. F, secl. Vogel | μάρκος
om. V 15 δυίλιος — ποπλίλιος om. V | δυίλιος] δύμμος PF | οὐετούριος]
οὐετήριος P οὐετήριος καὶ F | οὐαλέριος] Volero f | ποπλίλιος] ποπιάλιος
P πόπλιος F 18 παρέλαβε Dindorf 20 φρούριος PV 21 σερονήλιος
F | κόϊντος om. V | σολπίκιος PV: σουλπίκιος κλαῦδιος οὐῶων
καὶ μάρκος ἄππιος F. Desid. M. Valerius, L. Furius 25 αὔλος
om. V | ποστούμιος O | κορνῆλιος] + σέξτος κένσιος F | κόϊντος om. V;
Aulus f | μάλιος PV μάλιος καὶ ἀνίτιος κάμηλος F. Desid. L. Iulius,
L. Furius

Diod. Ol. 96, 4. 392. Vulg. 396/358.

XIV 90. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Δημόστρατος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν χιλιάρχοι ἔξ, Λεύκιος Τιτίνιος, Πόπλιος Λικίνιος, Πόπλιος Μαίλιος, Κόιντος
5 Μάλλιος, Γναῖος Γενύκιος, Λεύκιος Ἀτίλιος.

— 93, 2. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πολιορκοῦντες ἐνδέκατον ἔτος Οὐηίους κατέστησαν αὐτοκράτορα μὲν Μάρκον Φούριον, ἔπαρχον δὲ Πόπλιον Κορνήλιον. οὗτοι δ' ἀνα- λαβόντες τὰς δυνάμεις Οὐηίους ἐξεπολιόρκησαν, διώρυγα κατα-
10 σκευάσαντες, καὶ τὴν πόλιν ἐξανδραποδισάμενοι τοὺς τε ἄνδρας καὶ τὴν ἄλλην λείαν ἐλαφυροπώλησαν. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ θρίαμβον ἤγαγεν, ὁ δὲ τῶν Ῥωμαίων δῆμος ἐκ τῶν λαφύρων δεκάτην ἐξελόμενος χρυσοῦν κατεσκεύασε κρατῆρα καὶ εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκεν. οἱ δὲ κομίζοντες αὐτὸν πρεσβευταὶ λησταῖς
15 Λιπαραίοις περιέπεσον, καὶ πάντες αἰχμαλωτισθέντες κατήχθησαν εἰς Λιπάραν. Τιμασίθεος δ' ὁ τῶν Λιπαραίων στρατηγὸς γνοὺς τὸ γεγενημένον, τοὺς τε πρεσβευτὰς ἀνέσωσε καὶ τὸ χρυσίον ἀποδοὺς εἰς Δελφοὺς τοὺς πρέσβεις ἀποκατέστησεν. οἱ δὲ τὸν κρατῆρα κομίζοντες ἀναθέντες αὐτὸν εἰς τὸν τῶν
20 Μασσαλιητῶν θησαυρὸν εἰς Ῥώμην ἀνέστρεψαν. διόπερ ὁ δῆμος τῶν Ῥωμαίων πυθόμενος τὴν τοῦ Τιμασιθέου καλοκάγαθίαν παραχρῆμα αὐτὸν ἐτίμησε δημόσιον δοῦς κατάλυμα, καὶ μετὰ ταῦτ' ἔτεσιν ἑκατὸν τριάκοντα ἐπτά τὴν Λιπάραν ἀφελόμενος τῶν Καρχηδονίων τοὺς ἐγγόνους Τιμασιθέου τῶν
25 τε εἰσφορῶν ἀτελεῖς ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους ἐποίησεν.

8 Liv. 5, 19—22. Plut. Cam. 5 11 Liv. 5, 23. Plut. Cam. 7. Vgl. XIV 117 12 Liv. 5, 23. 25. 28. Plut. Cam. 8. App. Ital. 8. Zonar. 7, 21. — Leuze 56

4 τιτίνιος om. V | πόπλιος V | λικίνιος V | πόπλιος (alt.) om. V | μαίλιος] μελαῖος O | κόιντος μάλλιος om. V 5 μάλιος F | γενύκιος λεύκιος om. V | γενύκιος P: γενούκιος καὶ F 7 ἐνδέκατον ἔτος om. F | οὐηίους] βοῖους PV βοιοὺς F, corr. Wesseling; item 9 8 φρούριον P¹V 13 καὶ om. P 14 λησταῖς] λησταὶ F 15 λιπαρείς P (corr. P^{mg}) 15—16 κατήχθησαν Sintenis: κατήντησαν | λιπαρέων V 18 τὸ] τὸν Pac 19 ἀναθέντες] ἀνέθεντες P 20 μεσσαλίκτων P μεσσαλιήτων V μεσσαλιήτων F | θησαυρὸν] στρατηγὸν P (+ καὶ P²) 21 τιμασθέου P 22 δοῦς om. P (add. P^{mg}) 24 τοῦ τιμ. F

Diod. Ol. 97, 1. 391. Vulg. 395/359.

XIV 94. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν μετέλαβον ἐξ χιλιάρχου, Πόπλιος καὶ Κορνῆλιος, Καίσων Φάβιος, Λεύκιος Φούριος. Κόϊντος Σερουίλιος, Μάρκος Οὐαλέριος, ἤχθη δὲ καὶ Ὀλυμπιάς κατὰ 5 τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἐβδόμῃ πρὸς ταῖς ἐνετήκοντα.

— 96, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι Φίλισκον πόλιν ἐκ τοῦ Φαλίσκων ἔθνου ἐξέπόρθησαν.

Diod. Ol. 97, 2. 390. Vulg. 394/360.

XIV 97. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Νικοτέλης, ἐν Ῥώμῃ 10 δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν χιλιάρχου τρεῖς, Μάρκος Φούριος, Γάϊος Αἰμίλιος.

— 98, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Φαλίσκους εἰρήνην ποιησάμενοι, πρὸς δ' Αἰκίκλους πόλεμον τὸ τέταρτον, καὶ Σούτριον μὲν ὥρισαν, ἐκ δὲ Οὐερρηγῖνος πόλεως ὑπὸ τῶν 15 πολέμιων ἐξεβλήθησαν.

Diod. Ol. 97, 3. 389. Vulg. 393/361.

XIV 99. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Δημόστρατος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι τὴν ἀρχὴν παρειλήφεισαν Λεύκιος Λοκρήτιος καὶ Σερούιος Σολπίκιος.

20

7 Liv. 5, 24. — Niese Grundr.⁴ 46. — Falerii ist schwerlich gemeint 13—16 Liv. 5, 27, 15; 28, 5—11. — Ueber Sutrium s. XIV 117; vgl. Ed. Meyer Apophoreton 139. — Vgl. XIV 11, 6

3—4 πόπλιος καὶ κορνῆλιος P: πόπλιος κορνῆλιος V πόπλιος σέξτος κορνῆλιος κράσος F duo *Publii Cornelii, Scipio et Cossus* f (cfr. Costa ad h. l.) 4 λεύκιος om. V | φρούριος P^{IV} 5 σερουίλιος—ουαλέριος om. V | σερουίλιος] + καὶ F 7 φίλισκον O: φαλίσκον Rhodoman φαλίσκων Païs II II 8 ἐκ del. Dindorf | φαλίσκων Rhodoman: φαλέκων P φαλαίκων V (s. acc.) F αἰκῶν Salmasius | ἐξεπολιόρχησαν Burger I 94 10 sq. cfr. XV 2 12 φρούριος PV. Desid. *L. Furius* | αἰμίλιος] + καὶ κάτλος οὐῆρος F (cfr. Cichorius 209) 14 αἰκίκλους Cluver: αἰτωλοὺς O αἰκίλους Niebuhr | πρὸς αἰκίκλους ἐπολέμουν Wurm | πόλεμον τὸ τέταρτον] πολίσματα νέπετον Burger I 96 15 εἰς τοῦσκλον Cluver (ἐπὶ) σούτριον Niebuhr; lac. stat. Wesseling | ὥρισαν Wurm cl. 117, 4: ὤρμησαν O ἐπόρθησαν Rhodoman κατέφεισαν (pro μὲν ὤρμησαν) Burger l. l. | οὐερρηγῖνος F 18 sq. cfr. XV 8 19 παρειλήφεισαν Eichstädt: παρειλήφασιν O | λοκρήτιος PV λοκρίτιος F 20 σερούιος σολπίκιος XV 8: σερουίλιος PV σερουήλιος κόσσων F (cfr. Bader 5, Unger Jhb. f. Philol. 143, 492)

— 102, 4. Τούτων δὲ πραχθέντων Ῥωμαῖοι τὴν τῶν Οὐνηίων χώραν κατεκληρούχησαν, κατ' ἄνδρα δόντες πλέθρα τέτταρα, ὥς δέ τινες, εἴκοσι ὀκτώ· καὶ πρὸς μὲν Αἰκοὺς διαπολεμοῦντες Λίφλον πόλιν κατὰ κράτος εἶλον, Οὐελιτρίνων δ' ἀποστάντων πόλεμον πρὸς αὐτοὺς ἐνεστήσαντο. ἀπέστη δὲ καὶ Σάτρικον ἀπὸ Ῥωμαίων, καὶ εἰς Κερκίους ἀποικίαν ἀπέστειλαν.

Diod. Ol. 97, 4. 388. Vulg. 392/362.

XIV 103. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀντίπατρος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ Αὔλος Μάλλιος.

— 106, 4. Ῥωμαῖοι δὲ Λιφοίκουαν πόλιν ἐκ τοῦ τῶν Αἰκῶν ἔθρους ἐλόντες, κατὰ τὰς τῶν ὑπάτων εὐχὰς μέγαν ἀγῶνα τῷ Διὶ συνετέλεσαν.

15 Diod. Ol. 98, 1. 387. Vulg. 391/363.

XIV 107. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Πυρρίων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὕπατον ἀρχὴν μετέλαβον χιλίαρχοι τέσσαρες, Λεύκιος Λοκρήτιος, Σερούιος Σολπίκιος, Γάιος Αἰμίλιος [καὶ Γάιος Ῥοῦφος], Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ὀγδόη πρὸς ταῖς ἐνεθήκοντα.

20 — 109, 7. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Οὐολσινίτας περὶ Γουράσιον παραταξάμενοι πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνείλον.

1—3 Liv. 5, 30, 8. — Mommsen RF II 272. Hirschfeld z. Camillus-
legende Anm. 8 12—14 Liv. 5, 31, 4; 31, 2 20 Liv. 5, 32

1 ab est cod. P usque ad p. 40, 11; sed ad est eius exemplar
T (Scorial. Σ III 5); O ergo = TVF 2 οὐνηίων Wesseling: οὐεξίων O
3 τέσσαρα T | αἰκοὺς Stephanus: αἰκούσους F εκούσους V εκούσσους T
4 λίφλον VF: λόφλον T αἰφλον (h. e. *Aefulas*) Burger I 120, probabiliter;
Labicos Niebuhr αἰκλον Mommsen RF II 180; cfr. CIL IX 388 |
οὐελιτράνων Bader 8 5 ὀποστάντων T | συνεστήσαντο Bekker 6 κερ-
καίους Wesseling κερκηίους Burger I 237 9 sq. cfr. XV 14 10 καὶ
om. TV 11 αὔλος] *Marcus* f; cfr. Mommsen RF II 179 | μάλλιος F
ὁ μάλλιος T 12 λιφοίκουν F, s. s. an *Aequiculum* Reiske *Labicos*
Niebuhr αἰκουαν Mommsen RF II 51 αἰκλον id. ibid. 180 *Sublaqueum*
Burger I 122. Ft. hic quoque *Aefulae* significantur 13 αἰκῶν an
αἰφῶν V incertum 16 sq. cfr. XV 15 | Πυρρίων fH 18 λοκρήτιος
TV: λουκρήτιος F | σαλπικίος T | γάτιος αἰμ. καὶ γάτιος ῥοῦφος om. V |
καὶ om. T | *L. Aemilius*, *L. Furius* XV 15; C. et L. (sive M.) *Aemilius*,
L. et Agrippa Furius f; unde καὶ γάτιος ῥοῦφος del. Vogel. Cfr.
Cichorius 210; Unger Jhb. f. Philol. 143, 490 20 οὐολσινίτας Cluver:
οὐολσανίτας V οὐολάνους T οὐαλσανίτας F | γουράσιον T τρῶσιλλον
Cluver

Diod. Ol. 98, 2. 386. Vulg. 390/364.

XIV 110. Παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἦρχε Θεόδοτος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν εἶχον χιλιάρχοι ἕξ, Κόϊντος Σουλπίκιος, Καίσων Φάβιος, Κόϊντος Σερουίλιος, Πόπλιος Κορνήλιος.

— 113. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν μάλιστα Ῥήγιον ἐπολιόρκει Διονύσιος, οἱ κατοικοῦντες τὰ πέραν τῶν Ἀλπεων Κελτοὶ τὰ στενὰ διελθόντες μεγάλαις δυνάμεσι κατελάβοντο τὴν μεταξὺ χώραν τοῦ τε Ἀπεννίνου καὶ τῶν Ἀλπεων ὄρων, ἐκβαλόντες² Τυρρηνοὺς τοὺς κατοικοῦντας. τούτους δ' ἐνιοί φασιν ἀπὸ τῶν ἐν Τυρρηνίᾳ δώδεκα πόλεων ἀποικισθῆναι. τινὲς δὲ φασὶ Πελασγοὺς πρὸ τῶν Τρωικῶν ἐκ Θετταλίας φυγόντας τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος γενόμενον κατακλυσμὸν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ³ κατοικῆσαι. τῶν οὖν Κελτῶν κατ' ἔθνη διελομένων τὴν χώραν, οἱ καλούμενοι Σένωνες ἔτυχον λαβόντες τὸν πορρωτάτῳ¹⁵ κείμενον τόπον τῶν ὄρων παρὰ θάλατταν. ὄντος δ' αὐτοῦ καυματώδους, δυσθετοῦντες ἔσπευδον μετοικῆσαι, καὶ τοὺς νεωτέρους καθοπλίσαντες ἀπέστειλαν ζητεῖν χώραν ἐν ᾗ κατοικήσουσιν. εἰσβαλόντες οὖν εἰς Τυρρηνίαν, καὶ τὸν ἀριθμὸν ὄντες περὶ τρισμυρίους, τὴν τῶν Κλουσίων χώραν ἐπόρθουν.²⁰
⁴ καθ' ὃν δὴ χρόνον ὁ δῆμος ὁ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις ἀπέστειλεν εἰς Τυρρηνίαν τοὺς κατασκεφόμενους τὴν στρατιὰν τῶν Κελτῶν. παραγενόμενοι δὲ οἱ πρέσβεις εἰς Κλούσιον καὶ θεωρήσαντες παράταξιν γενομένην, ἀνδρειότεροι μᾶλλον ἢ

6ff. Polyb. 6, 1—3. 2, 17—18, 1; 22, 4—5. Liv. 5, 33—6, 4. Plut. Cam. 15—36, 1. Dion. Hal. 13, 9—19. Just. 20, 5; 28, 2. App. Celt. 1, 1; 2—6. Dio Cass. fr. 25. Serv. Aen. 8, 652. De vir. ill. 23. — Litt. s. Einleit. 8 Corn. Nep. b. Plin. h. n. 3, 125 21 Plut. Num. 12, 6—7

2 sq. cfr. XV 20 3 κόϊντος—5 κορνήλιος T (item P XV 20, nisi quod γάϊος pro καίσων): κόϊντος καίσων φάβιος σερουίλιος π. κ. V κόϊντος καίσων. σουλπίκιος αἶνος. καίσων φάβιος. κόϊντος σερουίλιος. πόπλιος κορν. καὶ μάρκος κλώδιος F. Desid. duo Fabii, Q. et Num. (cfr. Münzer RE VI 1756) 7 πέρα F 9 ἀπεννίον TF | ἐκβαλόντες Dindorf: ἐκβάλλοντες O 10 τοὺς κατοικ. τυρρ. F; τυρρηνοὺς del. Vogel 11 πόλεων δώδεκα F | ἀπωκισθῆναι F¹ 12 πρὸ τῶν τρωικῶν om. T 15 σένωνες F 16 τόπον Cluver: λόφον O 20 κλουσίων Cluver: καυλωσίων VF² καυλωσίων T καυλωσίων F¹ 21 ὁ (alt.) om. T 22 τοὺς secl. v. d. Meij 23 κλούσιον Wesseling: καλούσιον VF κανούσιον T 24 τὴν παράτ. T | γινομένην Dindorf

φρονιμώτεροι γεννηθέντες παρετάξαντο τοῖς Κλουσίνοις πρὸς
 τοὺς πολιορκοῦντας. εὐημερήσαντος δὲ θατέρου τῶν πρεσ- 5
 βευτῶν καὶ τινα τῶν ἐνδοξοτέρων ἐπάρχων ἀποκτείναντος,
 γνόντες οἱ Κελτοὶ τὸ γεγονός εἰς Ῥώμην πρέσβεις ἀπέστειλαν
 5 τοὺς ἐξαίτησοντας τὸν πρεσβευτὴν τὸν ἀδίκου πολέμου προ-
 καταρξάμενον. ἡ δὲ γερουσία τὸ μὲν πρῶτον ἔπειθε τοὺς 6
 πρεσβευτὰς τῶν Κελτῶν χρήματα λαβεῖν περὶ τῶν ἡδικημένων·
 ὡς δ' οὐ προσεῖχον, ἐψηφίσαντο παραδοῦναι τὸν κατηγοροῦ-
 μενον. ὁ δὲ πατὴρ τοῦ μέλλοντος παραδίδοσθαι, τῶν χιλιάρχων
 10 εἷς ὢν τῶν τὴν ὑπατικὴν ἐξουσίαν ἐχόντων, προσκαλέσατο τὴν
 δίκην ἐπὶ τὸν δῆμον, καὶ δυνατὸς ὢν ἐπὶ τοῖς πλήθεσιν ἔπεισεν
 ἄκυρον ποιῆσαι τὴν κρίσιν τῆς συγκλήτου. ὁ μὲν οὖν δῆμος 7
 τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις πάντα πειθόμενος τῇ γερουσίᾳ, τότε
 πρῶτον ἤρξατο διαλύειν τὸ κριθὲν ὑπὸ τῆς συγκλήτου.

15 — 114. Οἱ δὲ τῶν Κελτῶν πρέσβεις παραγεννηθέντες εἰς
 τὸ σφέτερον στρατόπεδον ἀπήγγειλαν τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀπό-
 κρισιν. ἐφ' ἣ μεγάλως ἀγανακτήσαντες καὶ προσλαβόμενοι
 παρὰ τῶν ὁμοεθνῶν δύναμιν, ἐπ' αὐτὴν ἠπείγοντο τὴν Ῥώμην,
 ὄντες πλείους τῶν ἑπτακισμυρίων. οἱ δὲ χιλιάρχοι τῶν Ῥω-
 20 μαίων ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐξουσίας ὄντες καὶ τὴν τῶν Κελτῶν
 ἔφοδον ἀκούοντες, ἅπαντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθώπλισαν.
 ἐξελθόντες δὲ πανδημεὶ καὶ διαβάντες τὸν Τίβεριν, παρὰ τὸν 2
 ποταμὸν ἤγαγον τὴν δύναμιν σταδίους ὀγδοήκοντα, καὶ τῶν
 Γαλατῶν ἀπαγγελλομένων προσιέναι διέταττον τὸ στρατόπεδον.
 25 τοὺς μὲν οὖν ἀνδρειοτάτους διςμυρίους καὶ τετρακισχιλίους 3
 ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ μέχρι τῶν λόφων διέταξαν, ἐπὶ δὲ τῶν
 ὑψηλοτάτων λόφων τοὺς ἀσθενεστάτους ἔστησαν. οἱ δὲ Κελτοὶ
 μακρὰν τὴν φάλαγγα παρεκτείνοντες, εἴτε κατὰ τύχην εἴτε

25 z. ort der schlacht vgl. Fest. epit. 119 *lucaria*; z. datum Tac.
 h. 2, 91. Gell. 5, 17. Serv. Aen. 7, 717. Macrobian. 1, 16, 23. Plut.
 q. R. 25.

1 παρέταξαν T συμπαρετάξαντο Reiske | κλουσίνοις Cluver: κλου-
 σίοις VF κανουσίους T 3 ἐπάρχων cod. Par. 1662 ἐπάρχων Niebuhr
 5 τοὺς secl. v. d. Meij 8 παραδοῦναι TF: τὸ παρ. V 11 δίκην VF:
 κρίσιν T 12 οὖν om. TV 13 (ἐν) τοῖς Hertlein 18 ἐπείγοντο T
 20 ἰδίας corrupt. vid.: ἐνιαυσίας vel ὑπάτης Reiske ἐτησίας Burger
 I 238 | ὄντες] μένοντες Wurm 26 ἔταξαν Wurm 28 φάλαγγα F

κατὰ πρόνοιαν τοὺς ἀρίστους ἔστησαν ἐπὶ τῶν λόφων.
 4 ἅμα δ' αἱ σάλπιγγες παρ' ἀμφοτέροις ἐσήμαινον καὶ τὰ
 στρατόπεδα συνήεσαν εἰς μάχην μετὰ πολλῆς κραυγῆς.
 οἱ δ' ἐπίλεκτοι τῶν Κελτῶν ἀντιτεταγμένοι τοῖς ἀσθενεστάτοις
 τῶν Ῥωμαίων ῥαδίως αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λόφων ἐτρέψαντο. 5
 5 διόπερ τοῦτων ἀθρόων φευγόντων πρὸς τοὺς ἐν τῇ πεδίῳ
 Ῥωμαίους, αἷ τε τάξεις ἐπεταράττοντο καὶ τῶν Κελτῶν ἐπι-
 κειμένων καταπλαγέντες ἔφευγον. τῶν δὲ πλείστων παρὰ τὸν
 ποταμὸν ὀρμησάντων καὶ διὰ τὴν ταραχὴν ἀλλήλοις ἐμπι-
 πτόντων, οὐχ ὕπηρετουν οἱ Κελτοὶ τοὺς ἐσχάτους ἀεὶ φονεύ- 10
 6 οντες· διὸ καὶ τὸ πεδίον ἅπαν νεκρῶν κατεστρώθη. τῶν δὲ
 φευγόντων ἐπὶ τὸν ποταμὸν οἱ μὲν ἀνδρεϊότατοι μετὰ τῶν
 ὅπλων διενήχοντο, τὴν πανοπλίαν ἐν ἴσῳ καὶ τὴν ψυχὴν προ-
 τιμῶντες· σφοδροῦ δὲ τοῦ ρεύματος ὄντος, τινὲς μὲν ὑπὸ τοῦ
 βάρους τῶν ὅπλων καταδύομενοι διεφθείροντο, τινὲς δὲ μετὰ 15
 πολλῆς κακοπαθείας ἐφ' ἱκανὸν διάστημα παρενεχθέντες μόγις
 7 ἐσώθησαν. ἐπικειμένων δὲ τῶν πολεμίων καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν
 πολλοὺς ἀναιρούντων, οἱ πλείστοι τῶν ὑπολειπομένων ῥίπτοῦντες
 τὰ ὅπλα διενήχοντο τὸν Τίβεριν.

— 115. Οἱ δὲ Κελτοί, πολλοὺς καὶ παρ' αὐτὸν τὸν 20
 ποταμὸν ἀνηρηκότες, οὐδ' οὕτως ἀφίσταντο τῆς φιλοτιμίας,
 ἀλλ' ἐπὶ τοὺς διανηχομένους ἠκόντιζον· καὶ πολλῶν βελῶν
 ἀφιεμένων εἰς ἀθροῦς τοὺς ἐν τῇ ποταμῷ, συνέβαινε μὴ
 διαμαρτάνειν τοὺς βάλλοντας. ὅθεν οἱ μὲν καιρίαις περιπεσόντες
 πληγαῖς εὐθέως ἐτελεύτων, οἱ δὲ κατατραυματιζόμενοι καὶ 25
 διὰ τὴν περὶ τὸ αἷμα ῥύσιν καὶ σφοδρότητα τοῦ ρεύματος
 2 ἐκλυόμενοι παρεφέροντο. τοιαύτης δὲ συμφορᾶς γενομένης
 περὶ τοὺς Ῥωμαίους, οἱ μὲν πλείστοι τῶν διασωθέντων πόλιν
 Οὐθίους κατελάβοντο, προσφάτως ὕφ' ἑαυτῶν κατεσκευασμένην,
 καὶ τὸν τε τόπον ὠχρῶν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκ τῆς 30

2 δ' αἱ Dindorf: δὲ O 8 παρὰ] πρὸς Reiske 10 οὐχ ὕπηρετουν]
 καιρῷ ὕπηρετουν Wetsten ὑπεχώρουν s. οὐχ ὑπερέθεσαν Wesseling οὐχ
 ὑστέρουν s. οὐκ ἀπῆργουν s. οὐκ ἐπήρχουν Reiske; an οὐκ ἀπηγόρευον?
 αἰεὶ O 11 ab ἅπαν rursus incipit P; O ergo = PVF 17 ἐπι-
 κειμένων P 20 πολλοὺς καὶ παρ' αὐτὸν <τὸν ἐν τῇ πεδίῳ κινδύνον
 καὶ παρὰ> τὸν π. Reiske καίπερ πολλοὺς παρὰ τὸν π. Vogel 23 ἀθρώ-
 ους P 29 βοίους PV βοιοὺς F (et sic ubique) | κατεσκευασμένην
 Rhodoman (sed cfr. Plut. Cam. 31)

- φυγῆς σωζομένους ἀνελάμβανον· ὀλίγοι δὲ τῶν διανηξαμένων
 ἄνοπλοι φυγόντες εἰς Ῥώμην ἀπήγγειλαν πάντας ἀπολωλέναι.
 τηλικούτων δ' αὐτοχρημάτων γεγεννημένων τοῖς ἐν τῇ πόλει κατα-
 λειμμένοις, εἰς ἀπορίαν ἅπαντες ἐνέπιπτον· ἀνθίστασθαι μὲν 3
 5 γὰρ ἀδύνατον εἶναι διελάμβανον ἀπάντων τῶν νέων ἀπολωλότων,
 φεύγειν δὲ μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐπικίνδυνον ἦν λίαν
 τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὑπαρχόντων. πολλοὶ μὲν οὖν τῶν ἰδιωτῶν
 πανοίκιοι πρὸς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἔφευγον, οἱ δ' ἄρχοντες
 τῆς πόλεως παραθαρσύνοντες τὰ πλήθη προσέταττον ταχέως
 10 ἐπὶ τὸ Καπετώλιον τὸν τε σῆτον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀναγκαίων
 ἀποκομίζειν. οὗ γεννηθέντος ἔγεμον ἦ τ' ἀκρόπολις καὶ τὸ 4
 Καπετώλιον, χωρὶς τῶν εἰς τροφήν ἀνηκόντων, ἀργυρίου τε
 καὶ χρυσοῦ καὶ τῆς πολυτελεστάτης ἐσθῆτος, ὥς ἂν ἐξ ὅλης
 τῆς πόλεως εἰς ἓνα τόπον τῶν ἀγαθῶν συνηθροισμένων. οὗτοι
 15 μὲν οὖν τὰ δυνατὰ τῶν χρημάτων μετεκόμιζον καὶ τὸν προ-
 ειρημένον τόπον ὠχύρουν, ἀναστροφὴν ἔχοντες τρεῖς ἡμέρας.
 οἱ γὰρ Κελτοὶ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν διετέλεσαν ἀποκόπτοντες 5
 τὰς κεφαλὰς τῶν τετελευτηκότων κατὰ τι πάτριον ἔθος· τὰς
 δὲ δύο παρὰ τὴν πόλιν στρατοπεδεύοντες, καὶ τὰ μὲν τεῖχη
 20 θεωροῦντες ἔρημα, κραυγὴν δ' αἰσθόμενοι γινομένην, ἣν ἐποιοῦν
 οἱ τὰ χρησιμώτατα μεταφέροντες εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὑπελάμ-
 βανον ἐνεδρεύειν ἑαυτοῖς· τοὺς Ῥωμαίους. τῇ τετάρτῃ δ' 6
 ἡμέρᾳ γνόντες τὴν ἀλήθειαν, τὰς τε πύλας ἐξέκοψαν καὶ τὴν
 πόλιν ἐλυμαίνοντο, χωρὶς ὀλίγων οἰκίων ἐν τῷ Παλατίῳ. μετὰ
 25 δὲ ταῦτα προσβολὰς ποιούμενοι καθ' ἡμέραν πρὸς ὄχυροὺς
 τόπους οὐθὲν μὲν ἀξιόλογον ἔβλαπτον τοὺς ὑπεναντίους, ἑαυτῶν
 δὲ πολλοὺς ἀπέβαλλον· ὁμῶς δ' οὖν οὐκ ἀφίσταντο τῆς φιλο-
 τιμίας, ἐλπίζοντες, ἂν μὴ βίᾳ κρατήσωσι, τῷ γε χρόνῳ πάντως
 τῶν ἀναγκαίων ἐκλιπόντων καταπονθήσειν.
- 30 — 116. Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐν τοιαύταις ταραχαῖς ὄντων
 οἱ παροικοῦντες Τυρρηνοὶ μετὰ δυνάμεως ἀδράς ἐπεπορεύοντο

3 γεγεννημένων VF: γενομένων P ἡγγελημένων Dindorf λεγομένων Vogel 5 ἀδύνατον om. V | εἶναι om. P | ἀπολωλότων Vac? 8 παν-
 οικί F 9 προσέταττεν P 11 ἔγεμεν P 13 τῆς] + ἄλλης F
 14 ἡθροισμένων F 17 ἀποκόπτοντες Reiske: ἀνακόπτοντες O 18 τι
 VF: τὸ P 20 γινομένην VFP²mg: κινδυνεύειν P¹ 27 ἀπέβαλλον V |
 οὖν del. Dindorf 28 γε recc.: τε O 31 ἐπορεύοντο P

τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν λεηλατοῦντες, καὶ πολλῶν μὲν
σωμάτων, οὐκ ὀλίγης δ' ὠφελείας ἐγκρατεῖς ἐγένοντο. οἱ δ'
εἰς τοὺς Οὐηίους τῶν Ῥωμαίων πεφευγότες ἀπροσδοκῆτως τοῖς
Τυρρηνοῖς ἐπιπεσόντες ἐτρέφαντο, καὶ τὴν τε λείαν ἀφείλοντο
² καὶ τῆς παρεμβολῆς ἐκυρίευσαν. ἐγκρατεῖς δὲ γενόμενοι πολλῶν ⁵
ὄπλων τοῖς τε ἀνόπλοις οὔσι διέδωκαν καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς
χώρας ἀθροίζοντες καθώπλιζον· ἡβούλονται γὰρ τοὺς εἰς τὸ
Καπετωλίον συμπεφευγότας ἐκ τῆς πολιορκίας ἐξελεῖσθαι.
³ ἀποροῦντων δ' αὐτῶν ᾧ τρόπῳ δηλώσειαν τοῖς συγκεκλειμένοις
διὰ τὸ τοὺς Κελτοὺς μεγάλας δυνάμεις περιστρατοπεδεῦν, ¹⁰
Κομίνιος τις Πόντιος ὑπέσχετο παραθαρρυνεῖν τοὺς ἐν τῇ
⁴ Καπετωλίῳ. ὁρμήσας οὖν μόνος καὶ διανηξάμενος νυκτὸς
τὸν ποταμὸν ἔλαθε προσελθὼν τινα πέτραν τοῦ Καπετωλίου
δύσβατον, καὶ ταύτῃ μόγις ἑαυτὸν ἐλκύσας ἐδήλωσε τοῖς ἐν
τῇ Καπετωλίῳ περὶ τῶν συνηθροισμένων εἰς Οὐηίους, καὶ ¹⁵
διότι καιρὸν τηρήσαντες ἐπιθήσονται τοῖς Κελτοῖς. οὗτος μὲν
οὖν καταβάς ἤπερ ἀνέβη καὶ διακολυμβήσας τὸν Τίβεριν, εἰς
⁵ Οὐηίους ἀνέστρεφεν· οἱ δὲ Κελτοὶ κατανόησαντες τὰ ἔχνη τοῦ
προσφάτως ἀναβεβηκότος συνετάξαντο κατὰ τῆς αὐτῆς πέτρας
ἀναβῆναι νυκτός. διὸ καὶ περὶ μέσας νύκτας οἱ μὲν φύλακες ²⁰
παρερραθυμηκότες ἦσαν τῆς φυλακῆς διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ
τόπου, τῶν δὲ Κελτῶν τινες κατὰ τῆς πέτρας προσανέβησαν.
⁶ τοὺς μὲν οὖν φύλακας ἔλαθον, χῆνες δ' ἱεροὶ τῆς Ἥρας
τρέφόμενοι καὶ θεωρήσαντες ἀναβαίνοντας κραυγὴν ἐποιοῦν.
συνδραμόντων δὲ τῶν φυλάκων ἐπὶ τὸν τόπον, οὗτοι μὲν κατα- ²⁵
πλαγέντες οὐκ ἐτόλμων προσελθεῖν, Μάρκος δὲ τις Μάλλιος,
ἐνδοξος ἀνὴρ, ἐκβοηθήσας ἐπὶ τὸν τόπον τῷ μὲν ξίφει τὴν
χεῖρα τοῦ προσαναβαίνοντος ἀπέκοψε, τῷ δὲ θυρεῷ πατάξας

11 Gell. 17, 2, 24; 26. Frontin. strateg. 3, 13, 1. 18 Cic. pro
Caec. 30, 88; Philipp. 3, 8, 20

7 ἐβούλονται P 9 συγκεκλεισμένοις F 11 σόντιος P | πόν-
τιός τις κομίνιος Rhodoman cl. Liv. 5, 46 | παραθαρρυνεῖν Din-
dorf: -ρόνειν 13 (ἐπὶ) τινα Stephanus 14 ἀνελκύσας Reiske |
τοῖς] τοὺς P 15 (τὰ) περὶ Vogel 16 καιρῷ P 19 κατὰ] διὰ?
Reiske 21 παραρεραθ. P 23 τῇ ἡρᾷ Madvig 24 καὶ θεωρή-
σαντες] θεωρήσαντες v. d. Meijj κατανοήσαντες (s. αἰσθόμενοι) τοὺς
Vogel 26 μάλιος F 27 ἐκβοηθήσας Stephanus: ἐκβοήσας 28 τοῦ]
τοῦ πρώτου Reiske

εἰς τὸ στήθος ἀπεκύλισεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας. παραπλησίως 7
 δὲ καὶ τοῦ δευτέρου προσαναβαίνοντος ἀπολομένου οἱ λοιποὶ
 ταχέως πάντες ἔφυγον· ἀπορρώγος⁴ δὲ τῆς πέτρας οὔσης
 ἅπαντες κατακρημνισθέντες ἐτελεύτησαν. διόπερ πρεσβευομένων
 5 τῶν Ῥωμαίων περὶ διαλύσεως ἐπέισθησαν χιλίας λαβόντες
 λίτρας χρυσοῦ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν καὶ ἐκ τῆς Ῥωμαίων χώρας
 ἀπαλλαγῆναι. Ῥωμαῖοι δὲ τῶν μὲν οἰκίων κατεσκαμμένων, 8
 τῶν δὲ πλείστων πολιτῶν ἀπολωλότων ἔδωκαν ἐξουσίαν τῷ
 βουλομένῳ καθ' ὃν προήρηται τόπον οἰκίαν οἰκοδομεῖν, καὶ
 10 δημοσίᾳ κεραμιῖδας ἐχορήγουν, αἱ μέχρι τοῦ νῦν πολιτικαὶ
 καλοῦνται. ἀπάντων οὖν πρὸς τὴν ἰδίαν προαίρεσιν οἰκο- 9
 δομούντων, συνέβη τὰς κατὰ πόλιν ὁδοὺς στενάς γενέσθαι καὶ
 καμπὰς ἐχούσας· διόπερ ὕστερον αὐξηθέντες οὐκ ἠδυνήθησαν
 εὐθείας ποιῆσαι τὰς ὁδοὺς. λέγουσι δὲ τινες καὶ διότι τὸν
 15 χρυσοῦν κόσμον αἱ γυναῖκες εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν εἰσε-
 νέγκασαι ταύτης ἔτυχον παρὰ τοῦ δήμου τιμῆς, ὥστ' ἐξουσίαν
 ἔχουν ἐφ' ἁρμάτων ὀχεῖσθαι κατὰ τὴν πόλιν.

— 117. Ταπεινῶν δ' ὄντων τῶν Ῥωμαίων διὰ τὴν προειρη-
 μένην συμφορὰν, οἱ Οὐολούσκοι πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ἐξ-
 20 ἤνεγκαν. οἱ μὲν οὖν χιλιάρχοι τῶν Ῥωμαίων καταγράψαντες
 στρατιώτας, καὶ προαγαγόντες τὴν δύναμιν εἰς ὕπαιθρον, ἐν
 τῷ καλουμένῳ Μαρκίῳ κατεστρατοπέδευσαν, ἀπέχοντες ἀπὸ
 Ῥώμης σταδίους διακοσίους. τῶν δὲ Οὐολούσκων μετὰ μείζονος 2
 στρατιᾶς ἀντικαθημένων καὶ τῇ παρεμβολῇ προσβαλλόντων,
 25 οἱ κατὰ τὴν Ῥώμην φοβηθέντες ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 κατέστησαν αὐτοκράτορα μὲν Μάρκον Φούριον οὗτοι 3
 δὲ πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθοπλίσαντες νυκτὸς ἐξῆλθον, καὶ
 καταλαβόντες ἅμ' ἡμέραν τοὺς Οὐολούσκους τῇ παρεμβολῇ
 προσμαχομένους, ἐπιφανέντες κατὰ νώτου ῥαδίως ἐτρέψαντο.

4 Varro b. Non. 228. Plin. h. n. 33, 14. 12 Tac. ann. 15, 43

4 (δια)πρεσβευομένων Vogel 7 κατεσκαμμένων P 10 δημοσίᾳ
 Dindorf: δημοσίας O | κεραμιῖδας VF 12 κατὰ (τὴν) πόλιν Dindorf
 16 δήμου FV: δημοσίου F 19 οὐολούσκοι F: ὀλούσκοι P (sine spir.) V
 22 μαρκίῳ Sigonius (Liv. 6, 2, 8); cfr. Nissen It. Landesk. II 593
 (Plut. Cam. 34) 24 προσβαλλόντων F 26 φρούριον P¹V; ad mg.
 add. κάμιλλον τὸν δικτάτορα φησὶν V² | excidit mentio magistrī eq.
 28 ὀλούσκους P¹V

ἐξελθόντων δὲ καὶ τῶν ἐκ τῆς παρεμβολῆς, εἰς μέσον ἀπο-
 ληφθέντες οἱ Οὐολοῦσκοι σχεδὸν ἅπαντες κατεκόπησαν· διόπερ
 τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἰσχυροὶ δοκοῦντες εἶναι, διὰ τὴν συμ-
 φορὰν ταύτην ἀσθενέστατοι τῶν περιιοκούντων ἔθνων ἐγενή-
 4 θησαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἀκούσας ὁ αὐτοκράτωρ πορθεῖσθαι 5
 Βώλας [πόλιν] ὑπ' Αἰκουλανῶν τῶν νῦν Αἰκίκλων καλουμένων,
 ἀγαγὼν τὴν δύναμιν τοὺς πλείστους τῶν πολιορκούντων ἀνείλεν.
 ἐκεῖθεν δ' ἀνέξευξεν εἰς Σουτριάνην, οὕσαν ἀποικίαν, ἣν οἱ
 Τυρρηνοὶ βία κατειλήφεισαν. προσπεσὼν οὖν ἄφνω τοῖς Τυρ-
 ρηνοῖς πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀνείλε, τὴν δὲ πόλιν ἀνέσωσε τοῖς 10
 5 Σουτριάτιοις. τῶν δ' ἀπεληλυθόντων Γαλατῶν ἀπὸ Ῥώμης
 Οὐδάσκιον τὴν πόλιν σύμμαχον οὕσαν Ῥωμαίων πορθούντων,
 ἐπιθέμενος αὐτοῖς ὁ αὐτοκράτωρ καὶ τοὺς πλείστους ἀπο-
 κτείνας τῆς ἀποσκευῆς πάσης ἐκυρίευσεν, ἐν ἣ καὶ τὸ χρυσίον
 ἦν [δ' εἰλήφεισαν εἰς Ῥώμην] καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ διηρπασ- 15
 6 μένα κατὰ τὴν τῆς πόλεως ἄλλωσιν. τοσαῦτα δὲ διαπραξά-
 μενος διὰ τὸν φθόνον τῶν δημάρχων ἐκωλύθη θρίαμβον κατ-
 αγαγεῖν. ἔνιοι δὲ φασιν αὐτὸν ἀπὸ Τοῦσκων θρίαμβον ἀγαγεῖν
 ἐπὶ λευκοῦ τεθρίππου, καὶ διὰ τοῦτο δυσὶν ὕστερον ἔτεσιν ὑπὸ
 τοῦ δήμου πολλοῖς χρήμασι καταδικασθῆναι· περὶ οὗ κατὰ 20
 7 τοὺς οἰκείους χρόνους ἐπιμνησθησόμεθα. οἱ δ' εἰς τὴν Ἰαπυ-
 γίαν τῶν Κελτῶν ἐληλυθότες ἀνέστρεψαν διὰ τῆς τῶν Ῥωμαίων
 χώρας, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπὸ Κερίων ἐπιβουλευθέντες νυκτὸς
 ἅπαντες κατεκόπησαν ἐν τῷ Τραυσίῳ πεδίῳ.

14 Serv. Aen. 6, 826. Sueton. Tib. 3. — Münzer RE VI 324—48
 18 z. form Τοῦσκων Ed. Meyer RhM 37, 611. Bader 7. Sigwart
 Klio 6, 341 ff. 21 Strab. 5, 220

6 βώλας πόλιν V: βώλας P¹ (πόλιν add. P²mg) πόλιν βώλας F.
 Secl. Vogel | αἰκουλανῶν P: αἰκλων VF αἰκῶν Wesseling | αἰκι-
 κλῶν P 7 προσαγαγὼν Dindorf 8 σουτριάνην F: σουτριάνην V
 σουτρίωνην P σούτριον Cluver σούτριον, ῥωμαίων Vogel 11 σου-
 τρίνοις Cluver 12 οὐδάσκιον] γαβίους Cluver οὐολοσίνοιον vel θούσκλον
 Niebuhr II n. 1225 (cfr. Pais II 58) πισταδρον Mommsen RF II 336
 (Serv. ad Aen. 6, 826) φαλίσκων Schäfer Philol. 20, 117 (cfr. Burger
 I 43) 15 δ—ῥώμην del. Vogel; εἰς ῥώμην del. v. d. Meij 17 κατ-
 αγαγεῖν P: ἀγαγεῖν VF 18 τοῦσκων in F ita scriptum ut vix agnoscas
 F 20 θούσκλων P, qui ἔνιοι—ἀγαγεῖν ad mg. add. 21 ἐπιμνησόμεθα F
 23 καιρίων Wesseling καιρίτων Ed. Meyer; cfr. Strab. 5 p. 220
 24 τραυσίῳ] de Gurasio (XIV 109) cogitabat Reiske

Diod. Ol. 98, 3. 385.

XV 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Μυστιχίδου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς κατέστησαν, Μάρκον Φοῦριον, ἔτι δὲ Γάϊον καὶ Αἰμίλιον.

5 Dieses und die 4 flg. kollegien sind aus 394—90 vlg. wiederholt.

Diod. Ol. 98, 4. 384.

XV 8. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δεξιθέου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Λοκρήτιον καὶ Σερούιον Σολπίκιον.

10 Diod. Ol. 99, 1. 383.

XV 14. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Διοτρέφης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ Αὐλὸς Μάλλιος, παρὰ δ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ἐνενηκοστὴ ἐννάτη.

Diod. Ol. 99, 2. 382.

15 XV 15. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φανοστράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τέτταρας, Λεύκιον Λοκρήτιον, Σερούιον Σολπίκιον, Λεύκιον Αἰμίλιον, Λεύκιον Φοῦριον.

Diod. Ol. 99, 3. 381.

20 XV 20. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐάνδρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ἕξ, Κόϊντον Σολπίκιον, Γάϊον Φάβιον, Κόϊντον Σερούϊλιον, Πόπλιον Κορνήλιον.

Diod. Ol. 99, 4. 380. Vulg. 389/365.

25 XV 22. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοφίλου Ῥωμαῖοι ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν Πόπλιον Κορνήλιον,

2—22 zu den wiederholten kollegien vgl. Leuze 16. Costa I 1, 200
25—2 s. 46 De Boor Fasti censorii 65

3 sq. cfr. XIV 97 4 φοῦριον PV¹ 8 sq. cfr. XIV 99
9 λουκρίτιον F | σερούιον PV: σερούϊλιον F | σελπίκιον P 11 sq. cfr.
XIV 103 | Διοτρέφης fH 12 μάλλιος F 15 sq. cfr. XIV 107
17 λουκρίτιον F | σερούιον XIV 107: σέντιον O | σουλπ. F | λεύ-
κιον — 18 φοῦριον om. V 20 ἀθήνησιν εὐάνδρου Meursius: ἀθήνησι μὲν
εὐάνδρου P ἀθήνησι μενάνδρου VF 21 sq. cfr. XIV 110 22 κόϊντον
σερούϊλιον πόπλιον κορνήλιον P: σερούϊλιον κορνήλιον V σερου. κορν.
πόπλιον οὐγωνα. σέζτον ἀνιον καὶ γάϊον μάρκον F

Λεύκιον Ουεργίνιον, Λεύκιον Παπίριον, Μάρκον Φούριον, Ουαλέριον, Αὔλον Μάλλιον, Λεύκιον [καί] Ποστούμιον [Κόϊντον].

Diod. Ol. 100, 1. 379. Vulg. 388/366.

XV 23. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Πυθέας, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι ἐξ κατεστάθησαν, Τίτος Κοῖνκτιος, 5 Λεύκιος Σερουίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Ἀκύλλιος, Λεύκιος Λοκρήτιος, Σερούιος Σολπίκιος, παρὰ δ' Ἡλείοις Ὀλουμπιάς ἤχθη ἑκατοστή.

Diod. Ol. 100, 2. 378. Vulg. 387/367.

XV 24. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νίκωνος Ῥωμαῖοι 10 χιλιάρχους ἐξ ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν, Λεύκιον Παπίριον, Γάιον Σερουίλιον, Λεύκιον Κοῖνκτιον, Λεύκιον Κορνήλιον, Λεύκιον Ουαλέριον, Αὔλον Μάλλιον.

Diod. Ol. 100, 3. 377. Vulg. 386/368.

XV 25. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ναυσινίκου Ῥωμαῖοι 15 χιλιάρχους τέσσαρας ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν, Μάρκον Κορνήλιον καὶ Κόϊντον Σερουίλιον, Μάρκον Φούριον, Λεύκιον Κοῖνκτιον.

— 27, 4. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι μὲν ἐπ' ἀτελείᾳ πεντακοσίου ἀποίκους εἰς Σαρδονίαν ἀπέστειλαν. 20

19 Nissen Jhb. f. Philol. 95, 325. Unger RhM 37, 173. Bader 6. Sigwart Klio 6, 341. Niese Grundr.⁴ 50

1 οὐεργίνιον V | λεύκιον (alt.) om. V | παπύριον F | μάρκον—2 οὐαλέριον om. V | φρούριον P 2 L. Valerius f | οὐαλλέριον P | μάλιον F | λεόκιον—κόϊντον om. V | καὶ del. v. d. Meij | ποστούμιον F | κόϊντον om. P, del. Vogel | pro Papirio et Furio L. Aemilius f; cfr. De Boor Fast. cens. 5 et 65 Burger I 37 4 ἦν ἄρχων PV: ἤρχε F 5 κοῖνκτιος P: κόϊντος VF 6 λεύκιος (pr.) om. V | λεύκιος (alt.)—ἀκύλλιος om. V | L. Aquillius f | ἀκύλιος F | λεύκιος PV: δέκιος F 7 λοκρήτιος F | σερούιος Rhodoman: σερουίλιος P ἄγγος καὶ σερουίλιος F om. V 10 sqq. cfr. Liv. 6, 5, 7 (praeter L. Valerium et L. Papirium nomina prorsus differunt) 11 παπύριον F 12 σερουίλιον P: κορνήλιον VF (Sergius f) | κοῖνκτιον—13 μάλλιον P: μάλλιον V μάλιον γάιον σερουίλιον οὐαλέριον αὔλον καὶ κοῖνκτιον φάβιον F 15 sqq. sex tribb. Liv. 6, 6, 3. 17 καὶ om. VF | κόϊντον σερουίλιον P: σερούμιον κοῖνκτιον V σερουίλιον κοῖνκτιον F | μάρκον—18 κοῖνκτιον om. V | φρούριον P φούριον καὶ F 18 κοῖνκτιον P κόϊνκτον F 19 μὲν del. Dindorf 20 ἐς F | Σαρδονίαν] Satricum Wesseling Scardoniam Reiske Sutrium v. d. Meij cl. Vell. I, 14 Ardea Stroth Ταρχωνίαν Burger I 156

Diod. Ol. 100, 4. 376. Vulg. 385/369.

XV 28. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου Ῥωμαῖοι
χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν τέτταρας, Λεύκιον
Παπίριον, [Μάρκον] Πόπλιον Κορνήλιον, Τίτον Κοῖνκτιον (καὶ)
5 Λεύκιον.

— 35, 3. Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν
Ἰταλίαν ἐν τῇ Ῥώμῃ Μάνλιος ἐπιβαλόμενος τυραννίδι καὶ
κρατηθεὶς ἀνῆρέθη.

Diod. Ol. 101, 1. 375. Vulg. 384/370.

10 XV 36. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρισάνδρου Ῥωμαῖοι
μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέτταρας, Σερούιον
Σολπίκιον, Λεύκιον Παπίριον, Τίτον Κοῖνκτιον, Ἡλεῖοι δ'
ῆγαγον Ὀλυμπιάδα πρώτην πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 101, 2. 374. Vulg. 383/371.

15 XV 38. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἱπποδάμου Ῥωμαῖοι
χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν τέτταρας, Λεύκιον
Οὐαλέριον, Λεύκιον Μάλλιον, Σερούιον Σολπίκιον, Λοκρήτιον.

Diod. Ol. 101, 3. 373. Vulg. 382/372.

20 XV 41. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωκρατίδου Ῥωμαῖοι
ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέτταρας, Κόιντον
Σερούιλιον, (Σερούιον) Κορνήλιον, ἔτι δὲ Σπόριον Παπίριον.

— 47, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Πραι-
νεστίνους παραταξάμενοι καὶ νικήσαντες τοὺς πλείστους τῶν
ἀντιταξαμένων κατέκοψαν.

6 Mommsen RF II 179

2 Καλλίας fH 3 *quinque tribb.* Liv. 6, 11 | ἀντὶ τῶν ὑπ. χιλ. F
4 παπύριον F | μάρκον om. V del. v. d. Meij: μάνλιον Costa 4/5 κορνήλιον
τίτον κοῖνκτιον καὶ λεύκιον v. d. Meij: τίτον κορν. κόντον λ. P τίτον
κορνήλιον V τίτον κορν. καὶ κόιντον λεύκιον F 7 μάνλιος Wesseling:
μανίλιος O | ἐπιβαλλόμενος P 10 ἀθήνησι] + μὲν P | χαρισάνδρου fH:
χαριάνδρου O 11 σερούιον] + κορνήλιον V (ft. recte) 12 σουλπ. O |
παπύριον F | τίτον κοῖνκτιον P: τίτον V κορνήλιον τίτον καὶ μάρκον
κοῖνκτιον F 15 Ἱπποδάμας fH 17 λεύκιον P: om. V κρίσπον F
Aulus Liv. 6, 21 | μάλλιον F | σερούιον] σερούιλιον P om. V
φάβιον σερούιλιον καὶ F | σουλπ. O | λοκρήτιον F om. V *Lucius Lucr.*
Liv. 1. 1. 20 κόιντον] + κράσον F 21 σερούιλιον om. V | suppl.
ex Liv. 6, 22 | ἔτι δὲ om. F | παπύριον F, add. καὶ φάβιον ἄλβον.
Excidisse vid. *L. Papirius* 23 πραινεστινοὺς V -ηνοὺς F |

Diod. Ol. 101, 4. 372. Vulg. 381/373.

XV 48. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀστείου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ἕξ, Μάρκον Φούριον καὶ Λεύκιον Φούριον, ἔτι δ' Ἀῶλον Ποστούμιον καὶ Λεύκιον Λοκρήτιον καὶ Μάρκον Φάβιον καὶ Λεύκιον Ποστούμιον.

5

Diod. Ol. 102, 1, 371. Vulg. 380/374.

XV 50. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀλκισθέλους Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν ὀκτώ, Λεύκιον Οὐαλέριον καὶ Πόπλιον, ἔτι δὲ Γάϊον Τερέντιον καὶ Λεύκιον Μενήγιον, πρὸς δὲ τούτοις Γάϊον Σολπίκιον καὶ Τίτον Παπίριον καὶ Λεύκιον Αἰμίλιον, παρὰ δὲ Ἡλείους Ὀλυμπίας ἤχθη δευτέρα πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 102, 2. 370. Vulg. 379/375.

XV 51. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ὀκτώ, Πόπλιον Μάλλιον καὶ Γάϊον Ἐρενοῦκιον καὶ Γάϊον Σεξιτίλιον καὶ Τιβέριον Ἰούλιον, ἔτι δὲ Λεύκιον Ἀλβίνιον καὶ Πόπλιον Τριβώνιον καὶ Γάϊον Μάλλιον, πρὸς δὲ τούτοις Λεύκιον Ἀνθέστιον.

Diod. Ol. 102, 3. 369. Vulg. 378/376.

20

XV 57. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Δυσνίκητος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι κατεστάθησαν τέτταρες, Κόϊντος Σερούλιος καὶ Λεύκιος Φούριος, ἔτι δὲ Γάϊος Λικίνιος καὶ Πόπλιος Κλοίλιος.

8—11 De Boor Fasti censorii 66 15—19 De Boor F. c. 67.
Mommsen Herm. 38, 119

3 ἀντὶ τῶν om. F¹ | φρούριον PV 4 καὶ (pr.) om. V | φούριον F: φρούριον P om. V | ποστούμιον F | καὶ λεύκιον om. V 5 λουκρήτιον F | καὶ μάρκον—ποστούμιον om. V | ποστούμιον F 7 δ' | γὰρ P 9 πόπλιον + ἄγγον F | γάϊον | γνάϊον V | τερέντιον et 10 λεύκιον om. V | τερέντιον | C. *Sergius* Liv. 6, 27; cfr. Mommsen Herm. 38, 119. Fruin Jhb. f. Philol. 149, 103 10 μενοίνιον F | γάϊον et καὶ τίτον—11 λεύκιον om. V | σουλπ. F 11 παπύριον F | αἰμίλιον + καὶ φλάβιον μάρκον F | desid. *Ser. Cornelius* 12 ἑκατόν | ἐνεγήκοντα P 16 μάνιον O καὶ γ. ἐρ. καὶ om. V | γενοῦκιον v. d. Meij | σεξιτίλιον (Liv. 6, 30) | σέστων P σεστέον V σέξτον F | καὶ om. V 17 ἰούλιον om. V | ἀλβίνιον—πόπλιον om. V | λαβίνιον O (= PF) 18 τρεβώνιον F | καὶ — μάλλιον om. V | μάλλιον F 21 μὲν om. P | δυσνίκητος V (Paus. 4, 27, 9) 23 καὶ—φούριος om. V | φρούριος P | γάϊος om. V + λεύκιος P | λικίνιος V 24 πόλλιος V | κλοίλιος (Liv. 6, 31) | κόιλιος V κύλιος P κίλιος F

Diod. Ol. 102, 4. 368. Vulg. 377/377.

XV 61. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσιστράτου παρὰ
Ῥωμαίοις ἐγένετο στάσις, τῶν μὲν οἰομένων δεῖν ὑπάτους,
τῶν δὲ χιλιάρχους αἰρεῖσθαι. ἐπὶ μὲν οὖν τινα χρόνον ἀναρχία
5 τὴν στάσιν ὑπέλαβε, μετὰ δὲ ταῦτα ἔδοξε χιλιάρχους αἰρεῖσθαι
ἕξ· καὶ κατεστάθησαν Λεύκιος Αἰμίλιος καὶ Γάϊος Οὐεργίνιος
καὶ Σερούιος Σολπίκιος, πρὸς δὲ τούτοις Λεύκιος Κοῖνκτιος
καὶ Γάϊος Κορνήλιος, ἔτι δὲ Γάϊος Οὐαλέριος.

Diod. Ol. 103, 1. 367. Vulg. 376/378.

10 XV 71. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ναυσιγένους ἐν
Ῥώμῃ χιλιάρχοι κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων τέτταρες,
Λεύκιος Παπίριος, Λεύκιος Μενήνιος, Σερούιος Κορνήλιος,
Σερούιος Σολπίκιος, παρὰ δὲ Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη τρίτη
πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 103, 2. 366. Vulg. 375/379—371/383.

15 XV 75. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πολυζήλου κατὰ
μὲν τὴν Ῥώμῃ ἀναρχία διὰ τινὰς πολιτικὰς στάσεις ἐγένετο.

Diod. Ol. 103, 3. 365. Vulg. 370/384.

XV 76. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Κηφισόδωρος, ἐν Ῥώμῃ δ'
20 ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ὁ δῆμος τέτταρας κατέστησε,
Λεύκιον Φούριον, Αὔλον Μάλλιον, Σερούιον Σολπίκιον, Σερούιον
Κορνήλιον.

Diod. Ol. 103, 4. 364. Vulg. 369/385.

XV 77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χίωνος ἐν Ῥώμῃ
25 ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι κατεστάθησαν Κόϊντος Σερούλιος
καὶ Γάϊος Οὐετούριος καὶ Αὔλος Κορνήλιος, πρὸς δὲ τούτοις
Μάρκος Κορνήλιος καὶ Μάρκος Φάβιος.

16 Leuze 27. 127. 316. Costa I 1, 199

3 οἰομένων] ὀμένων P 4 χιλιάρχους—5 ἔδοξε om. P 6 σουε-
ρίνιος P *Veturius* Liv. 6, 32, 3 7 καὶ σερ. σολπ. om. V | σερούιος P:
σερούλιος F | σουλπ. O (= PF) | κοῖνκτιος καὶ γ. om. V | κοῖντιος O
(= PF) 8 κορνήλιος] *Quinctius* Liv. l. l.; unde secl. Costa 12 παπύριος
F | λεύκιος (alt.) om. V | μενοίνιος F 12 et 13 σερούιος om. V
13 σολπίκιος P: ὄλπ. V σουλπ. F 19 κηφισόδωρος P 21 φρούριον PV |
παῦλον O | μάλλιον F | σερούιον utrumque om. V | σουλπ. O | σερούιον
P: καὶ σερ. F 25 σερούλιος] σερούιος O 26 οὐετούριος O | καλ-
κορνήλιος om. V 27 καὶ—φάβιος om. V | φάβιος] φάνιος O (= PF).
Desid. Q. *Quinctius* (Liv. 6, 36)

Diod. Ol. 104, 1. 363. Vulg. 368/386.

XV 78. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοκράτους ἐν Ῥώμῃ μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι τρεῖς κατεστάθησαν Τίτος Κοῖνκτιος καὶ Σερούιος Κορνήλιος καὶ Σερούιος Σολπίκιος, Ὀλυμπιάς δὲ ὑπὸ Πισατῶν καὶ Ἀρκάδων ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Das kollegium 367 vulg. fehlt.

Diod. Ol. 104, 2. 362. Vulg. 366/388.

XV 82. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Χαρικλείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Σέξτιος Λατερίας.

Diod. Ol. 104, 3. 361. Vulg. 365/389.

XV 90. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μόλωνος ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Λεύκιος Γενούκιος καὶ Κόϊντος Σερουίλιος.

Diod. Ol. 104, 4. 360. Vulg. 364/390.

XV 95. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικοφήμεου τὴν ὑπατικήν ἀρχὴν ἐν Ῥώμῃ διέλαβε Γάϊος Σολπίκιος καὶ Γάϊος Λικίνιος.

Diod. Ol. 105, 1. 359. Vulg. 363/391.

XVI 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιμέδους Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη πέμπτη πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Πῶρος Κυρηναῖος, Ῥωμαῖοι δὲ κατέστησαν ὑπάτους Γναῖον Γενούκιον καὶ Λεύκιον Αἰμίλιον.

Diod. Ol. 105, 2. 358. Vulg. 362/392.

XVI 4. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐχαρίστου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Σερουίλιον καὶ Κόϊντον Γενούκιον.

7 zum fehlenden kollegium vgl. Leuze 29. Costa I 1, 198

4 καὶ (pr.) om. VF | καὶ σερ. σολπίκιος om. V | σουλπ. O (= PF) 5 πει-
σάτων P 11 σέξτιος om. VF | *Lateranus* f; cfr. Sigwart Klio VI 275
13 ἀθήνησι] + μὲν P 14 γενούκιος O 17 σολπίκιος P σουλπ. VF |
18 λικίνιος V

O = PRF

20 καλλιμέδους P; Καλλίδημος fH 22 Πρῶρος Paus. 10, 2, 3 23 γναῖον
P; *Gaius* f 26 κόϊντον (alt.) *Lucius* f

Diod. Ol. 105, 3. 357. Vulg. 361/393.

XVI 6. 'Επ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Κηφισοδότου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Λικίνιον καὶ Γάϊον Σολπίκιον.

Diod. Ol. 105, 4. 356. Vulg. 360/394.

5 XVI 9. 'Επ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Ἀγαθοκλέους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γάϊον Ποιτήλιον.

Diod. Ol. 106, 1. 355. Vulg. 359/395.

XVI 15. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἐλπίνου Ῥωμαῖοι
10 κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ποπίλιον Λαινάτην καὶ Γναῖον Μάλλιον Ἰμπεριῶσον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἕκτη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 106, 2. 354. Vulg. 358/396.

XVI 23. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιστράτου Ῥω-
15 μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γάϊον Πλαύτιον.

Diod. Ol. 106, 3. 353. Vulg. 357/397.

XVI 28. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Μάρκιον καὶ Γναῖον Μάλλιον.

— 31, 7. Ῥωμαίοις δὲ πρὸς Φαλίσκους συνέστη πόλεμος,
20 καὶ μέγα μὲν οὐδὲν οὐδ' ἄξιον μνήμης ἐπετελέσθη, καταδρομαὶ δὲ καὶ πορθήσεις τῆς χώρας τῶν Φαλίσκων ἐγίνοντο.

Diod. Ol. 106, 4. 352. Vulg. 356/398.

XVI 32. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐδήμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ποπίλιον καὶ Μάρκον Φάβιον.

25 — 36, 4. Τυρρηνοὶ δὲ διαπολεμοῦντες Ῥωμαίοις ἐπόρθησαν πολλὴν τῆς πολεμίας χώρας, καὶ μέχρι τοῦ Τιβέρεως καταδραμόντες ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκείαν.

Diod. Ol. 107, 1. 351. Vulg. 355/399.

XVI 37. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοδήμου Ῥω-
30 μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Σολπίκιον καὶ Μάρκον Οὐαλέριον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑβδόμη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

2 κηφισοδότου P κηφισοδώρου F 3 λικίνιον PR | σουλπ. O
7 ποιτήλιον] πόπλιον O 10 ποπίλιον] πόπλιον P πούπλιον RF
λαινάτην P: λενάτην R λενάτον F; cfr. Bader 5, Sigwart Klio VI 274
γνάον R 11 μάλλιον] μαιμίλιον P μαμέλιον RF μανίλιον Costa
Ἰμπεριῶσον R Ἰμπερίοσον F 15 πλώτιον O 18 μάρκον P | γνάτιον P
μάλιον F 23 Θούδημος fH 24 ποπίλιον] πόπλιον O | μάρκον
φάβιον καὶ μ. πόπλιον RF 25 τόραννοι P 30 σουλπ. RF

Diod. Ol. 107, 2. 350. Vulg. 354/400.

XVI 40. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεσσαλοῦ Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Τίτον Κοῖνκιον.

— 45, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς μὲν Πραίνεστίνους ἀνοχάς, πρὸς δὲ Σαμνίτας συνθήκας ἐποιήσαντο, 5
Ταρκυνίους δ' ἄνδρας διακοσίους καὶ ἐξήκοντα δημοσίᾳ ἐθανάτωσαν ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Diod. Ol. 107, 3. 349. Vulg. 353/401.

XVI 46. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Γάϊον 10
Σολπίκιον.

Diod. Ol. 107, 4. 348. Vulg. 352/402.

XVI 52. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Μάρκιον καὶ Πόπλιον Οὐαλέριον.

Diod. Ol. 108, 1. 347. Vulg. 351/403.

XVI 53. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Θεόφιλος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὕπατοι Γάϊος Σολπίκιος καὶ Γάϊος Κοῖνκτιος, 15
Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ὀγδόη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 108, 2. 346. Vulg. 350/404.

XVI 56. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεμιστοκλέους ἐν 20
Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Γάϊος Κορνήλιος καὶ Μάρκος Ποπίλιος.

Diod. Ol. 108, 3. 345. Vulg. 349/405.

XVI 59. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Αἰμίλιον καὶ Τίτον Κοῖνκτιον. 25

Diod. Ol. 108, 4. 344. Vulg. 345/409.

XVI 66. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐβοῦλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Σερούιον Σολπίκιον.

6 Liv. 7, 19, 2. — Niese Grundr.⁴ 62 25 Leuze 14. Costa I 1, 205 27 diese konsulen stehen in den gew. fasten nach den flg. 3 kollegien. Vgl. Leuze 14. 95. Costa I 1, 204

2 θέλλος fH 3 κοῖντιον PR κόντων F 6 ταρκυνίους P
11 σουλπ. O 14 μάρκον γάϊον O 17 σουλπ. O | κοῖνκτιος PR
21 διεδέξατο P 22 ποπίλιος R; πόπλιος PF 25 L. Furius, Ap. Claudius f
(cfr. Cic. Cat. m. 12, 41. Gell. 9, 11) | κόντων F 28 σουλπ. O

Diod. Ol. 109, 1. 343. Vulg. 348/406.

XVI 69. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυκίσκου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ουαλέριον καὶ Μάρκον Ποπίλιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑκατοστή καὶ ἐνάτη, καθ' ἣν ἐνέκα στάδιον
5 Ἀριστόλοχος Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ τούτων Ῥωμαῖοις μὲν πρὸς Καρχηδονίου πρῶτον συνῆλθαι ἐγένοντο.

Diod. Ol. 109, 2. 342. Vulg. 347/407.

XVI 70. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδότου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Πλαύτιον καὶ Τίτον Μάλλιον.

10 Diod. Ol. 109, 3. 341. Vulg. 346/408.

XVI 72. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιγένους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ουαλέριον καὶ Γναῖον Ποιτήλιον.

Diod. Ol. 109, 4. 340. Vulg. 344/410.

XVI 74. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικομάχου Ῥωμαῖοι
15 κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Μάρκιον καὶ Τίτον Μάλλιον Τορκουᾶτον.

Diod. Ol. 110, 1. 339. Vulg. 343/411.

XVI 77. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοφράστου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Ουαλέριον καὶ Αὔλον Κορ-
20 νήλιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη δεκάτη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 110, 2. 338. Vulg. 342/412.

XVI 82. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Λυσιμαχίδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι καθειστήκεισαν Κόϊντος Σερουίλιος καὶ Μάρκος Ῥουτίλιος.

25 Diod. Ol. 110, 3. 337. Vulg. 341/413.

XVI 84. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαράωνδου τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Αἰμίλιος καὶ Γάϊος Πλαύτιος.

Diod. Ol. 110, 4. 336. Vulg. 340/414.

XVI 89. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρυνίχου Ῥωμαῖοι
30 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Μάλλιον Τορκουᾶτον καὶ Πόπλιον Δέκιον.

5 Polyb. 3, 22—24. Liv. 7, 27, 2. Oros. 3, 7. — Mommsen RChron. 320. Nissen Jhb. f. Philol. 95, 321

2 λυκίσσου P 3 ουαλλέριον R | πομπίλλιον P πόπλιον RF
5 ἀριστόλαχος P 8 πυθοδώρου R 9 μάλλιον F 12 γναῖον
Fischer: μάρκον γναῖον P μάρκον RF Gaius Liv. 7, 27, 5 (cfr. 11, 2),
Censor. 17, 10 | πόπλιον O 15 μάλλιον F 16 τόνρκοῦάτον P 23 C. Marcius
Rutilus f 26 Χαιρώνδας fH 27 διεδέξατο P | πλώτιος O 30 μάλλιον F

— 90, 2. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Λατίνους καὶ Καμπανοὺς παραταξάμενοι περὶ πόλιν Σούεσσαν ἐνίκησαν, καὶ τῶν ἡττηθέντων μέρος τῆς χώρας ἀφείλοντο. ὁ δὲ κατωρθωκὼς τὴν μάχην Μάλλιος ὁ ὕπατος ἐθριάμβευσεν.

Diod. Ol. 111, 1. 335. Vulg. 339/415.

XVI 91. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Ποπλίλιον καὶ Τιβέριον Αἰμίλιον Μάμερκον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη πρώτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

Diod. Ol. 111, 2. 334. Vulg. 338/416.

XVII 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐδαινέτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Φούριον καὶ Γάϊον Μαΐνιον.

Diod. Ol. 111, 3. 333. Vulg. 337/417.

XVII 17. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κτησικλέους Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Σολπίκιον καὶ Λεύκιον Παπίριον.

Diod. Ol. 111, 4. 332. Vulg. 336/418.

XVII 29. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικοκράτους ἐν Ῥώμῃ τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσων Οὐαλέριος καὶ Λεύκιος Παπίριος.

Diod. Ol. 112, 1. 331. Vulg. 335/419.

XVII 40. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικηράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ἀτίλιον καὶ Μάρκον Οὐαλέριον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη δευτέρα πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

Diod. Ol. 112, 2. 330. Vulg. 334/420.

XVII 49. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Σπόριος Ποστόμιος καὶ Τίτος Οὐετοόριος.

Das Jahr 333 vulg. (diktatorenjahr) fehlt.

1—4 Liv. 8, 11 15 Leuze 13. Costa I 1, 197 19 Leuze u. Costa ebd. 29 die drei ersten diktatorenjahre (333, 324, 309 vulg.) fehlen bei D.; das vierte (301) fällt in die Zeit, für welche D.'s Werk nicht erhalten ist. Vgl. Leuze II. 215

2 σινούεσσαν Sigonius ad Liv. 8, 11 3 ἀφείλαντο RF 4 μάλιος PF 6 Πυθοδῆλος fH 7 μὲν om. F | πόπλιον O O = RF

12 μαίνιον] μάνιον R μάλιον F 15 σουλπ. O | λεύκιον παπίριον] P. Aelius Paetus f 19 διεδέξατο O | οὐαλλέριος R | Kaeso Duillius f 22 Νικήτης fH 27 σπούριος R

Diod. Ol. 112, 3. 329. Vulg. 332/422.

XVII 62. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφώντος ἐν Ῥώμῃ διεδέξαντο τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν Γάϊος Δομέτιος καὶ Αὔλος Κορνήλιος.

5 Diod. Ol. 112, 4. 328. Vulg. 331/423.

XVII 74. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Κηφισοφῶν, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Γάϊος Οὐαλέριος καὶ Μάρκος Κλαύδιος.

Diod. Ol. 113, 1. 327. Vulg. 330/424.

XVII 82. Ἀθήνησι μὲν ἤρχεν Εὐδόκριτος, ἐν Ῥώμῃ
10 δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Πλαύτιος καὶ
Λεύκιος Παπίριος, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη τρίτη πρὸς ταῖς
ἐκατὸν δέκα.

Das jahr Ol. 113, 2, 326 (329 vulg.) fehlt.

Diod. Ol. 113, 3. 325. Vulg. 328/426.

15 XVII 87. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χρέμητος Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Πόπλιον Κορνήλιον καὶ Αὔλον Ποστόμιον.

Diod. Ol. 113, 4. 324. Vulg. 327/427.

XVII 110. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντικλέους
Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Κορνήλιον καὶ Κόϊντον
20 Ποπλίλιον.

Diod. Ol. 114, 1. 323. Vulg. 326/428.

XVII 113. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀγησίου Ῥω-
μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Ποιτήλιον καὶ . . . Παπίριον,
Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ἐκατὸν καὶ δέκα.

25 Diod. Ol. 114, 2. 322. Vulg. 325/429.

XVIII 2. 'Επ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Κηφισοδώρου
Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Φούριον καὶ Δέκι-
μον Ἰούνιον.

15 Costa I 1, 205 19 der Interpolator, der kap. 112, 1 diese
konsuln wiederholt, hat L. Cornelius Lentulus, wie die Fasten. Vgl.
Costa I 1, 163

3 Gnaeus Domitius f | δομέτιος Dindorf 7 οὐαλλέριος R |
κλώδιος O 10 πλάτιος O 11 παπείριος F 16 καὶ — ποστόμιον
om. F¹ | ποστούμιον O (P. Plautius f) 19 cfr. cap. 112, 1 20 πο-
πίλλιον O et hic et 112 22 Ἠγησίας fH 23 ποιτήλιον] πόπλιον R
ποπίλιον F | Lucius Pap. Liv. | παπείριον F 27 φρούριον O | δέκιμον
F: δέκιον R

Das diktatorenjahr 324 vulg. fehlt.

Diod. Ol. 114, 3. 321. Vulg. 323/431.

XVIII 26. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φιλοκλέους ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Γάϊος Σολπίκιος καὶ Γάϊος Αὔλιος.

Die jahre Ol. 114, 4. 115, 1. 320. 319 (322 u. 321 vulg.) 5
fehlen.

Diod. Ol. 115, 2. 318. Vulg. 320/434.

XVIII 44. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Ποπίλλιον καὶ Κόϊντον Πόπλιον.

10

Diod. Ol. 115, 3. 317. Vulg. 319/435.

XVIII 58. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίππου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Αὔλιον καὶ Λεύκιον Παπίριον.

Diod. Ol. 115, 4. 316. Vulg. 318/436.

XIX 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Δημογένης Ῥωμαῖοι 15
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πλαύτιον καὶ Μάνιον Φούλβιον.

— 10. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι μὲν ἔννατον ἔτος ἤδη
διοπολέμουν πρὸς Σαμνίτας, καὶ κατὰ μὲν τοὺς ἔμπροσθεν
χρόνους μεγάλαις δυνάμεσιν ἦσαν διηγωνισμένοι, τότε δ' εἰς
τὴν πολεμίαν εἰσβολὰς ποιούμενοι μέγα μὲν οὐδὲν οὐδὲ μνήμης 20
ἄξιον διεπράξαντο, διετέλουν δὲ τοῖς τε φρουρίοις προσβολὰς
ποιούμενοι καὶ τὴν χώραν λεηλατοῦντες. ἐπόρθησαν δὲ καὶ
τῆς Ἀπουλίας τὴν Δαυνίαν πᾶσαν, καὶ προσαγαγόμενοι
Κανυσίους ὁμήρους παρ' αὐτῶν ἔλαβον. προσέθηκάν τε καὶ
δύο φυλάς ταῖς προὔπαρχούσαις, τὴν τε Φαλέρναν καὶ τὴν 25
Ὠφεντῖναν.

Diod. Ol. 116, 1. 315. Vulg. 317/437.

XIX 17. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοκλείδου Ῥωμαῖοι
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Ἰούνιον καὶ Κόϊντον Αἰμίλιον,
Ὀλουμπιάς δ' ὑπῆρχεν ἕκτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

30

17 Liv. 9, 20. — Leuze 215. Binneboessel 103

4 σουλπ. F | αἴλιος O Q. *Aulius* Liv. 8, 37, 3 9 ποπίλλιον R:
ποσπίλλιον Fi ποππίλλιον Fs | *L. Papirius Q. Publilius* f; cfr. Mommsen
RF II 232, Costa I 2, 59 13 αἴλιον O | παπόριον F 16 πλώτιον
RFpc πούπλιον Fac | *M. Fo(s)lius* f; cfr. Mommsen RF I 114 18 σαμ-
νίτας Diod. scripsisse testatur Eust. ad Dion. Per. 375: σαυνίτας O
20 τὰς πολεμίας R | ποιούμενοι] + χώραν F | οὐδὲν om. R 24 κα-
νουσίους F 26 ὠφελτῖναν R

Diod. Ol. 116, 2. 314. Vulg. 316/438.

XIX 55. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Πραξιβούλος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατέστησαν ὕπατοι Σπόριος Ναύτιος καὶ Μάρκος Ποπίλλιος.

— 65, 7. Ἀμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι μὲν διαπολεμοῦντες Σαμνίταις Φερέντην, πόλιν τῆς Ἀπουλίας, κατὰ κράτος εἶλον· οἱ δὲ τὴν Νουκερίαν τὴν Ἀλφατέρναν καλουμένην οἰκοῦντες πεισθέντες ὑπὸ τινων τῆς μὲν Ῥωμαίων φιλίας ἀπέστησαν, πρὸς δὲ τοὺς Σαμνίτας συμμαχίαν ἐποιήσαντο.

10 Diod. Ol. 116, 3. 313. Vulg. 315/439.

XIX 66. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Νικόδωρος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἦσαν ὕπατοι Λεύκιος Παπίριος τὸ τέταρτον καὶ Κόϊντος Ποπίλλιος τὸ δεύτερον.

— 72, 3. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται διαπολεμοῦντες 15 Ῥωμαίοις ἔτη πλείονα περὶ τῆς ἡγεμονίας, Πλειστικὴν μὲν φρουρὰν ἔχουσαν Ῥωμαϊκὴν ἐξεπολιόρκησαν, Σωρανούς δ' ἐπείσαν κατασφάζαι μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς Ῥωμαίους, συμμαχίαν δὲ πρὸς Σαμνίτας συνθέσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα Ῥωμαίων Σατικόλαν 4 πολιορκούτων ἐπεφάνησαν μετὰ δυνάμεως ἄδρας, σπεύδοντες 20 λῦσαι τὴν πολιορκίαν. γενομένης οὖν μάχης ἰσχυρᾶς, πολλοὶ μὲν παρ' ἀμφοτέρων ἀνῆρέθησαν, τέλος δ' ἐπὶ τοῦ προτερήματος ἐγένοντο Ῥωμαῖοι. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἐκπολιορκήσαντες τὴν πόλιν ἐπῆσαν ἀδεῶς τὰ πλησίον πολίσματα καὶ χωρία 5 προσαγόμενοι. τοῦ δὲ πολέμου περὶ τὰς ἐν Ἀπουλίᾳ πόλεις 25 συνεστῶτος, οἱ μὲν Σαμνῖται πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας ὄντας καταγράψαντες ἐστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν πολεμίων, ὥς περὶ τῶν ὄλων κριθησόμενοι. ἃ δὲ πυθόμενος ὁ δῆμος 6 τῶν Ῥωμαίων καὶ διαγωνιάσας περὶ τοῦ μέλλοντος δύναμιν προέπεμψε πολλήν. εἰωθότες δ' ἐν τοῖς ἐπικινδύνοις καιροῖς

4 Liv. 9, 20, 9 14—18 s. 58 Liv. 9, 21—24; 26, 1—5.

3 σπόριος ναύτιος F²: σπ. νούτιος F¹ ναύτιος σπ. R | πόπλιος O 5 σαυνίταις F (ubique; non iam notatur) | φερέντιν F 7 τινων] ταραν-
τίνων Burger II 57 12 παπερίριος O | *Publiliius* f: πόπλιος O ποπίλλιος
Nissen Rh. M. 25, 25. Cfr. Mommsen RF II 234 13 δεύτερον] *quar-*
tum f; cfr. Mommsen l. l. Binneboessel 28. Costa I 1, 166 14—15 ἔτη
πλ. διαπ. ῥωμ. F | πληστικὴν R 23 ante ἐπῆσαν lac. stat. Burger
II 60, cl. Liv. 9, 15, 2 25 ἡλικία Hertlein: ἡλικίαις O 28 δια-
γωνισάμενος F

αὐτοκράτορα τοῦ πολέμου καθιστᾶν τινα τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν, προεχειρίσαντο τότε Κόϊντον Φάβιον καὶ μετ' αὐτοῦ Κόϊντον
⁷ Αὔλιον ἱππαρχον. οὗτοι δὲ τὰς δυνάμεις παραλαβόντες παρετάξαντο πρὸς τοὺς Σαμνίτας περὶ τὰς καλουμένας Λαυστόλας, καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπέβαλον. τροπῆς δὲ γενομένης ⁵ καθ' ἅπαν τὸ στρατόπεδον, ὁ μὲν Αὔλιος καταισχυνθεὶς ἐπὶ τῇ φυγῇ μόνος ὑπέστη τῷ [τε] πλήθει τῶν πολεμίων, οὐκ ἀτήρειν ἐλπίζων, ἀλλ' ἀήτητον τὴν πατρίδα τὸ καθ' αὐτὸν μέρος ⁸ ἀποδεικνύων. οὗτος μὲν οὖν οὐ μετασχὼν τοῖς πολίταις τῆς κατὰ τὴν φυγὴν αἰσχύνης ἰδίᾳ περιποιήσατο θάνατον ἔνδοξον. ¹⁰ οἱ δὲ Ῥωμαῖοι φοβηθέντες μὴ τὰ κατὰ τὴν Ἀπουλίαν πράγματα τελέως ἀποβάλωσιν, ἀποικίαν ἐξέπεμψαν εἰς Λουκερίαν πόλιν ἐπιφανεστάτην τῶν ἐν τοῖς τόποις. ἐκ ταύτης δ' ὁρμώμενοι διεπολέμουν τοῖς Σαμνίταις, οὐ κακῶς τῆς ἀσφαλείας ⁹ προνοησάμενοι· διὰ γὰρ ταύτην τὴν πόλιν οὐ μόνον ἐν τούτῳ ¹⁵ τῷ πολέμῳ ἐπροτέρησαν, ἀλλὰ καὶ (κατὰ) τοὺς μετὰ ταῦτα γενομένους ἕως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διετέλεσαν ὁρμητηρίῳ χρώμενοι κατὰ τῶν πλησίον ἐθνῶν.

Diod. Ol. 116, 4. 312. Vulg. 314/440.

XIX 73. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Θεόφραστος, ²⁰ ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Μάρκος Ποιτήλιος καὶ Γάιος Σολπίκιος.

— 76. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται μὲν μετὰ πολλῆς δυνάμειος ἐπήεσαν πορθοῦντες τῶν κατ' Ἰταλίαν πόλεων ὅσαι τοῖς ἐναντίοις συνηγωνίζοντο· οἱ δ' ὕπατοι τῶν Ῥωμαίων μετὰ ²⁵ στρατοπέδου παραγενόμενοι παραβηθεῖν ἐπειρῶντο τοῖς κιν-
² δυνέουσι τῶν συμμάχων. ἀντεστρατοπεδεύσαντο δὲ τοῖς πολε-

3 Kaerst 764. Bader 49. Unger Jhb. f. Philol. 143, 471. Binneboessel 52. — Lautulæ (b. Terracina) als ort der schlacht passt nicht in den zusammenhang der ereignisse 23 Liv. 9, 27; 26, 5—7

1 καθιστάναι F 2 τότε μὲν προεχειρ. F 3 αὔλιον R²: ὦλιον R¹ αἴλιον F 4 λαυστόλας Cluver 7 τε del. Rhodoman | τὰ πλήθη Reiske (om. τε) 12 λουκερίαν Stephanus: λουκρίαν F λουκρίαν R 13 τόποις (τούτοις) v. d. Meij 16 suppl. Stephanus 21 μάρκιος F | Poetelius f: πόπλιος O 22 σουλπ. O 24 ἰταλίαν] τὴν ἰταλίαν F καμπανίαν Binneboessel 57; sed sine dubio Apulia significatur 27 ἀντεστρατοπεδεύσαντες F, om. 1 s. 59 καὶ

μίοις περι Κίνναν πόλιν, καὶ ταύτην μὲν εὐθὺς ἐρρύσαντο τῶν ἐπικειμένων φόβων, μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας ἐκταξάντων ἀμφοτέρων τὰς δυνάμεις ἐγένετο μάχη καρτερὰ, καὶ συχοὶ παρ' ἀμφοτέρους ἔπεσον. τὸ δὲ τέλος οἱ Ῥωμαῖοι βιασάμενοι κατὰ κράτος
 5 περιεγένοντο τῶν πολεμίων· ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον χρησάμενοι τῷ διωγμῷ πλείους τῶν μυρίων ἀνείλον. καὶ τῆς μάχης ἀγνο- 3
 ουμένης ἔτι Καμπανοὶ μὲν καταφρονήσαντες τῶν Ῥωμαίων ἀπέστησαν· ὁ δὲ δῆμος εὐθὺς δυνάμιν τε τὴν ἱκανὴν ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα Γάϊον Μαίνιον καὶ μετ'
 10 αὐτοῦ κατὰ τὸ πάτριον ἔθος Μάνιον Φούλβιον (ἱππαρχον). τούτων δὲ πλησίον τῆς Καπύης καταστρατοπεδευσάντων οἱ 4
 Καμπανοὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχειροῦν ἀγωνίζεσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενοι τὴν τῶν Σαμνιτῶν ἦτταν καὶ νομίσαντες πάσας τὰς δυνάμεις ἥξειν ἐπ' αὐτοὺς διελύσαντο πρὸς Ῥωμαίους·
 15 τοὺς γὰρ αἰτίους τῆς ταραχῆς ἐξέδωκαν, οἱ προτεθείσης κρίσεως 5
 οὐ περιμεινάντες τὴν ἀπόφασιν αὐτοὺς ἀνείλον. αἱ δὲ πόλεις τυχεῦσαι συγγνώμης εἰς τὴν προϋπάρχουσαν συμμαχίαν ἀποκατέστησαν.

Diod. Ol. 117, 1. 311. Vulg. 313/441.

20 XIX 77. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Πολέμων, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Λεύκιος Παπίριος τὸ πέμπτον καὶ Γάϊος Ἰούνιος, ἤχθη δὲ καὶ Ὀλυμπιάς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἐβδόμη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

— 101. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ μὲν τὴν
 25 Ἰταλίαν Ῥωμαίων διαπολεμούντων τὸν πρὸς Σαμνίτας πόλεμον συνεχεῖς ἐγίνοντο προνομαὶ τῆς χώρας καὶ πολιορκίαι πόλεων καὶ δυνάμεων ἐν ὑπαίθρῳ στρατοπεδεῖαι· τὰ γὰρ μαχιμώτατα τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐθνῶν περὶ ἡγεμονίας φιλοτιμούμενα

24 Liv. 9, 28, 1—7; vgl. auch 24, 13—15. — Mommsen RF II 242. Binneboessel 64

1 κίναν F τινά Wurm παρακίαν Burger Mn. 83 (cfr. id. II 62; Binneboessel 57); de Caudio cogitab. Pflug Diod. und Liv. als Quellen des 2. Samm.-Kr. p. 7; de Pinna Niese Grundr. 4 67 (probabilis) | ἐρύσαντο O 5 χρόνον R: τόπον F 6 τῆς μὲν μάχης F 9 μάνιον O 10 M. Fo(s)lius f; cfr. ad XIX 2 | suppl. Steph. 11 πλησίον F: τὰ πλησίον R 13 νομίζοντες F 14 ἐπ' R: πρὸς F 16 ἀνείλαν R 20—21 ὑπῆρχον RF¹: ἤρχον F¹ 21 παπείριος O | τὸ om. R | ἰούνιος (τὸ δεύτερον) Rhodoman 22 ἤχθη R: ἦν F 26 προνομαὶ Reiske: προσβολαὶ O 27 στρατοπεδεῖα R

2 παντοίους συνίσταντο κινδύνους. οἱ μὲν οὖν τῶν Ῥωμαίων ὕπα-
 τοι μέρος τῆς δυνάμεως ἀναλαβόντες ἀντεστρατοπέδευσαν ταῖς
 τῶν πολεμίων παρεμβολαῖς, καὶ πρὸς μὲν μάχην καιρὸν ἐπ-
 ετήρουν οἰκτεῖον, ταῖς δὲ συμμαχίσι πόλεσι παρείχοντο τὴν
 3 ἀσφάλειαν. τὸ δὲ λοιπὸν στρατόπεδον ἀναλαβὼν Κόϊντος Φάβιος, 5
 ὃς ἦν αὐτοκράτωρ ἡρημένος, τὴν τε Φρεγελλανῶν πόλιν εἶλε
 καὶ τῶν ἄλλοτριῶς διακειμένων πρὸς τὴν Ῥώμην τοὺς ἐπι-
 φανεστάτους ἐξώγησεν. τούτους δὲ τὸν ἀριθμὸν ὄντας πλείους
 τῶν διακοσίων ἀπήγαγεν εἰς Ῥώμην, καὶ προαγαγὼν εἰς τὴν
 ἀγορὰν ῥαβδίσας ἐπελέκισε κατὰ τὸ πάτριον ἔθος. μετ' ὀλίγον 10
 δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν Καλατίαν καὶ τὴν
 Νωλανῶν ἀκρόπολιν ἐξεπολιόρκησε, καὶ λαφύρων μὲν πλῆθος
 ἀπέδοτο, τοῖς δὲ στρατιώταις πολλὴν τῆς χώρας κατεκλη-
 ρούχησεν. ὁ δὲ δῆμος, κατὰ νοῦν τῶν πραγμάτων αὐτῷ προ-
 χωροῦντων, ἀποικίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν νῆσον τὴν Ποντίαν 15
 καλουμένην.

Diod. Ol. 117, 2. 310. Vulg. 312/442.

XIX 105. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σιμωνίδου Ῥωμαῖοι
 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Πόπλιον
 Δέκιον.

20

— 105, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι δυνάμεσιν ἀδραῖς
 πεζῶν τε καὶ ἰππέων ἐστράτευσαν ἐπὶ Πολλίτιον, Μαρρουκίων
 οὔσαν πόλιν. ἀπέστειλαν δὲ καὶ τῶν πολιτῶν εἰς ἀποικίαν,
 καὶ κατόκισαν τὴν προσαγορευομένην Ἰντέραμναν.

21 Liv. 9, 28, 8. Vell. Pat. 1, 14

2 ἀντεστρατοπέδευσαν Dindorf: κατεστρατοπέδευσαν R κατεστρατο-
 πέδευον F 3 πολεμίων (s. σαμνιτῶν) Rhodoman: ῥωμαίων O 6 φρε-
 γελλανῶν Scaliger: φρετομανῶν R φρετεμανῶν F φρέγελλαν ἀνεκτίησας
 καὶ τὴν σωρανῶν Burger Mn. 84 φρεγελλανῶν ἀκρόπολιν καὶ τὴν σωρανῶν
 Nissen It. Landesk. II 673 10 ἐπελέκισε P. Faber: ἐπελέκησε R
 ἐπιλέκησε F 11 καλατίαν Cluver (cfr. Mommsen CIL X 359, Nissen
 It. Landesk. II 717): καὶ λείαν R κελίαν F 15 ποντίαν FRpc:
 ποτίδιαν Rac 19 οὐαλλέριον R 22 τε om. F | πολίτιον F
 πέλτιονον s. πίτινον Païs st. di R. I 403 | πομπηίαν νουκερίων οὔσαν
 πόλιν Burger Mn. 85 τεάτιον μαρρουκ. οὔσαν π. id. II 78 | μαρουκ. F
 24 Ἰντέραμνον F

Diod. Ol. 117, 3. 309. Vulg. 311/443.

XX 3. 'Επ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Ἱερομνήμονος Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Ἰούνιον καὶ Κόϊντον Αἰμίλιον.

5 — 26, 3. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ τῶν Ῥωμαίων ὑπατοὶ μετὰ δυνάμεως ἐμβαλόντες εἰς τὴν Ἀπουλίαν ἐνίκησαν μάχῃ Σαμνίτας περὶ τὸ καλούμενον Τάλιον. τῶν δ' ἡττηθέντων καταλαβομένων τὸν Ἱερὸν λόφον ὀνομαζόμενον, τότε μὲν τῆς νυκτὸς ἐπιλαβούσης οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τὴν ἰδίαν στρατοπεδεῖαν
10 ἀπεχώρησαν· τῇ δ' ὕστεραίᾳ πάλιν μάχης γενομένης πολλοὶ μὲν ἀννιρέθησαν τῶν Σαμνιτῶν, αἰχμάλωτοι δ' ἐλήφθησαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους καὶ διακοσίους. τοιούτων δὲ προτερημάτων 4
γενομένων τοῖς Ῥωμαίοις, ἀδεῶς ἤδη τῶν ὑπαίθρων συνέβαινε κυριεῦειν τοὺς ὑπάτους καὶ τὰς ἀπειθούσας τῶν πόλεων
15 χειροῦσθαι. Καταράκταν μὲν οὖν καὶ Κεραυνιλίαν ἐκπολιορκήσαντες φρουροὺς ἐπέθηκαν, τῶν δ' ἄλλων τινὰς πείσαντες προσηγάγοντο.

Diod. Ol. 117, 4. 308. Vulg. 310/444.

XX 27. 'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημητρίου τοῦ
20 Φαληρέως τὴν ὑπατον ἀρχὴν ἐν Ῥώμῃ παρέλαβον Κόϊντος Φάβιος τὸ δεύτερον καὶ Γάϊος Μάρκιος.

— 35. Τῶν γὰρ Τυρρηγῶν στρατευσάντων ἐπὶ πόλιν Σούτριον ἄποιον Ῥωμαίων, οἱ μὲν ὑπατοὶ δυνάμεσιν ἀδραῖς ἐκβοηθήσαντες ἐνίκησαν μάχῃ τοὺς Τυρρηνοὺς καὶ συνεδίωξαν
25 εἰς τὴν παρεμβολήν. οἱ δὲ Σαμνῖται κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, 2
μακρὰν ἀπηρτημένης τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως, ἀδεῶς ἐπὶ ὁρῶν τῶν Ἰαπύγων τοὺς τὰ Ῥωμαίων φρονούντας. διόπερ ἤναγ-

5 Liv. 9, 31 22 Liv. 9, 32—33, 2. 35—37. 38, 1 27 zu Ἰαπύγων vgl. Sigwart Klio 6, 345 (Païs II 361)

2 γὰρ R: δ' F 3 ἰούλιον O 6 ἀπουλίαν R^{2mg}: ἰταλίαν RF
καμπανίαν Binneboessel 71 πολεμίαν Burger Mn. 87 7 τάλιον R:
ἰτάλιον F πάλιον Païs I 2, 404 τέανον s. τῖανον Klimke, Burger Mn. 87,
Schaefer Philol. 22, 29 (de diversis oppidis cogitantes) 8 καταλαμβανο-
μένων R 15 de Cisauna cog. Niebuhr III 286, de Gerunio Klimke;
καιατίαν... καὶ κουβυλτερίαν. Burger Mn. 87; de Caracenis cog. Païs
I 2, 404 | κεραυναίαν F 16 ἐνέθησαν? Fischer 25 σαυνῖται RF
26 ἀπηρτημένοι F¹

κἀσθησαν οἱ ὕπατοι διαιρεῖν τὰς δυνάμεις, καὶ Φάβιος μὲν ἐν
 Τυρρηνίᾳ κατέμεινεν, Μάρκιος δὲ ἐπὶ τοὺς Σαμνίτας ἀναξεύξας
 Ἀλλίφας μὲν πόλιν εἶλεν κατὰ κράτος, τοὺς δὲ πολιορ-
 3 κουμένους τῶν συμμάχων ἐκ τῶν κινδύνων ἐρρύσατο. ὁ δὲ
 Φάβιος, Τυρρηνῶν πολλοῖς πλήθεσιν ἐπὶ τὸ Σούτριον συνδρα- 5
 μόντων, ἔλαθε τοὺς πολεμίους διὰ τῆς τῶν ὁμόρων χώρας
 ἐμβαλὼν εἰς τὴν ἀνωτέρω Τυρρηνίαν, ἀπόρθητον γενομένην
 4 πολλῶν χρόνων. ἐπιπεσὼν δ' ἀνελπίστως τῆς τε χώρας
 πολλὴν ἐδῆωσε καὶ τοὺς ἐπελθόντας τῶν ἐγγχωρίων νικήσας
 πολλοὺς μὲν ἀνείλεν, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ ζῶντας ὑποχειρίους 10
 ἔλαβεν. μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τὴν καλουμένην Περυσίαν δευτέρᾳ
 μάχῃ τῶν Τυρρηνῶν κρατήσας, πολλοὺς ἀνελὼν κατεπλήξατο
 τὸ ἔθνος, πρῶτος Ῥωμαίων μετὰ δυνάμειος ἐμβεβληκῶς εἰς
 5 τοὺς τόπους τούτους. καὶ πρὸς μὲν Ἀρρητίνους καὶ Κρο-
 τωνιάτας, ἔτι δὲ Περυσίνους ἀνοχὰς ἐποιήσατο, πόλιν δὲ τὴν 15
 ὀνομαζομένην Καστόλαν ἐκπολιορκήσας συνηνάγκασε τοὺς
 Τυρρηνοὺς λῦσαι τὴν τοῦ Σουτρίου πολιορκίαν.

— 36. Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν τιμητὰς
 εἶλοντο· καὶ τούτων ὁ ἕτερος Ἀππίος Κλαύδιος ὑπῆκοον
 ἔχων τὸν συνάρχοντα Λεύκιον Πλαύτιον πολλὰ τῶν πατρώων 20
 νομίμων ἐκίνησε· τῷ δὲ μὴ γὰρ τὸ κεχαρισμένον ποιῶν οὐδένα
 λόγον ἐποιεῖτο τῆς συγκλήτου. καὶ πρῶτον μὲν τὸ καλούμενον
 Ἀππίον ὕδωρ ἀπὸ σταδίων ὀγδοήκοντα κατήγαγεν εἰς τὴν
 Ῥώμην καὶ πολλὰ τῶν δημοσίων χρημάτων εἰς ταύτην τὴν
 2 κατασκευὴν ἀνήλωσεν ἄνευ δόγματος τῆς συγκλήτου· μετὰ 25
 δὲ ταῦτα τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ κληθείσης Ἀππίας ὁδοῦ τὸ πλεῖον
 μέρος λίθοις στερεοῖς κατέστρωσεν ἀπὸ Ῥώμης μέχρι Καπύης,
 ὅντος τοῦ διαστήματος σταδίων πλειόνων ἢ χιλίων, καὶ τῶν
 τόπων τοὺς μὲν ὑπερέχοντας διασκάψας, τοὺς δὲ φαραγγώδεις

18 Liv. 9, 29, 5—30, 2. 33, 3—26. 46. 22 Frontin. de aquae duct. 4

2 ὁ δὲ μάρκιος F 3 ἀλλείφας F 6 ὁμόρων R: ὁμοάρχων F
 ὁμβρίκων Niebuhr III n. 488 ὁμβρῶν Haackh Paulys RE III 386 (cfr.
 Binneboessel 17) 7 ἐμβαλὼν Dindorf: συνεμβαλὼν O | γεγεννημένην F
 10 ἀνελὼν F 14 κορτωνιάτας Wesseling; cfr. Nissen It. Landesk. 2, 318
 15 περυσίους F 16 φαισόλαν Cluver καρσοῦλαν (s. -λας) Gorius κλοῦσιον?
 Païs st. di R. I 2, 407 20 πλαύτιον] κλαύδιον O (C. Plautius f)
 26 πλείω R πλέον Dindorf

ἢ κοίλους ἀναλήμμασιν ἀξιολόγοις ἐξισώσας κατηγάλωσεν
 ἀπάσας τὰς δημοσίας προσόδους, αὐτοῦ δὲ μνημεῖον ἀθάνατον
 κατέλιπεν, εἰς κοινὴν εὐχρηστίαν φιλοτιμηθεὶς. κατέμιξε δὲ 3
 καὶ τὴν σύγκλητον, οὐ τοὺς εὐγενεῖς καὶ προέχοντας τοῖς
 5 ἀξιώμασι προσγράφων μόνον, ὡς ἦν ἔθος, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ
 τῶν ἀπελευθέρων ἐνίους ἀνέμιξεν· ἐφ' οἷς βαρέως ἔφερον οἱ καυ-
 χώμενοι ταῖς εὐγενεαῖς. ἔδωκε δὲ τοῖς πολίταις ἐξουσίαν ἐν 4
 ὁποῖα τις βούλεται φυλῇ τάττεσθαι καὶ τὴν ἐξουσίαν ὅποι προαι-
 ροῖτο τιμῆσασθαι· τὸ δ' ὅλον, ὁρῶν τεθησαυρισμένον κατ' αὐτοῦ
 10 παρὰ τοῖς ἐπιφανεστάτοις τὸν φθόνον, ἐξέκλινε τὸ προσκόπτειν
 τισὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἀντίταγμα κατασκευάζων τῇ τῶν
 εὐγενῶν ἀλλοτριότητι τὴν παρὰ τῶν πολλῶν εὐνοίαν. καὶ 5
 κατὰ μὲν τὴν τῶν ἱππέων δοκιμασίαν οὐδενὸς ἀφείλετο τὸν
 ἵππον, κατὰ δὲ τὴν τῶν συνέδρων καταγραφὴν οὐδένα τῶν
 15 ἀδοξούντων συγκλητικῶν ἐξέβαλεν, ὅπερ ἦν ἔθος ποιεῖν τοῖς
 τιμηταῖς. εἰθ' οἱ μὲν ὕπατοι διὰ τὸν φθόνον καὶ διὰ τὸ
 βούλεσθαι τοῖς ἐπιφανεστάτοις χαρίζεσθαι συνῆγον τὴν σύγ-
 κλητον οὐ τὴν ὑπὸ τούτου καταλεγείσαν, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τῶν
 προγεγενημένων τιμητῶν καταγραφείσαν. ὁ δὲ δῆμος τούτοις 6
 20 μὲν ἀντιπράττων, τῷ δ' Ἀππίῳ συμφιλοτιμούμενος καὶ τὴν
 τῶν δυσγενῶν προαγωγὴν βεβαιῶσαι βουλόμενος, ἀγορανόμον
 εἶλετο τῆς ἐπιφανεστέρας ἀγορανομίας υἱὸν ἀπελευθέρου
 Γναῖον Φλαοῦιον, δὲ πρῶτος Ῥωμαίων ἔτυχε ταύτης τῆς
 ἀρχῆς πατὴρ ὢν δεδουλευκός. ὁ δ' Ἀππίος τῆς ἀρχῆς
 25 ἀπολυθεὶς καὶ τὸν ἀπὸ τῆς συγκλήτου φθόνον εὐλαβηθεὶς,
 προσεποιήθη τυφλὸς εἶναι καὶ κατ' οἰκίαν ἔμενεν.

6 Suet. Claud. 24. (Plut. Publ. 7)

1 ἀναλῶμασιν F | ἐξισάζων F | κατανάλωσεν F κατανήλωσεν
 Dindorf 3 κατέμιξε RF²: κατέλυσε F¹ 5 μόνον om. R | ἡθος F |
 πολλοὺς (τῶν δυσγενῶν) καὶ Wesseling πολλοὺς (τῶν πολλῶν s. τοῦ
 πλήθους) καὶ Reiske 6 ἐνίους] υἱοὺς s. υἰωνοὺς Oudendorp ad Suet.
 p. 603 (ipse non probans) 7 sq. ἔδωκε—τιμῆσασθαι R: ἔδωκε δὲ
 καὶ τοῖς πολίταις ἐξουσίαν ὅποι προαιροῖντο τιμῆσασθαι καὶ ἐν ὁποῖα
 τις βούλεται φυλῇ τάττεσθαι F; id., sed del. καὶ ἐν—τάττεσθαι Dindorf
 ἔδ. δὲ τοῖς π. καὶ τὴν ἐξ. ἐν ὁποῖα—τάττεσθαι καὶ ὅποι—τιμῆσασθαι
 Fischer 8 ἐξουσίαν] scribend. vid. οὐσίαν | ὅποι] ὅπου Dindorf
 (probab.) 9—10 παρὰ τ. ἐπιφ. κατ' αὐτοῦ F 11 τινὶ Dindorf 13 ἀφεί-
 λατο F 16 εἰθ' οἱ—καὶ] καὶ γὰρ F¹ 17 τὴν F: εἰς τὴν R 18 τούτων F
 21 δυσγενῶν F: συγγενῶν R | ἀγορανομεῖν εἶλατο F 23 γναῖον R:
 γυναῖον F | φλάβιον F

Das diktatorenjahr 309 vulg. fehlt.

Diod. Ol. 118, 1. 307. Vulg. 308/446.

XX 37. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρίνου Ῥωμαῖοι μὲν τὴν ὕπατον ἀρχὴν παρέδωσαν Ποπλίῳ Δεκίῳ καὶ Κοῖντῳ Φαβίῳ, παρὰ δὲ τοῖς Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ὀγδόῃ πρὸς 5 ταῖς ἑκατὸν δέκα.

— 44, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ τῶν Ῥωμαίων ὕπατοι Μαρσοῖς πολεμουμένοις ὑπὸ Σαμνιτῶν βοηθήσαντες τῇ τε μάχῃ προετέρησαν καὶ συχνοὺς τῶν πολεμίων ἀνείλον. εἶτα διὰ τῆς τῶν Ὀμβρικῶν χώρας διελθόντες ἐνέβαλον εἰς τὴν 10 Τυρρηνίαν πολεμίαν οὖσαν, καὶ τὸ καλούμενον Καίριον φρούριον ἐξεπολιόρκησαν. διαπρεσβευομένων δὲ τῶν ἐγχωρίων ὑπὲρ ἀνοχῶν, πρὸς μὲν Ταρκυνιήτας εἰς ἔτη τεσσαράκοντα, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους Τυρρηνοὺς ἅπαντας εἰς ἐνιαυτὸν ἀνοχὰς ἐποιήσαντο. 15

Diod. Ol. 118, 2. 306. Vulg. 307/447.

XX 45. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀναξικράτης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατέστησαν Ἀππίος Κλαύδιος καὶ Λεύκιος Οὐολόμνιος.

Diod. Ol. 118, 3. 305. Vulg. 306/448.

XX 73. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Κόροιβος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν 20 ὕπατον ἀρχὴν παρέλαβον Κόϊντος Μάρκιος καὶ Πόπλιος Κορνήλιος.

— 80. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται μὲν Σώραν καὶ Καλατίαν πόλεις Ῥωμαίοις συμμαχοῦσας ἐκπολιορκήσαντες ἐξηγνδραποδίσαντο, οἱ δ' ὕπατοι δυνάμεσιν ἀδραῖς εἰς τὴν Ἰαπυ- 25 γίαν ἐμβαλόντες πλησίον Σιλβίου πόλεως κατεστρατοπέδευσαν. 2 φρουρουμένης δὲ αὐτῆς ὑπὸ Σαμνιτῶν συνεστήσαντο πολιορκίαν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, καὶ κατὰ κράτος ἐλόντες αἰχμάλωτα σώ-

7 Liv. 9, 41, 1—7. — Triemel Jhb. f. Philol. 139, 345. Binneboessel 84 23 Liv. 9, 42—43

3 χαρίνου] Καίριμος fH 4 ὕπατικὴν F 7 οἱ—ὕπατοι post 8 σαμνιτῶν trp. F 9 ἐπροτέρησαν Wesseling 10 ἱμβρικῶν F 11 καίριον R: κάπριον F 13 ταρκυνιήτας F: ταρκυνιήτας R ταρκυνιήτας? Dindorf. Cfr. Nissen It. Landesk. 2, 330. CIL XI 510 14 τὰς ἀνοχὰς F 18 οὐολοῦμνιος F 21 κόϊντος πόπλιος καὶ μάρκιος κορν. F 24 καλατίαν Wesseling (cfr. Nissen It. Landesk. 2, 717. 800): ἀτίαν R ἀττίαν F καιατίαν s. ἀτίαν Mommsen CIL X 444

ματα πλείω τῶν πεντακισχιλίων ἔλαβον καὶ τῶν ἄλλων λαφύρων
 ἱκανόν τι πλῆθος. ἀπὸ δὲ τούτων τὴν τῶν Σαμνιτῶν χώραν ³
 ἐπῆλθον δενδροτομοῦντες καὶ πάντα τόπον καταφθείροντες.
 πολλά γὰρ ἔτη τῆς Ῥώμης πρὸς τοῦτο τὸ ἔθνος διαπολεμούσης
⁵ ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας ἤλπιζον τῶν ἐπὶ τῆς χώρας κτήσεων
 στερήσαντες τοὺς πολεμίους ἀναγκάσειν εἶσαι τοῖς ὑπερέχουσι.
 διὸ καὶ πέντε μῆνας καταναλώσαντες εἰς τὴν τῆς πολεμίας ⁴
 γῆς καταφθοράν, τάς τε ἐπαύλεις σχεδὸν ἀπάσας ἐπυρπόλησαν
 καὶ τὴν χώραν ἐξηγρίωσαν, ἀφανίσαντες πᾶν τὸ δυνάμενον
¹⁰ ἐνεγκεῖν ἡμερον καρπόν. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς μὲν Ἀναγνίταις
 ἀδικήματα ποιοῦσι πόλεμον κατήγγειλαν, Φρουσίνωνα δ' ἐκ-
 πολιορκήσαντες ἀπέδοντο τὴν χώραν.

Diod. Ol. 118, 4. 304. Vulg. 305/449.

XX 81. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Εὐξένιππος, ἐν Ῥώμῃ δ'
¹⁵ ὑπῆρχον ὕπατοι Λεύκιος Ποστόμιος καὶ Τιβέριος Μινοῦκιος.
 — 90, 3. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι μὲν Παλινίους
 καταπολεμήσαντες τὴν χώραν ἀφείλοντο, καὶ τισι τῶν δοξάντων
 τὰ Ῥωμαίων πεφρονηκέναι μετέδωκαν τῆς πολιτείας. μετὰ
 δὲ ταῦτα Σαμνιτῶν τὴν Φαλερντίν πορθούντων ἀνέξευξαν
²⁰ ἐπ' αὐτοὺς οἱ ὕπατοι, καὶ γενομένης παρατάξεως προστέρησαν
 οἱ Ῥωμαῖοι. Σημείας μὲν οὖν εἶλον εἵκοσι, στρατιώτας δ' ⁴
 ἐξώγησαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους. τῶν δ' ὑπάτων εὐθὺς ἐλόντων
 πόλιν Βῶλαν, Γέλλιος Γάϊος ὁ τῶν Σαμνιτῶν ἡγεμὼν ἐφάνη
 μετὰ στρατιωτῶν ἑξακισχιλίων. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρὰς
²⁵ αὐτός τε ὁ Γέλλιος ἐάλω καὶ τῶν ἄλλων Σαμνιτῶν οἱ πλείστοι

16 Liv. 9, 44, 5—16

1 τῶν om. F 2 ἀπὸ δὲ τούτων <γενόμενοι> Kallenberg 3 πάντα
 τρόπον Sintenis <κατὰ> π. τρόπον Fischer | καταφθείραντες F 10 ἀνα-
 γνίταις Rhodoman, Cluver: αἰγινῆταις R αἰγινίταις F 11 φρούσινα F
 12 ἀπέδοντο] ἀφείλοντο Burger Mn. 88 14 ξένιππος R 15 ποστούμιος O
 16 παλινίους R: παλινίους F πελιννοὺς Cluver ἀναγνίους Niebuhr III
 n. 458 τοὺς ἐρνίκους Burger Mn. 88 παλιννοὺς Fischer. Cfr. 101, 5;
 Nissen It. Landesk. 2, 446 17 ἀφείλαντο F 19 φαλερντίν Wesse-
 ling: φαλερίτιν O 21 σημείας R: σημεῖα F σημαίας Wesseling |
 ἀνείλον F 23 βῶλαν R βόλααν F βοῦανον Nissen It. Landesk. 2, 793
 (cfr. Niebuhr III n. 450) τρήβουλαν Burger Mn. 88 | γέλιος F | Statius
 Gellius Liv.

μὲν κατεκόπησαν, τινὲς δὲ καὶ ζῶντες συνελήφθησαν. οἱ δ' ὕπατοι τοιοῦτοις προτερήμασι χρησάμενοι τῶν συμμαχίδων πόλεων τὰς ἀλούσας ἀνεκτήσαντο Σώραν, Ἀρπιναν καὶ Σερεννίαν.

Diod. Ol. 119, 1. 303. Vulg. 304/450.

XX 91. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Φερεκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὕπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Πόπλιος Σεμπρώνιος καὶ Πόπλιος Σολπίκιος, Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη παρὰ τοῖς Ἡλείοις ἐνάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν δέκα.

— 101, 5. Ῥωμαῖοι μὲν καὶ Σαμνῖται διαπρεσβευσάμενοι πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην συνέθεντο, πολεμήσαντες ἔτη εἴκοσι δύο καὶ μῆνας ἕξ. τῶν δ' ὑπάτων Πόπλιος Σεμπρώνιος μετὰ δυνάμεως ἐμβάλων εἰς τὴν τῶν Αἰκλῶν χώραν ἐχειρώσατο τετταράκοντα πόλεις ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις πεντήκοντα· ἀναγκάσας δὲ πᾶν τὸ ἔθνος ὑποτάττεσθαι Ῥωμαίοις ἐπανῆλθε καὶ θρίαμβον κατήγαγεν ἐπαινούμενον. ὁ δὲ δῆμος ὁ Ῥωμαίων πρὸς τε Μαρσοὺς καὶ Παλιγνοὺς, ἔτι δὲ Μαρρουκίους συμμαχίαν ἐποιήσατο.

Diod. Ol. 119, 2. 302. Vulg. 303/451.

XX 102. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Λεώστρατος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Σερούιος Κορνῆλιος καὶ Λεύκιος Γενούκιος.

Diod. Ol. 119, 3. 301. Vulg. 302/452.

XX 106. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Νικοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Μάρκος Λίυιος καὶ Μάρκος Αἰμίλιος.

9 Liv. 9, 45. — Leuze 215. Binneboessel 103 22 z. Syn-
chronismus Leuze 11

3 ἀρπίνας F | σερίνειαν F (*Aesernia* Cluver, *Cerfennia* Mommsen
CIL IX 348) 6 ὕπατον F 7 οὐλπίκιος F 12 αἰκάλων F |
ἐμβάλων post χώραν τῆς F 16 πελιγνοὺς Rhodoman (παλιγνοὺς
Fischer): παλλιννοὺς R πεληγνοὺς F supra scr. α | μαρρυκίους R μα-
ρουκίους F 20 σερούιος κορνῆλιος R: κορν. φάβιος F | γενοῦκιος R
οὐγενοῦκιος F 23 διεδέξατο F | λίβιος O

ANHANG

INEDITVM VATICANVM

I. Οὐκ ἐβούλοντο οἱ παλαιοὶ Ῥωμαίων, ὧ σίβοσσε ἀνδρῶν ἄριστε, σοφοὶ εἶναι δοκεῖν, ὅθεν οὐδὲ ἐθήρων τὴν δόξαν
 5 δεινότητι λόγων ἢ περιττοῖς καὶ πιθανοῖς ἀποφθέγμασιν, οἷς
 ἐχρήσαντο Ἑλλήνων τινές, αἱ διαβεβόηται, χρησμῶν εἶναι
 δοκοῦντα ἤδη πιστότερα· μηδὲν ἄγαν· καὶ, ἔπου θεῶ· καὶ,
 χρόνων φείδου· καὶ, γνῶθι σαυτόν· καὶ, ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα·
 10 καὶ ἄλλα τούτοις ὁμοκότα, ἴσως μὲν καὶ ὠφέλιμα τοῖς πει-
 θομένοις, ἔχοντα δὲ τι ἐν τῷ βραχεὶ τῆς ἀποδόσεως ἡδὺ καὶ
 προσκλητικόν. Δικαιάρχῳ δὲ οὐδὲ ταῦτα σοφῶν εἶναι ἀνδρῶν
 δοκεῖ· μὴ γὰρ δὴ γε τοὺς πάλαι λόγῳ φιλοσοφεῖν, ἀλλ' εἶναι
 τὴν σοφίαν τότε γοῦν ἐπιτήδευσιν ἔργων καλῶν, χρόνῳ δὲ
 15 λογῶν ὀχλικῶν γενέσθαι τέχνην· καὶ νῦν μὲν τὸν πιθανῶς
 διαλεχθέντα μέγαν εἶναι δοκεῖν φιλόσοφον, ἐν δὲ τοῖς πάλαι
 χρόνοις ὁ ἀγαθὸς μόνος ἦν φιλόσοφος, εἰ καὶ μὴ περιβλέπ-
 τους καὶ ὀχλικοὺς ἀσχοίτο λόγους. οὐ γὰρ ἐζήτουν ἐκείνοι γε
 εἰ πολιτευτέον οὐδὲ πῶς, ἀλλ' ἐπολιτεύοντο αὐτοὶ καλῶς· οὐδὲ
 εἰ χρὴ γαμεῖν, ἀλλὰ γήμαντες ὃν δεῖ τρόπον γαμεῖν, ταῖς γυ-

2 veröffentlicht von H. v. Arnim, Hermes XXVII 1892 s. 118—130, aus der hs. Vat. 435 saec. XIV. Das stück trägt in der hs. die überschrift Πλουτάρ[χου ἢ] Κεκλιίου ἀποφθέγματα Ῥωμαϊκά; dass dies nur eine vermutung eines schreibers ist, hat v. Arnim wahrscheinlich gemacht. — Stück III des Ineditum berührt sich aufs engste mit den Excerpta Vat. aus Diod. XXIII, stück V mit dem fragment VIII 5, ohne dass Diodor in dem Ineditum benutzt ist. Dennoch dürfte es voreilig sein, mit v. Arnim auf Fabius als gemeinsame quelle zu raten

3 σήβωσσε? Dittenberger (Plin. h. n. 6, 201 al.) 5 ἀποφθέγμασιν: corr. Arnim | οἷς] οἷοις cj. Arnim, post 6 τινές nonnulla excidisse suspicatus 11 προκλητικόν cj. Arnim, παρακλητικόν Kaibel 17 ἐκείνοι: Arnim: ἐκεῖ

ναίξι συνεβίου. ταῦτα ἦν, φησίν, ἔργα ἀνδρῶν καὶ ἐπιτηδεύ-
ματα σοφῶν, αἱ δὲ ἀποφθέγξεις αὗται πρᾶγμα φορτικόν.
τοιούτους πείθομαι καὶ τοὺς ὑμετέρους γενέσθαι πατέρας·
εἶναι γὰρ ἀγαθοὶ ἐβούλοντο καὶ τούτου τοῖς ἔργοις ἐφικνοῦντο,
στρογγύλας δ' ἀποφθέγξεις καὶ καλλιρήμονας ὥστε περιττὰς 5
εἶναι δοκεῖν οὕτ' ἐπετήδευον οὔτε ἐγίνωσκον. οἷοις μέντοι λο-
γισμοῖς ἕκαστα ἔπραττον, τοιούτοις καὶ λόγοις περὶ αὐτῶν
ἐχρῶντο, οὐκ εἰς βραχὺ συνηγμένοις, ἀλλὰ καλοῖς, εἰ τὸν νοῦν
σκέπτοιτό τις, μὴ ἐπιδεικτικῶς ἐξετάζων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν χρεῖαν
ἕκαστα ἀνάγων. 10

II. Οἷόν τι περὶ Ἀππίου τοῦ ἀναπήρου πετύσμεθα. ἦν
μὲν γὰρ ἤδη γηραιός, πρὸς Πύρρον δὲ Ῥωμαίοις πόλεμος ἦν·
καὶ ὁ βασιλεὺς τῇ πρώτῃ μάχῃ νικήσας διαπρεσβεύεται, συμ-
βῆναι ἐπὶ τοῖσδε ἀξιῶν· τὸ μὲν Ἑλληνικὸν τὸ ἐν Ἰταλίᾳ πᾶν
ἐλεύθερον εἶναι καὶ αὐτόνομον, χρῆσθαι δὲ καὶ Σαυνίτας καὶ 15
Λευκανοὺς καὶ πάντας Βρεττίους τοῖς αὐτῶν νόμοις, Πύρρου
ὄντας συμμάχους, Ῥωμαίους δὲ Λατίνων ἄρχειν μόνων. πρὸς
ταῦτα οἱ μὲν ἀντέλεγον, αἰσχροῖ, πρὸς δὲ καὶ βλαβερά εἶναι
φάμενοι τῇ πόλει, τοῖς δ' οὐκ ἐδόκει ἀντιτείνειν, τὸν περὶ τῶν
ὅλων κίνδυνον δεδιόσι. καὶ τις τῶν ἐκ μέσου ἀνὴρ ἐπαινοῦ- 20
μενος· ἄμεινον ἂν, ἔφη, βουλευσαίμεθα, εἰ καὶ Ἀππίον σύμ-
βουλον λάβοιμεν. ὁ γὰρ ἀνὴρ σὺν τῷ φρονίμῳ καὶ φιλόπολις
ἐδόκει. καλεῖ οὖν· καὶ ὥς ἤκε, λέγουσιν αὐτῷ ἐφ' οἷς ἡξίου
συμβαίνειν ὁ βασιλεὺς. τὸν δὲ ἐπὶ πολὺν χρόνον σιωπήσαντα
εἶπεῖν μόλις· πάλαι μὲν, ὦ βουλή, ὑπερηχθόμην ἀνάπηρος 25
ὢν, νῦν δὲ πολλήν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ χάριν ἔχω μὴ ὄραν
ὑμᾶς τοὺς τοιαῦτα βουλευομένους· εἶθε δέ με καὶ κωφὸν γεγο-
νέναι, ἵνα μὴδὲ ἀκούοιμι αἰσχροῶν λόγων. κἀντεῦθεν ἐπε-
δείκνυε τό τε ἐπικίνδυνον καὶ ἄδοξον τῆς συμβάσεως.

III. Ὅμοιον δὲ καὶ τὸ Καίσιωνος. ὁ γὰρ δὴ Καίσιων τῷ 30
παρὰ Καρχηδονίων πρεσβευτῇ ταχθεὶς ἐλθεῖν εἰς λόγους —
ὁ δὲ τάξας ἦν Ἀππίος (ὁ) ἐπὶ Σικελίας πρῶτος στρατηλατῶν —

1 συνεβίου cod. (ex corr.): συνεβίων Arnim | φησίν Arnim: φασίν
4 τούτου Arnim: τούτων 12 πύρον cod. (ubique) 21 ἄπιον cod.
23 καλεῖται cj. Kaibel 26 <τοῦ> s. <τὸ> μὴ cj. Arnim; ὄρων cj. Kaibel
27 εἶθε δέ] εἶθ' ἔδει Kaibel | κωφὸν <ἦν>? Arnim 30 κέσιωνος cod.
(ubique) 32 ἄπιος cod. | suppl. Arnim.

ἐπεὶ παριῶν ὁ Φοῖνιξ εἶπε καὶ ἐμεγαληγόρει περὶ τῆς Καρχη-
 δόνος, Ῥωμαίοις δὲ ἐπετίμα διότι ἐπιχειροῦσι περὶ νήσου
 πρὸς αὐτοὺς πολεμεῖν, οὔτε ναυτικὸν ἔχοντες οὔτε ἔμπειροι
 ἀγώνων ὄντες θαλαττίων, τῆς Καρχηδόνας τοσοῦτους χρόνους
 5 ἐνδυναστευούσης τῇ θαλάττῃ καὶ νεωστὶ Πύρρον ἰδόντες ὑπ'
 αὐτῶν κατανεναυμαχημένον τηλικούτον βασιλέα — ταῦτα τοῦ
 Καρχηδονίου λέγοντος· ἡμεῖς, εἶπεν, οὕτως πεφύκαμεν — ἔρῳ
 δέ σοι ἔργα ἀναμφισβήτητα, ἵνα ἔχῃς ἀπαγγέλλειν τῇ πόλει —
 τοῖς πολεμοῦσιν εἰς τὰ ἐκείνων ἔργα συγκαταβαίνομεν κὰν τοῖς
 10 ἄλλοτρίοις ἐπιτηδεύμασι περίεσμεν τῶν ἐκ πολλοῦ αὐτὰ ἡσκη-
 κότων. Τυρρηνοὶ γὰρ ἡμῖν ἐπολέμουν χαλκάσπιδες καὶ φα-
 λαγγηδόν, οὐ κατὰ σπείρας μαχόμενοι, καὶ ἡμεῖς μεθοπλι-
 σθέντες καὶ τὸν ἐκείνων ὀπλισμὸν μεταλαβόντες παρεταττόμεθα
 αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἐκ πλείστου ἐθάδας τῶν ἐν φάλαγγι ἀγώνων
 15 οὕτως ἀγωνιζόμενοι ἐνικῶμεν. οὐκ ἦν ὁ Σαυνιτικὸς ἡμῖν θυρεὸς
 πάτριος οὐδ' ὕσσοις εἴχομεν, ἀλλ' ἀσπίσιν ἐμαχόμεθα καὶ
 δόρασιν· ἀλλ' οὐδ' ἵππεύειν ἰσχύομεν, τὸ δὲ πᾶν ἢ τὸ πλεῖ-
 στον τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως πεζὸν ἦν. ἀλλὰ Σαυνίταις
 καταστάντες εἰς πόλεμον καὶ τοῖς ἐκείνων θυρεοῖς καὶ ὕσσοις
 20 ὀπλισθέντες ἵππεύειν τε αὐτοὺς ἀναγκάσαντες, ἄλλοτρίοις
 ὀπλοῖς καὶ ζηλώμασιν ἐδουλωσάμεθα τοὺς μέγα ἐφ' ἑαυτοῖς
 πεφρονηκότας. οὐδὲ πολιορκεῖν, ὥ Καρχηδόνιοι, ἐγινώσκομεν·
 ἀλλὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων μαθόντες, ἀνδρῶν τοῦ ἔργου πεπει-
 ραμένων, κἀκείνων τῶν ἐπιστημόνων καὶ πάντων ἀνθρώπων
 25 ἐν πολιορκίᾳ δεδυνήμεθα πλέον. μὴ δὴ Ῥωμαίους ἀναγκά-
 σῃτε ἄφασθαι τῶν θαλαττίων· εἰ γὰρ ἡμῖν δεῇσει ναυτικοῦ,
 πλείους μὲν καὶ ἀμείνους ὕμῶν ἐν ὀλίγῃ κατασκευασόμεθα
 ναῦς, κρεῖττον δὲ ναυμαχήσομεν τῶν ἐκ πλείστου ναυτικῶν.
 καὶ οὐκ ἐφύεσατο ὁ Καίσιων· βιασθέντες γὰρ ὑπὸ Καρχηδονίων
 30 ναυμαχῆσαι, εὐθύς τῇ πρώτῃ περιεγένοντο ναυμαχίᾳ, Δουι-
 λίου στρατηγοῦντος.

IV. Μάνιος δὲ Βαλέριος, (ὁ) τὰς πρὸς Ἰέρωνα συνθήκας

11—13 cfr. Diod. 23, 4: ὅτι Ῥωμαῖοι πρῶτον ἀσπίδας τετρα-
 γώνους εἶχον εἰς τὸν πόλεμον· ὕστερον ἰδόντες Τυρρηνοὺς χαλκᾶς ἀσπίδας
 ἔχοντας, ποιήσαντες οὕτως ἐνίκησαν αὐτούς.

1 παριῶν Kaibel: περὶ ὧν 2 νήσου Arnim: νόμου 11 τυρρηνοὶ
 cod. 25 δὴ Arnim: δὲ | ἀναγκάσῃτε ego: ἀναγκάσετε cod. ἀναγκάζετε
 Arnim 32 suppl. Arnim

ποιησάμενος, δοκεῖ καὶ βραχέως καὶ ἀληθῶς εἰπὼν προτρέψαι τὴν βουλὴν ἔχουσθαι τῶν ναυτικῶν, ὅτι περὶ νήσου καὶ ἐν νήσῳ μαχομένους οὐκ ἔστι τῷ παντὶ νικᾶν μὴ ναυκρατοῦντας. καὶ οὐδ' οὗτος ἐφύσατο· τῷ γὰρ τρίτῳ καὶ εἰκοστῷ τῶν ἐτῶν ναυμαχίᾳ κρατήσαντες Καρχηδονίων Σικελίαν τε ἔσχον, περὶ 5 ἧς ὁ ἀγὼν, καὶ φόρου τοὺς Φοίνικας ἐποιήσαντο ὑποτελεῖς. μαντικά ταῦτα ἐκ λογισμοῦ ἔμφρονος, ἐπιμεμαρτυρημένα ἔργων ἐκβάσει.

V. Μὴ ἄρα καὶ τὸ Ῥέμου τοιοῦτον ἦν; ὅτε γὰρ δὴ τὴν Ῥαβανῶν βασιλείαν οἱ περὶ τὸν Ῥωμύλον Νεμέτορι ἀποδόν- 10 τες τῷ πάππῳ κτίζειν ἔγνωσαν ἰδίαν αὐτῶν πόλιν, περὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ κτιστέον διεφέροντο, καὶ Ῥωμύλου τὸ Παλάτιον προκρίνοντος, ἐν ᾧ καὶ ἐγεννήθησαν καὶ ἐτρέφησαν, ὁ Ῥέμος ἕτερον προηρεῖτο χωρίον, καὶ αὐτὸ παρὰ τὸν Τίβεριν ὄν· καὶ μέχρι τοῦ νῦν ὁ τόπος καλεῖται Ῥεμορία. ἀπαραχωρήτως δ' 15 ἄμφω διὰ φιλοτιμίαν ἔχοντες συντίθενται θεοῖς ἐπιτρέψαι τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐν ἡμέρᾳ τινὶ ῥητῇ ἅμα ἀνίσχοντι ἡλίῳ ὀρνι- θεύεσθαι ἐν τῷ αὐτοῦ χωρίῳ ἐκάτερον· ὁποτέρῳ

9—18 vgl. Diod. VIII 5

5—6 ft. περὶ ἧς (ἦν)
Arnim: αὐτῷ

11 αὐτῶν Arnim: αὐτοῦ 18 αὐτοῦ

EINLEITUNG

Die römischen Annalen sind uns in der ältesten form, die wir 1 kennen, von Diodor überliefert. B. XI—XX seines werkes enthalten römische notizen aus den jahren 486—302 v. Chr. (nach der gewöhnlichen jahrzählung); nach der verbreitetsten annahme ist die quelle Fabius Pictor. Derselben alten quelle gehören an die römischen fragmente aus b. VIII—X (alle handeln von der königszeit). Aus jüngerer quelle sind dagegen die notizen über die Albanischen könige in b. VII. Nach b. XX sind keine fragmente mit sicherheit auf die alte quelle zurückzuführen.

Die fragmente aus b. VII—X sind fast alle in den Konstantinischen 2 Excerpten überliefert. In b. XI—XV sind die hauptss der Patmius (X—XI jh.) und der Marcianus 375 (XII jh.); dazu kommt der Laur. 70, 12 (XIV jh.), dessen selbständiger wert in diesem teil jedoch bestritten wird. In b. XVI ruht der text auf dem Patmius, dem Par. 1665 (XI jh.) und dem Laurentianus; in XVII—XX auf dem Parisinus und dem Laurentianus allein. Die hauptss sind in der neuesten kritischen ausgabe Diodors (Diodori Bibliotheca edd. F. Vogel et C. Th. Fischer, I—IV, Leipzig 1888—1905) nur z. teil (in den von Fischer besorgten bb. XVI—XX) vollständig herangezogen. Vgl., ausser Vogels und Fischers vorreden: R. Laqueur, Untersuchungen z. Textgeschichte der Bibliothek des Diodor I—II (Göttinger Nachr. 1906 s. 313 u. 1907 s. 22), und desselben Ephoros (Hermes 46, 1911, s. 161).

Der hier gebotene text der römischen Annalen Diodors umfasst 3 alle römischen nachrichten aus b. VII—XX; ausserdem ein unentbehrliches stück aus der vorrede zum ganzen werk, und als anhang das sogenannte Ineditum Vaticanum. Der text der fragmente ruht auf der neuen ausgabe der Konstantinischen Excerpte (Excerpta historica iussu Imp. Constantini Porphyrogeniti confecta edd. Boissevain, de Boor, Büttner-Wobst, I—IV, Berlin 1903—10). In b. XI—XV konnte ich, ausser der bei Vogel mitgeteilten kollation des Patmius, neue kollationen des Marc. 375 und Laur. 70, 12 benutzen; ausserdem ist mir das von herrn Laqueur gesammelte hs. material zu diesen büchern durch die liberalität desselben und herrn dr. Costas zugänglich gewesen, wodurch namentlich die angaben über den Patmius korrekter und vollständiger geworden sind. In b. XVI—XX hab ich mich mit Fischers apparat begnügt.

Herausgegeben sind die römischen notizen Diodors schon einmal von v. d. Meij (Diodori Siculi fragmenta antiquiorem historiam Romanam spectantia, Deventer 1864), mit sorgfältigem Kommentar. Die älteren hauptausgaben des ganzen Diodor sind die von L. Dindorf (Leipzig 1821—28) und Wesseling (Amsterdam 1746), letztere mit noch heute unentbehrlichem kommentar.

Einen kommentar zu diesem text schreiben hiesse sämtliche 4 probleme der älteren römischen geschichte aufarbeiten. Ich habe mich deshalb begnügt, auf wichtige parallelstellen hinzuweisen und gelegentliche verweise auf neuere literatur herbeizufügen. Weder diese noch die hier folgende aufzählung wichtiger arbeiten über Diodors altrömische geschichte machen den anspruch auf vollständigkeit; doch sind die anführungen zum teil so gewählt, dass sie die auffindung der sonstigen literatur erleichtern. Demnach hab ich mich z. b. in bezug auf die chronologie fast ganz auf Leuzes buch (s. u. § 8) beschränken können.

- 5 **Allgemeines über Diodor:** C. Wachsmuth, Ueber das Geschichtswerk des Sikelioten Diodoros I—II, Univ.-Progr. Leipzig 1892. — E. Schwartz, Diodoros, in Pauly-Wissowas Realencyklopädie V 663—707 (mit gründlicher Behandlung auch der röm. Geschichte D.s).
- 6 **Quellen und Glaubwürdigkeit der römischen Notizen:** Mommsen, Fabius und Diodor (Röm. Forsch. II 221—96). — Ed. Meyer, Untersuchungen über Diodors röm. Gesch. (Rh. Mus. 37, 1882, 610—27). — Niese, De annalibus Rom. observationes, Ind. lect. Marburg 1886. — Cichorius, De fastis consularibus antiquissimis, Diss. Leipzig 1886 (Leipzig. Studd. IX 171—262). — Bader, De Diodori rer. Rom. auctoribus, Diss. Leipzig 1890. — Unger, Die Glaubwürdigkeit der Capitol. Consultafeln (Jhbb. f. Philol. 143, 1891, 465—96). — Sigwart, s. u. § 9. — Costa, s. u. § 8.
- 7 **Allgemein Geschichtliches:** Ed. Meyer, Gesch. d. Altertums III—V. — Pais, Storia di Roma I—II, Torino 1898. — Niese, Grundriss d. röm. Gesch. 4. Aufl., München 1910 (die ältere Geschichte ist konsequent auf D. aufgebaut).
- 8 **Chronologie:** Niese, Gött. gel. Anz. 1887, 831—36; Grundriss⁴ 88—95. — Ed. Meyer, s. o. § 7; Ed. Schwartz, s. o. § 5; Unger, s. o. § 6. — Leuze, Die römische Jahrzahl, Tübingen 1908 (mit ausgiebiger Berücksichtigung der Literatur). — Giov. Costa, I fasti consolari Romani I 1—2, Milano 1910 (von Leuze u. a. stark abweichend).
- 9 **Verfassungsgeschichte:** Mommsen, Sp. Cassius, M. Manlius, Sp. Maelius (Röm. Forsch. II 153—222); Die patricischen Claudier (Röm. Forsch. I 285—318). — Ed. Meyer, Rh. Mus. 37, s. o. § 6; Der Ursprung des Tribunats (Hermes 30, 1895, 1—24; auch Kleine Schriften 351—79). — Niese, De ann. Rom., s. o. § 6. — Sigwart, Röm. Fasten u. Annalen b. D. (Klio VI 1906, 269—86. 341—79).
- 10 **Albanische Königsliste:** Trieber, Z. Kritik d. Eusebios (Hermes 29, 1894, 124—42).
- 11 **Gallische Katastrophe:** Mommsen, Die Gallische Katastrophe (Röm. Forsch. II 297—381). — Hülsen u. Lindner, Die Alliaschlacht, Rom 1890. — O. Hirschfeld, Z. Camilluslegende (Festschr. f. L. Friedländer, Leipzig 1895, 125—38). — Ed. Meyer, Die Alliaschlacht (Apophoreton, der 47. Philologenvers. überreicht v. d. Graeca Halensis, Berlin 1903, 136—61). — Kornemann, Die Alliaschlacht und die Pontifikalannalen (Klio XI 1911, 335—42).
- 12 **Samniterkrieg:** Kaerst, Krit. Unters. z. Geschichte d. 2. Samniterkriegs (Jhbb. f. Philol. Suppl. XIII 1884, 725—69). — Binneboessel, Unters. üb. Quellen u. Gesch. des 2. Samniterkrieges, Diss. Halle 1893. — C. P. Burger, De bello cum Samnitibus secundo, Haarlem 1884; Der Kampf zw. Rom u. Samnium (Verh. d. Ak. z. Amsterdam, Letterk. N. F. II 1900 [1898]).
- 13 **Zum Text:** Dittenberger, Röm. Namen in griech. Inschriften u. Literaturwerken (Hermes VI 1872, 129—55 u. 281—313; vgl. auch Sigwart Klio VI, o. § 9). — Burger, Ad annalium Rom. reliquias a D. servatas (Mnemos. XVI 1888, 82—90); 60 Jahre aus der älteren Gesch. Roms (Verh. d. Ak. z. Amsterdam, Letterk., 1891; hier s. 234—44 abdruck der behandelten Diodorstellen). — Giov. Costa, s. o. § 8 (2, 26—68 restitution der Diod. Fasten 486—302).
- 14 **Sprachliches:** Kallenberg, Textkritik u. Sprachgebrauch D.s I—II, Progr. Berlin 1901—02 (mir nicht zugängl.). — La Roche, Sprachliches aus u. zu D. (Wiener Studd. XXI 1900, 17—37).

TABVLAE IN VSVM SCHOLARVM

EDITAE SVB CVRA

IOHANNIS LIETZMANN

Erschienen sind:

1. SPECIMINA CODICVM GRAECORVM VATI-
CANORVM collegerunt PIVS FRANCHI DE'
CAVALIERI et IOHANNES LIETZMANN. 1910.
XVI S. 50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband
6 M., Vorzugsexemplare in Pergament 12 M.
 2. PAPYRI GRAECAE BEROLINENSES collegit
WILHELM SCHVVBART. 1911. XXXIV S. 50 Ta-
feln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M., Vorzugs-
exemplare in Pergament 12 M.
 3. SPECIMINA CODICVM LATINORVM VATI-
CANORVM collegerunt FRANCISCVS EHRLE
S. J. et PAVLVS LIEBAERT. XXXVI S. 1911.
50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M., Vor-
zugsexemplare in Pergament 12 M.
 4. INSCRIPTIONES LATINAE collegit ERNESTVS
DIEHL. 1912. 50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinen-
band 6 M., Vorzugsexemplare in Pergament 12 M.
 5. HANDSCHRIFTEN DER REFORMATIONSS-
ZEIT ausgewählt von Prof. Dr. G. MENTZ. 1912.
50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M., Vor-
zugsexemplare in Pergament 12 M.
-

Der Weltheiland

Eine Jenaer Rosenvorlesung mit Anmerkungen

von

Hans Lietzmann

59 Seiten. 1909. Preis: Mark 1.—

Inhalt:

Vergils vierte Ekloge. Das goldene Zeitalter in der römischen Lyrik. Horaz und Sertorius. Das Säkulum. Alexander der Große als Weltkönig. Die Diadochen und die Sotervorstellung, ihr Gottkönigtum. Cäsar und Augustus als Weltheiland. Vergil und Horaz über die augusteische Zeit. Augustus und die Heilandsidee. Die spätere Kaiserzeit. Die orientalische Wurzel der römischen Heilandsidee: Babylonisches und Ägyptisches Gottkönigtum. Ägyptische messianische Weissagungen. Die Messiasidee in Altisrael und im jüdischen Volke. Das Urchristentum. Der Chiliasmus. Der Heilandsbegriff des Paulus.

„Was der Verfasser bietet, ist so umsichtig gesammelt, so vorsichtig abgewogen und formuliert, daß wir uns allezeit fern von gewagten Spekulationen auf sicherem historischen Boden halten. . . . Ich schließe mit dem Wunsche, daß doch immer, auch wenn man wie hier gelegentlich widersprechen muß, in unseren theologischen Arbeiten so wenig Phrase und soviel sachlicher Inhalt stehen möge, wie auf den 59 Seiten der kleinen Lietzmannschen Schrift.“

Prof. Jordan-Erlangen im „Theologischen Literaturblatt 1909 Nr. 39.“

„Das Thema ist ebenso sehr allgemeiner Teilnahme sicher, als mir seine Durchführung mustergültig zu sein scheint.“

Prof. W. Bauer-Marburg in der „Theol. Literaturzeitung 1910 Nr. 7.“

Hammurapi

und das salische Recht

Eine Rechtsvergleichung

von

Hans Fehr, Professor in Jena.

143 S. Preis 2.80 M.

Der Verfasser gibt eine anschauliche Vergleichung des semitischen Rechts, wie es zur Zeit des Königs Hammurapi in Babylonien galt und des germanischen Rechts, wie es sich nach der Reichsgründung bei den salischen Franken ausgebildet hatte. Wiewohl die Gesetzgebungen sechsundzwanzighundert Jahre auseinanderliegen, und unter ganz verschiedenen Rasse- und Kulturbedingungen entstanden sind, zeigen sich doch eine Fülle von Uebereinstimmungen, sowohl in den Rechtsgrundlagen, wie in einzelnen Normen.

Dieses überraschende Ergebnis sucht Fehr nicht nur festzustellen, sondern auch zu erklären. Die Möglichkeit einer Uebertragung babylonischen Rechts auf das germanische, etwa durch Vermittlung der Römer, weist er energisch zurück. Er glaubt dagegen, dass bei der Bildung des Rechts weit mehr unnationale Elemente d. h. Kräfte die von Nation und Rasse unabhängig sind, tätig waren, als die historische Rechtsschule bisher angenommen hat. Aber andererseits betrachtet er diese rechtsbildenden Elemente als abhängig von Raum und Zeit, fällt also nicht in den Fehler eines Naturrechts zurück.

A. Marcus und E. Weber's Verlag in Bonn

Allgemeine Religionsgeschichte

von

Conrad von Orelli

Dr. phil. et theol., ord. Prof. d. Theol. in Basel

2. Auflage in zwei Bänden

Band I gebunden 9 Mark

Von den modernen größeren Werken aus dem Gebiete der Religionsgeschichte ist das Orellische das einzige, welches den gesamten Stoff in einheitlicher Bearbeitung bietet. Das Werk hat in erster Linie die Bedürfnisse der Studierenden und Pfarrer im Auge, ist aber so eingerichtet, daß jeder Gebildete daraus ohne Mühe ein lebendiges Bild der einzelnen Religionen gewinnen kann, was dem Verfasser bei der weitverbreiteten Teilnahme, welche die allgemeine Religionsgeschichte heute findet, von besonderer Wichtigkeit schien, da erst bei wirklich historischem Verständnis der richtige Maßstab zur Beurteilung der einzelnen Erscheinungen vorhanden sein kann.

Die Darstellung hält in der jetzt erscheinenden zweiten Auflage im allgemeinen die gleichen Grenzen inne, welche sich bei der ersten Auflage bewährt haben; doch werden eine Anzahl Kapitel in neuer Redaktion geboten und Erweiterungen da vorgenommen, wo seit dem Erscheinen der ersten Auflage neues Material von Belang hinzugekommen ist. Infolgedessen empfahl sich die Teilung in zwei Bände. Jeder derselben erhält sein besonderes Register.

Band 1 umfaßt außer der orientierenden Einleitung die Religionen der Chinesen und Japaner, sowie der übrigen mongolischen Völker. Ferner die Religion der alten Aegypter; dann die der Babylonier und Assyrier, an welche sich die der Westsemiten, Aramäer, Kanaanäer usw. anreihen, mit Berücksichtigung ihrer Verhältnisse zur Religion Israels und zum Christentum. Ferner wird hier behandelt der Manichäismus und die Mandäische Religion. Endlich die arabische, insbesondere der Islam, bis auf die Neuzeit.

Band 2 stellt die große indogermanische Religionsfamilie dar: die Religionen Indiens: Brahmanismus, Buddhismus, Hinduismus; darauf den Parsismus, die Religionen der Hellenen, Römer, Kelten, Germanen und Slawen. Weiterhin kommen zur Behandlung die Religionen der Eingeborenen Afrikas und Amerikas mit besonderer Berücksichtigung Mexikos und Perus, sowie die des Südseegebietes, Australiens usw. Am Schluß werden einige Richtlinien für die Probleme der Allgemeinheit, des Ursprungs und der Entwicklung der Religion gezogen.

Band 1 liegt vor. **Band 2** wird im Frühjahr 1912 zu erscheinen anfangen. Die erste Lieferung wird von den Buchhandlungen gern zur Einsicht geliefert.

- 36 LITURGISCHE TEXTE IV: Martin Luthers Von ordnung gottesdiensts, Taufbüchlein, Formula missae et communionis 1523 hrsg. v. H. Lietzmann. 24 S. 0.60 M.
- 37 LITURGISCHE TEXTE V: Martin Luthers Deutsche Messe 1526 hrsg. v. H. Lietzmann. 16 S. 0.40 M.
- 38/40 ALT-LATEINISCHE INSCRIFTEN hrsg. v. E. Diehl. 2. Aufl. 92 S. 2.40 M., gbd. 2.80 M.
- 41/43 FASTI CONSULARES IMPERII ROMANI von 30 v. Chr. bis 565 n. Chr. mit Kaiserliste und anhang bearbeitet von W. Liebenam. 128 S. 3 M., gbd. 3.40 M.
- 44/46 MENANDRI reliquiae nuper repertae hrsg. v. S. Sudhaus. 65 S. 1.80 M., gbd. 2.20 M.
- 47/49 LATEINISCHE ALT-KIRCHLICHE POESIE ausgewählt v. H. Lietzmann. 64 S. 1.50 M.
- 50/51 URKUNDEN ZUR GESCHICHTE DES BAUERNKRIEGES UND DER WIEDERTÄUFER hrsg. v. H. Böhmer. 36 S. 0.80 M.
- 52/53 FRÜHBYZANTINISCHE KIRCHENPOESIE I: Anonyme hymnen des V—VI jahrhunderts ediert v. Dr. Paul Maas. 32 S. 0.80 M.
- 54 KLEINERE GEISTLICHE GEDICHTE DES XII JAHRHUNDERTS hrsg. v. A. Leitzmann. 30 S. 0.80 M.
- 55 MEISTER ECKHARTS BUCH D. GÖTTLICHEN TRÖSTUNG U. VON DEM EDLEN MENSCHEN hrsg. v. Ph. Strauch. 51 S. 1.20 M.
- 56 POMPEIANISCHE WANDINSCHRIFTEN UND VERWANDTES ausgewählt v. E. Diehl. 60 S. 1.80 M.
- 57 ALTITALISCHE INSCRIFTEN hrsg. v. H. Jacobsohn. 32 S. 0.80 M.
- 58 ALTJÜDISCHE LITURG. GEBETE hrsg. v. W. Staerk. 32 S. 1.00 M.
- 59 DES MIŠNATRAKTAT BERAKHOTH IN VOKALISIERTEM TEXT herausg. v. W. Staerk. 16 S. 0.60 M.
- 60 EDWARD YOUNGS GEDANKEN ÜBER DIE ORIGINALWERKE übersetzt von H. E. v. Teubern hrsg. v. K. Jahn. 46 S. 1.20 M.
- 61 LITURGISCHE TEXTE VI: Die Klement. liturgie a. d. Const. apost. VIII mit anhängen hrsg. v. H. Lietzmann. 32 S. 0.80 M.
- 62 VULGÄRLATEIN. INSCRIFTEN hrsg. v. E. Diehl. 180 S. 4.50 M., gbd. 5 M.
- 63 GOETHES ERSTE WEIMARER GEDICHTSAMMLUNG mit varianten hrsg. v. A. Leitzmann. 35 S. 0.80 M., gbd. 1.20 M.
- 64 DIE ODEN SALOMOS aus dem syrischen übersetzt mit anmerkungen von A. Ungnad und W. Staerk. 40 S. 0.80 M.
- 65 AUS DER ANTIKEN SCHULE. Griechische texte auf papyrus holztafeln ostraka ausgew. u. erklärt v. E. Ziebarth. 23 S. 0.60 M.
- 66 ARISTOPHANES Frösche mit ausgewählten antiken scholien herausgeg. v. W. Süss. 90 S. 2 M., geb. 2.40 M.
- 67 DIETRICH SCHERNBERGS Spiel von Frau Jutten hrsg. v. E. Schröder. 56 S. 1.20 M.
- 68 LATEINISCHE SACRALINSCRIFTEN ausg. v. F. Richter. 45 S. 0.90 M.
- 69 POETARVM VETERVM ROMANORVM reliquiae selegit E. Diehl. 165 S. 2.50 M., geb. 3.— M.
- 70 LITURGISCHE TEXTE VII: Die Preussische Agende im auszug hrsg. v. H. Lietzmann. 42 S. 0.80 M., geb. 1.— M.
- 71 CICERO PRO MILONE mit dem commentar des ASCONIVS und den SCHOLIA BOBIENSIA hrsg. v. P. Wessner. 1.60 M., geb. 2.— M.
- 72 DIE VITAE VERGILIANAE und ihre antiken quellen hrsg. v. E. Diehl. 60 S. 1.50 M.
- 73 DIE QUELLEN VON SCHILLERS UND GOETHES BALLADEN zusammengestellt v. A. Leitzmann. 51 S. 3 Abb. 1.20 M., geb. 1.50 M.
- 74 ANDREAS KARLSTADT VON ABTÜHUNG DER BILDER und das keyn bedtler vnther den christen seyn sollen 1522 und die Wittenberger beutelordnung hrg. v. H. Lietzmann. 32 S. 0.80 M.

- 75 LITURGISCHE TEXTE VIII: Die Sächsische Agende im auszug hrsg. v. H. Lietzmann. 36 S. 0.80 M., geb. 1.— M.
- 76 AUSWAHL AUS ABRAHAM A. S. CLARA hrsg. v. K. Bertsche. 47 S. 1.— M.
- 77 HIPPOCRATIS de aere aquis locis mit der alten lateinischen übersetzung hrsg. v. G. Gundermann. 50 S. 1.20 M.
- 78 RABBINISCHE WUNDERGESCHICHTEN des neutestamentlichen zeitalters in vokal. text mit anmerkungen v. P. Fiebig. 28 S. 1.— M.
- 79 ANTIKE WUNDERGESCHICHTEN zum studium der wunder des Neuen Testaments zusammengest. v. P. Fiebig. 27 S. 0.80 M.
- 80 VERGIL AENEIS II mit dem commentar des Servius herausgeg. von E. Diehl. 131 S. 2.— M., geb. 2.50 M.
- 81 ANTI-XENIEN in auswahl hrsg. v. W. Stammler. 68 S. 1.40 M., geb. 1.80 M.
- 82 APOLLONIUS DYSCOLUS De pronominiibus pars generalis edidit Dr. Paulus Maas. 44 S. 1.— M.
- 83 ORIGENES, EUSTATHIUS v. ANTIOCHIEN, GREGOR v. NYSSA über die Hexe von Endor hrsg. v. Erich Klostermann. 70 S. 1.60 M.
- 84 AUS EINEM GRIECHISCHEN ZAUBERPAPYRUS herausgeg. und erklärt von Richard Wünsch. 31 S. 0.70 M.
- 85 DIE GELTENDEN PAPSTWAHLGESETZE herausgegeben von Friedrich Giese. 56 S. 1.20 M.
- 86 ALTE EINBLATTD RUCKE hrsgg. v. Otto Clemen. 77 S. 1.50 M.
- 87 UNTERRICHT DER VISITATOREN an die pfarrherrn im kurfürstentum zu Sachsen herausgeg. von Hans Lietzmann. 48 S. 1.— M.
- 88 BUGENHAGENS BRAUNSCHWEIGER KIRCHENORDNUNG herausgeg. von Hans Lietzmann. 152 S. 2.40 M.
- 89 EURIPIDES MEDEA mit scholien herausg. von Ernst Diehl. 116 S. Brosch. 2.60 M., geb. 3.— M.
- 90 DIE QUELLEN VON SCHILLERS WILHELM TELL zusammengestellt von Albert Leitzmann. 47 S. Brosch. 1.20 M., geb. 1.50 M.
- 91 SCHOLASTISCHE TEXTE I: Zum Gottesbeweis d. Thomas v. Aquin zusammengestellt v. E. Krebs. 64 S. 1.50 M.
- 92 MITTELHOCHDEUTSCHE NOVELLEN I: Die heidin hrsg. v. L. Pfannmüller. 51 S. 1.20 M.
- 93 SCHILLERS ANTHOLOGIE-GEDICHTE kritisch hrsg. v. W. Stammler. 71 S. Brosch. 1.50 M., geb. 1.80 M.
- 94 ALTE UND NEUE ARAMÄISCHE POPYRI übersetzt und erklärt von W. Staerk. 73 S. 1.— M.
- 95 MITTELHOCHDEUTSCHE NOVELLEN II: Rittertreue. Schlegel hrsg. v. L. Pfannmüller. 63 S. 1.50 M.
- 96 DER FRANCKFORTER („eyn deutsch theologia“) hrsg. v. W. Uhl. 64 S. 1.60 M.
- 97 DIODORS RÖMISCHE ANNALEN bis 302 a. Chr. samt dem Ineditum Vaticanum hrsg. v. A. B. Drachmann. 72 S. 1.80 S.
- 98 MUSAIOS, HERO U. LEONDROS m. ausgew. varianten u. scholien hrsg. v. A. Ludwig. 54 S. 1.50 M.
- 99 AUTHENTISCHE BERICHTE über Luthers letzte Lebensstunden herausgegeben von Dr. J. Strieder. 42 S. 1.20 M.
- 100 GOETHES RÖMISCHE ELEGIEN nach der ältesten Reinschrift hrsg. v. A. Leitzmann.
- 101 FRÜHNEUHOCHDEUTSCHES GLOSSAR von Alfred Götze. VIII u. 136 S. Brosch. 3.40 M., geb. 3.80 M.
- 102 DIE GENERALSYNODAL-ORDNUNG hrsg. von A. Uckeley. 20 S. 0.50 M.
- 103 DIE KIRCHENGEMEINDE- UND SYNODALORDNUNG f. d. Provinzen Preußen, Brandenburg, Pommern, Posen, Schlesien u. Sachsen hrsg. v. A. Uckeley. 36 S. 0.90 M.

PA
3965
D3
1912

Diodorus Siculus
Diodors Römische annalen
bis 302 a. Chr.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

